The Beacon

FOR FRIENDS OF ACI / İZMİR MAY 2017

The Beacon'dan

The Beacon'ın 2017 sayısında her yıl olduğu gibi Yetişenler Derneği'nden haberler, sınıf haberleri, sınıf buluşmaları, kültür-sanat haberleri ve hiç kuşkusuz mezunlar, mezunlar, mezunlar var... Yetişenler Derneği Başkanı Sevin Oran'ın ve ACI'nın yeni Genel Müdürü Mr. Tim Huttemann'ın mesajlarıyla birlikte.

Bazı meslekler vardır ki bir iş, bir uğraş, bir sıfat olmaktan ötedir; bir yaşam tarzıdır. Bunların en başında bilim insanlığı gelir. Bilim insanları diğer insanlardan farklı olarak, gözlemleme ve gözlemlediklerinde bir şeyler görebilme yeteneğine sahiptirler. Olaylar hakkında sorular sorar, onları sistematik olarak yanıtlar, yaşamlarının her aşamasında, her koşulunda yararlı bilgiler elde edip, bunları insanlık ile paylaşmak kaygısı taşırlar. Sürekli okumak ve araştırmak zorundadırlar. Kendi gelişimlerinden çok, insanlığın gelişimini amaçlar, insanlığın iyiliği için çalışırlar ve bunun için ellerinden geleni yaparlar. Yaşamları baştan sona fedakârlıktır, özveridir. Onlarsız bir dünya düşünülemez. Bu nedenle, bu sayımızda önceliği onlara veriyor ve ***Fareler, Çocuklar ve Bilim***'de Kerime Arsan'ın kılavuzluğunda biri Türkiye'de, diğeri Amerika'da yaşayan otuzlu yaşlarının başındaki iki pırıl pırıl bilim insanının, iki yakın arkadaşın, 2003 mezunlarımız Yılmaz ve Kutay'ın yaşantılarına uzanıyor, onların gözünden hayata bakıyoruz. Belki biraz hayal kırıklığı ama çokça umut ve ölüme karşı kazanılmış çocuk yaşamı var anlatılarında. Sonra Ayşe Lahur Kırtunç'un ***Lacivert Tayyörlü Şiirler***'inin dizelerinde dolaşıyor ve bu kez de bir bilim insanı olarak kadının ödediği bedele tanık oluyoruz. Oradan yine Kerime Arsan ile birlikte Zeynep Özdamar Ertekin'in Gerçek Bedel'ine geçiyor, Zeynep'in peşinde modanın çılgın tüketim girdabında dolaşıyoruz. Satın aldığımız giysilerin etiket fiyatına değil, gerçek bedeline bakmayı öğreniyor, hızlı moda sistemini ve kendi tüketim alışkanlıklarımızı sorguluyoruz. "Sürdürülebilir moda ütopya mıdır?" sorusuna yanıt arıyoruz. Eskinin, eldekinin değerini ise Destina Akgün'ün bizi geçmişe, eski eşyanın gizemine götüren nostaljik yazısı ***Eskidendi… Çok Eskiden...*** ile daha da iyi anlıyoruz.

"Mutluluk tek başına mı yoksa hep beraber mi?" diye soruyor Bahar Vardarlı ***Mutluluk Üzerine*** kaleme aldığı yazıda. Camus'nün dediği gibi "insanın yaşamında tek başına mutlu olmasının utanılacak bir şey olduğu" düşüncesi doğru mudur? Bu mümkün müdür? Helen Özbay ***Why Does It Matter*** ile dayanışmanın ve paylaşmanın ne demek olduğunu sorgulamaya yöneltiyor hepimizi. Ekin Gökovalı ***40 and Fabulous***'da öncesiyle sonrasıyla bir doğum günü hikâyesinin içine taşıyor bizi ve kırkıncı yaş gününü bir sosyal sorumluluk projesiyle birleştirerek kutlayan Murat Abay'la tanıştırıyor. Sevgili Aliye Moral ise ***50, 60, 70 Bingo***'da yetmişinci yaş gününün ona anımsattıklarını samimi ve esprili diliyle bizlere aktarıyor. Siz hiç doğum gününüzü Çehov'un Vanya Dayı'sını izleyerek kutladınız mı? Ne dediniz, hayır mı? İşte, kim bilir, belki de tüm sorularımızın yanıtı bu iki doğum gününde saklı!

Hülda Süloş'un ***İçinden Şarkı Geçen Şiirler***'inde Bob Dylan ile Leonard Cohen şarkıları ve şiirlerinde gizlenen öykülerin içinden geçiyor; altmışlardan günümüze o baladlarla büyümenin, olgunlaşmanın, yaş almanın izlerini sürüyor; çocukluğumuzdan günümüze geliyoruz, zihnimizde melodilerle. ***Moda'ya Bir Yolcu***'da Şükran Yücel'in Moda'sını keşfederken "*İlk görüştük senle biz Moda'da/ Moda Moda Moda yolunda*" dizeleriyle Marc Aryan'ın ***Moda Yolu***; Rakella'nın ***Ütopik Ülke'***sinde Küba sokaklarını dolaşırken, "*İki gardenya/ Onlarla anlatmak istediğim/ Seni sevdiğim, sana taptığım hayatım...*" dizeleriyle Bueno Vista Social Club'ın ***Dos Gardenias***'ı; Oya Pekin Akıncı'nın ***Üç Moskova***'sında bir kentin değişimine ve dönüşümüne tanıklık ederken, uçak kazasında yok olup giden, dünyanın en büyük ve en eski korosu, Kızıl Ordu Korosu'nun ***Katyuşa***'sı ve ***Kalinka***'sı düşüyor kulaklarımıza.

Biraz yorulduk galiba! Haydi o zaman Vira Vira! ***Salmasını Venüs'ün Yansımasına Daldıran*** Enis İzmiroğlu ile okyanusun sonsuzluğuna... ***Yelkenlide Çocuk mu Var*** diye soran Tangül Kardeş ile Ege'nin turkuazına... Gül Yılmazkoç ile ***Yelkenler Fora***, yarışlara hakemlik yapmaya... Yasemin Savranoğlu'nun ***Bu Kadar da Olmaz ki! Hâlâ Rekor Kırılmaz ki*** yazısıyla da Yeşim Turan ile birlikte kulaç atmaya, rekorlar kırmaya...

Göreceksiniz hepimize iyi gelecek... Denizin kokusu, tuzu, mavisi; rüzgârın sesi ve esintisi... Sonra aniden... Yeni Türkü'nün Vira Vira'sından dizeler mırıldanırken bulacağız kendimizi...

Yıkılıyor tüm sınırlar birer birer
Kapanıyor simsiyah bir gece
Açılıyor hep yürekler denizlere
Belki hemen belki bugünlerde...

Kerime Arsan ('70)
Hülda Süloş ('74)

İçindekiler

03 The Beacon'dan
04 A Letter from the Headmaster
05 Yetişenler Derneği Başkanı'ndan
06 Yetişenlerden Haberler
10 Fareler, Çocuklar ve Bilim
16 Lacivert Tayyörlü Şiirler
18 Gerçek Bedel
22 Eskidendi...Çok Eskiden...
25 Mutluluk Üzerine…
26 Why Does It Matter?
28 40 and Fabulous
32 50, 60, 70 Bingo!
34 İçinden Şarkı Geçen Şiirler
38 Moda'ya Bir Yolcu
41 Üç Moskova
44 Ütopik Bir Ülke / Küba
49 Bir Okyanus Geçişi Hikâyesi
52 Yelkenlide Çocuk mu Var!
54 Yelkenler Fora
56 Bu Kadar da Olmaz ki!
Hâlâ Rekor Kırılmaz ki!...
57 Yine Blake House... Yine Bahar...
58 Kültür / Sanat
62 Reunions
66 Class News
68 LYS

Dear ACI Alumni,

As a new headmaster at the American Collegiate Institute, I have learned so much about the proud traditions of this great school by reading past editions of The Beacon and ACI in Action. I have learned how the school becomes almost a second family to our students, how past traditions and loyalty continue to shape the present school and most importantly how the school motto of 'Enter to Learn Depart to Serve' is taken seriously by our student body; whether they are graduates from 1956, 1980 or 2017.

I am very proud to work for an institution that values educating the complete student and accomplishes that through academic excellence and university placement, through community service and through learning beyond the classroom walls with sports, music, dramatic and visual arts, international activities and a huge variety of club activities. Since the establishment of this institution in 1878, there have been large and dramatic changes in the school, in Turkey and the world. I am pleased that within ACI's mission statement is the goal of continual renewal – to hold on to everything that works well and yet continuously look for ways to improve.

Atatürk once stated that 'A man who doesn't think differently from his time and environment can't grow beyond his time and environment.' With this wonderful quote in mind, ACI moves forward in educating today's students to be prepared for a future that none of us can quite pin down. We can't necessarily predict the next disruptive technology, which careers will be most lucrative or even which careers will exist in five years, but we can prepare our students to be proactive and adaptable life-long learners.

Proof of where ACI and its students are going lie within our increasingly popular International Baccalaureate (IB) program and in our new ACI Garage. Students in the IB program develop the intellectual, personal, emotional and social skills needed to live, learn and work in a rapidly globalizing world. Students are encouraged to think independently and drive their own learning, take part in a programme of education that can lead them to some of the highest ranking universities around the world and in Turkey, and be able to engage with people in an increasingly globalized, rapidly changing world. The IB program is also driving changes in the way we teach our students; it encourages communication, team-work and problem solving.

I mentioned the ACI Garage because there is a natural and real-life connection between science, technology, engineering, arts and mathematics. In the Garage, students are exposed to some of the skills and tools currently available and are encouraged to see their future through robotics, virtual reality and programming.

Talk about today's children can, at times, focus on fear; especially fear of the unknown as far as will they be productive citizens and engage in satisfying and worthwhile employment. I'm excited about ACI's students: we not only offer an outstanding foundation for a life of continuing learning but we offer a strong tradition of support through our active family of alumni.

Sincerely yours,
Tim Huttemann
Headmaster

Sevgili mezunlarımız, yöneticilerimiz, öğretmenlerimiz, öğrencilerimiz, ACI'ya gönül vermiş tüm dostlarımız,

Yeni gelen baharla birlikte hepimiz umutla dolalım. İyi baharlar, güzel günler diliyorum hepinize. Merhaba.

Sizlerin de çok iyi bildiği gibi bir ülkenin en büyük umudu gençleridir. Gençler o ülkenin geleceğidir. Her ülkenin pırıl pırıl, aydınlık, çağdaş bir gençliğe ihtiyacı vardır. Onlarsız bir ülke karanlığa, yok olmaya mahkumdur. Aydın ve aydınlık gençleri olmayan bir ülkenin geleceği yoktur. SEV Vakfı Okulları Atatürk devrim ve ilkelerine bağlı, sormasını sorgulamasını bilen, özgüvenli, cesur gençler yetiştirirler. Ancak böyle bir gençlik ülkemizi çağdaş bir seviyeye yükseltebilir. Böyle gençlere her daim ihtiyacımız var.

Bizler, İzmir Amerikan Kolejinde Yetişenler Derneği olarak, bu yıl SEV Vakfının desteği ve öncülüğünde, maddi olanakları kısıtlı olan başarılı çocuklar ile İzmir Amerikan Koleji'nin çağdaş ve kaliteli eğitimini birleştirmek üzere bir kampanya başlattık. Bir Meşale de Sen Yak! Bu kampanyada esin kaynağımız okulumuzun simgesi olan meşale oldu. Bundan böyle meşalelerimizi ACI'da emekleri olan değerli büyüklerimiz, yöneticilerimiz, öğretmenlerimiz adına yakacağız. İlk meşalelerimizi okulumuza uzun yıllar büyük emek vermiş olan sevgili Bercis Toğulga adına yaktık.

Unutmayın, her meşale bir umuttur, bir sevinçtir. Geleceğe açılan aydınlık bir penceredir. Ne kadar çok sayıda meşale yanarsa o kadar fazla sayıda yetenekli çocuk ACI'da eğitim alarak aydınlık yollarda ilerlemeye devam edecektir.

Haydi arkadaşlarım! ACI'lılar, ACI dostları, hepinizi davet ediyorum, yakılan tüm meşaleler bir araya gelerek daha fazla gencin hayatını aydınlatsın, birbiri üzerine eklenerek ülkenin geleceğinde ışıl ışıl parıldasın.

Öyleyse… Gelin! Aydınlık yarınlar için Bir Meşale de Siz Yakın.

Sevgilerimle,

Sevin Oran ('56)
Amerikan Kolejinde Yetişenler Derneği Başkanı

İMTİYAZ SAHİBİ
İzmir Amerikan Kolejinde
Yetişenler Derneği
Tel: 0 (232) 285 49 31
0 (232) 355 05 55 / 4468
www.acialumni.com
acialumni@acialumni.org

TÜZEL KİŞİ TEMSİLCİSİ
Sevin ORAN ('56)

SORUMLU MÜDÜR
Hülda SÜLOŞ ('74)

YAYIN KURULU
İsmet NOONAN ('54)
Şükran YÜCEL ('71)
Bahar VARDARLI ('68)
Nükhet İZMİROĞLU ('71)
Hülda Süloş ('74)
Raşel Rakella ASAL ('69)
Destina AKGÜN ('76)
Aliye MORAL ('66)
Aynur SAYINER ('83)
Aydan YAKIN ('89)
Kerime ARSAN ('70)
Yasemin SAVRANOĞLU ('82)
Ekin GÖKOVALI ('94)

KAPAK FOTOĞRAF
Enis İZMİROĞLU ('95)

HAZIRLIK ve BASKI
TÜKELMAT
Ticaret Gazetesi
Tükeller Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.
1571 Sk. No: 16
Çınarlı - İZMİR
Tel: 0 (232) 461 96 42 (4 hat)
Faks: 0 (232) 461 96 46
www.tukelmat.com.tr
info@tukelmat.com.tr

BASKI TARİHİ
25 Nisan 2017

Aynur Sayıner ('83)
Yasemin Savranoğlu ('82)

Atatürk ve Cumhuriyet Konseri

İzmir Amerikan Kolejinde Yetişenler Derneği 11 Kasım 2016 gecesi Blake Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen ***Atatürk ve Cumhuriyet Konseri***'ne ev sahipliği yaptı. Bu unutulmaz gecede, Ali ve Aysun Kocatepe ***"Seferberlikten Cumhuriyet'e"*** şarkıları ve türküleriyle yaşlı ve genç kuşaklardan oluşan coşkulu bir dinleyici topluluğuna dev bir duygu seli yaşattı. Atatürk'ün sevdiği şarkılarla başlayan konser, acıları ve heyecanlarıyla Kurtuluş Savaşı günlerinden, Çanakkale içinden, Çökertme'den, İzmir'in dağlarında açan çiçeklerden geçerek Münir Nurettin Selçuk, Aşık Veysel ve Cemal Reşit Rey ile birlikte günümüze kadar uzandı.

Ali Kocatepe 13 Kasım 2016 tarihli *Yeni Asır* gazetesi'nde konser ertesinde şöyle yazdı: *Cuma akşamı Seferberlikten Cumhuriyet'e konserimizle İzmir Amerikan Koleji'ndeydik.*

Harika geçti. Eski kuşak, yeni kuşak o kadar güzel bir kaynaşma içindeydik ki mutluluğumuzu tarif etmemiz mümkün değil. O an orada olup yaşamak lazım...

Geçen Salı yemeğimizde Hıncal hocamla (Uluç) sohbet ederken "Cuma günü İzmir'de olmayı çok isterdim ama gelemiyorum" dedi... Amerikan Koleji konserimizi duyunca onun da anıları canlanmış, 45 yıl öncesine gitmiş...
O zamanlar Modern Folk Üçlüsü'nün menajerliğini yapıyordu ve grubun zirveye çıktığı dönemdi. İzmir Amerikan Kız Koleji'nden (o zamanlar kolejde sadece kızlar okuyordu) gelen teklife bütçe düşük olmasına rağmen "Hayır" demediler ve koşa koşa geldiler. İzmir'in en popüler grubu Maça Beşi'yle ben de davet edildik ve hep birlikte unutulmaz bir konser yaşadık...

Sevgili Uluç tüm ayrıntılarıyla konser öncesini, konseri ve sonrasını hala hatırlıyor.

Bana uzun uzun anlatırken konser için aracı olan o zamanki Yeni Asır'ın gözbebeklerinden rahmetli Ahmet Gül'ü bile es geçmedi.

Cuma akşamı salonda, "O konseri yaşayan kaç kişi var aranızda" diye sordum.

Ona yakın el kalktı havaya. Gelenler arasında Maça Beşi'nin Abdurrahman Alam'ı da vardı. Nostalji fırtınamız daha şiddetlenmiş oldu... Amerikan Koleji'nden yetişenler Derneği düzenlemişti konseri. Çok yaş alan ve iki saat boyunca coşkuyla bayraklarını sallayan eski kuşak temsilcileri de vardı, bir ara sahneye gelip iki şarkıda bizlere eşlik eden orta okuldan iki kız öğrenci de... Anlattığım anekdotlarla, söylediğimiz şarkılarla bazen kahkahalar attık bazen de gözlerimiz yaşardı. Ama öyle bir akşam yaşadık ki bizim ve konuklarımız açısından unutulmazlar arasına girdi...

Atatürk sevgisi, Atatürk özlemi doruklarda.

Bunu yaşamak, bu duyguları paylaşmak bizleri çok mutlu ediyor…

Ve ben her İstanbul'a gidişimde aynı nakaratı söylemeye devam edeceğim: "İzmir özledim seni, gözümde tütüyorsun."

11 Ekim 2016 **Seferihisar – Sığacık Gezisi'**nde organik ürünleriyle meşhur Seferihisar pazarı gezilip alışveriş yapıldı. Ardından Liman Restoran'ın dingin deniz manzarası eşliğinde yemek yendi, sohbetler derinleşti.

8 Kasım 2016 **Foça Gezisi'**nde panoramik manzaralı Cafe'de kahvaltı yapıldı. Ardından Foça Elişi Pazarı gezildi. Sahil Restoran'daki keyifli yemekten sonra dönüşe geçildi.

15 Kasım 2016'da Best Western Otel'deki Yemek'te değerli mezunumuz ve resim hocamız Aysel Çırpanlı'nın dijital boyama tekniğiyle hazırladığı eserler sergilendi. Etkinlik, Aysel Çırpanlı'nın arkadaşları ve öğrencilerinin katılımı ile renklendi.

24 Kasım 2016'da **Öğretmenler Günü Çayı** eski ve yeni öğretmenlerin yoğun katılımı ile gerçekleştirildi.

23 Aralık 2016'da Alyans Kulüp'te geleneksel **Yılbaşı Yemeği** gerçekleştirildi.

3 Aralık 2016'da Swissotel the Bosphorus'da gerçekleşen **SEV Come Together 2** balosunda Viyana Filarmoni Orkestrası'nın olağanüstü performansı ve leziz ikramlar eşliğinde geceye katılan SEV okulları mezunları birbirleriyle kaynaştılar.

14 Ocak 2017'de 1937-2012 yılları arasındaki sınıf temsilcilerininbir araya geldiği **Class Representatives Toplantısı** gerçekleştirildi.

13 Şubat 2017'de Alsancak Bade Restoran'da ilk **Singles' Night Yemeği** yapıldı.

8 Mart 2017'de Renaissance Otel'de **Kadınlar Günü Yemeği** yapıldı. Konuk konuşmacı Burçin Çiloğlu'nun Teta Healing konusundaki sunumu ilgiyle izlendi.

30 Mart 2017'de **Meryemana-Şirince Gezisi** gerçekleştirildi.

Homecoming 2016

Homecoming... Yüzlerce ACI mezununu bir araya getiren yılın son büyük etkinliği… İzmir Amerikan Kolejinde Yetişenler Derneği ev sahipliğinde her yıl gerçekleştirilen geleneksel Eve Dönüş...

Eskileri buluşturan yenilerle kaynaştıran Homecoming bu yıl yine soğuk bir Aralık gecesini ısıttı ve katılanları okul yıllarına götürdü. Belki de Homecoming etkinliğinin en önemli özelliği özlemi, hüznü, sevinci ve eğlenceyi aynı anda hissettirmesi ve bütün bu duyguları sadece 2-3 saat gibi kısa bir sürede bizlere sentezletebilmesi.

Peki, bu gecede biz neler yaptık? Nitsa Çukurel Kapancıoğulları ve grubu Mavi Maymun'u dinledik; Veysi Abi ve ekibinin efsane sucuk ekmek ve Leylâ'sını yedik; Noel Baba ve kızağıyla fotoğraflar çektirdik; geleneksel çekilişimizi yaptık; hediyelerimize çocuklar gibi sevindik ve bol bol muhabbet ettik, bol bol güldük, bol bol özlem giderdik.

"Keşke lisede olsaydık," dedirten Homecoming 2016, ACI'nın en eski mezunuyla en yeni mezununu bir araya getirerek ACI ruhunu ölümsüzleştirdi bu yıl da. Sadece bu neden için bile Homecoming geleneğini sürdürebilmek adına mezunlar olarak daha fazla özen göstermeliyiz.

Gelemediyseniz üzülmeyin seneye yine aynı yerde, aynı saatte yılın son büyük partisi HOMECOMING'e sizi de bekliyoruz…

Başak Oral Çim ('00)

Helva Piknik

İzmir Amerikan Kolejinde Yetişenler Derneği ev sahipliğinde gerçekleşen geleneksel Helva Piknik… Tıpkı eski günlerdeki gibi sabah erken uyanıp okula gitmek için hazırlanmak... Sabahın o güzel saatlerinde şehrin içinde bir vaha gibi kalmış bahçenin kapısından girmek... Kuş cıvıltılarıyla, mis gibi ağaç ve çiçek kokularıyla karşılanmak... Yemyeşil bir bahar sabahında bambaşka bir mekâna; çocukluktan gençliğimize uzanan bambaşka bir zamana geçmek... Sımsıcak gülüşleriyle yıllardır görmediğiniz arkadaşlarınızla birlikte... Üst sınıflar, alt sınıflar... Orada olmaktan ve sizi görmekten çok mutlular... Hemen solunuzda co-op, kahvaltı hazırlıkları sürüyor. Bizim kahvaltılarımız öyle birkaç şeyle sınırlı değil. Hepimiz güne Leyla ile başlamışız okul yıllarında. Leylalar yine aynı özenle ve aynı lezzetle çıkmış Veysi Usta ve ekibinin ellerinden. Ve daha nice leziz ikramlar... Hangi masaya otursan sıcacık bir sohbet. Huzur verici bir müzik. Çocuklar cıvıl cıvıl koşturuyor o güne özel kurulan çocuk eğlence alanında. Çocuk eğlencesi dediğime bakmayın, langırt görmemiş çoğu minik ACI torunu. Langırtla biz oynuyoruz bütün gün, küçüklere de öğretiyoruz. 10.00'da başlayan kahvaltı öğle saatlerine kadar sürüyor ve daha karnımız acıkmadan öğle yemeğimiz mangallarda yerini alıyor. Güneşi biraz inip de bize yandan bakmaya başladığında Veysi Abimiz kapıda görünüyor dev kazanı ile. Özellikle yurtdışından gelen arkadaşlarımızın gözlerini yaşartan o muhteşem kokusu ile helva karıştırılmaya başlanıyor. Hepimiz bir kez o koca kaşığı elimize alıyor, kameralara poz veriyoruz. Ve sonra sindire sindire helvalarımızı yiyoruz.

Anılarla, dostlarla bir arada olmak, eski günlere uzanmak ne kadar güzel! Ayrılmak ise ne kadar güç!

Ama biliyoruz ki seneye beraber olacağız böyle bir bahar sabahında yine, HELVA PİKNİK'te.

Seden Andıç ('95)

Üç kuşak ACI'lı
bir İzmir
hikâyesinde
buluştu.

Yazar Loren Edizel (ACI'79)
Çevirmen Roza Hakmen (ACI'74)
Yayıncı İlke Aykanat Çam (ACI'94)

Çokkültürlü atmosfer içinde,
farklı yaşantıların, acıların,
hayallerin ve "hayaletlerin"
iç içe geçtiği çarpıcı bir roman.

Deli

delidolu.com.tr /delidolu @delidolukitap @delidolukitap

Kerime Arsan ('70)

Hacettepe ve Harvard'da İki Bilim İnsanı: Yılmaz Yıldız ('03), Kutay Karatepe ('03)

Fareler, Çocuklar ve Bilim

Yılmaz YIldız

Apartman komşusuydular. Ergenlik yıllarında buzdolaplarındaki her şeyi silip süpürürlerdi. Yılmaz'ın dediği gibi, Kutay ve Yılmaz "beraber gelişip, değiştiler". Şanslıydım, ikisi de öğrencim olmuştu. Kutay kafamdan geçenleri okur, sınav sorularını ben yazmışım gibi yanıtlardı. Yılmaz da geleceğin başbakanı olarak görülür, herkeste saygı uyandırırdı. Geçerken kenara çekilip ona yol vermek isterdiniz. Onları merak ettim. Ne yaptılar ve yapıyorlar? Bilim insanları olduklarını duymuştum. İzmir, Ankara ve Boston yazışmaları. Gülümseten ve düşündüren yazışmalar. Yazışmalar sırasında yılın son gününde Kutay'ın Su adında bir kızı oldu. Yılmaz'ın oğlu Barış bir yaşını doldurdu. Onlar hakkında daha ayrıntılı bilgi sahibi oldum ve onlardan öğrendim. İşte Yılmaz Yıldız ve Kutay Karatepe. Daha doğrusu iki yıldız çocuk, iki yıldız genç, iki yıldız insan olmuşlar. Önce kendilerini tanıtsınlar ve bir günlerini anlatsınlar istedim.

Kutay Karatepe ('03): Boston'da yaşıyorum. Boston Çocuk Hastanesi'nde, doktora sonrası araştırma görevlisi olarak çalışıyorum. Araştırma konum, yaşlılığın kök hücreleri ve bağışıklık sistemi üstündeki etkileri. 2003 yılında ACI' dan mezun oldum. Bilkent Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü'nde, 2007 yılında lisans, 2009 yılında yüksek lisans eğitimimi tamamladım. 2016'da Harvard Üniversitesi'nde doktora çalışmalarımı bitirip otuz bir yaşında profesyonel öğrencilik hayatına veda ettim. Aslında daha gençtim, okurdum. Genel olarak sabah sekizde kalkıyor, kahvaltı yapıyor, on beş dakikalık bir bisiklet yolculuğuyla işe gidiyorum. Sabah dokuzda fare evine giriyor, bir saat kadar orada çalışıyorum.

Toplamış olduğum doku/kan örneklerinden istediğim hücreleri alıp, akşam yediye kadar onların çeşitli özelliklerine bakıyorum. Laboratuvar hayatı, kullandığımız makinelerin/kimyasalların farklı yerlerde olmasından dolayı, odalar hatta binalar arasında kar-kış demeden koşturarak geçiyor. Akşam eve gelip bir-iki saat yemek yiyip film izliyorum. Gece dokuzdan on bire kadar o gün yapmış olduğum deneylerin sonuçlarını bilgisayarda inceliyorum ya da kendi çalışma alanıma yakın yeni bir bilimsel yayın basılmışsa onu okuyorum.

Hafta sonlarını, sonbahar ve ilkbaharda yürüyüşe/tırmanmaya, kışın kayağa ve yazın göle giderek geçiriyoruz. En büyük şansımız, bütün bunları yapabildiğimiz yerlerin en fazla bir buçuk saat uzakta olması. Türkiye'yle ilgili ailem ve yakın arkadaşlarım dışında tek özlediğim şey, Ege'de yüzmek; okyanusta soğuktan dolayı birkaç dakikadan fazla kalamıyorsunuz ve göller de o keyfi vermiyor.

Kutay ve eşi Esen, yaşamlarında değişiklik yapmak üzereler. Kutay on günden uzun tatili en son on iki yıl önce gerçekleştirmiş. Mart-Mayıs arası kızına bakıp biraz da hayat sorgulaması yapmak istiyor. Post-doc maaşıyla bebeğin kreş masrafı aynı olduğu için maddi olarak bir kaybı olmayacağını söylüyor.

Şöyle devam ediyor:
Ben seviyorum laboratuvarda bağımsız çalışmayı. Sadece on sekiz yaşındaki heves/idealizmle, otuz bir yaşındaki gerçeklik arasında fark oluyor. Eşim Ocak sonuna kadar izinli, Şubat ayında işsiz olacak. Burada annelik izni dört hafta, hatta resmi adı "maternal leave" değil, "short-term disability leave". Amerika'yı çok güzel özetliyor. Ben de Mart-Mayıs arasında işsiz olacağım. Bir daha böyle kızımla vakit geçirme fırsatı zor olur deyip değerlendirmek istedim.

Şubat sonunda Yale'e taşınıyoruz (Boston'a iki buçuk, New York'a bir buçuk saat uzaklıkta çok daha küçük ve ucuz bir yer). Hep farelerle çalıştığımız için, en büyük mesleki hastalıklardan biri fare alerjisi. Eşimin hafif başlayan fare alerjisi astıma çevirdi. Artık insan dokusu/kanı üstünde çalışmak zorunda. İnsan üstüne çalışan, çok iyi bir laboratuvarda post-doc olarak başlayacak. Ben de ya orada post-doc ya da son dönemdeki birçok Harvard doktoralı arkadaşımın yaptığı gibi, danışmanlık alanında iş bakacağım. Yıllarca danışmanlık işine "dark side" gözüyle bakmış olsam da sonu belli olmayan bir yolda çılgın gibi çalışıp vergiler düştükten sonra kreş parası kadar para kazanmak çok cazip gelmiyor. Bizim alan çok kalabalıklaştı ve bilime ayrılan para sabit. Hem pozisyon bulabilmek hem de pozisyon bulduktan sonra araştırmaya kaynak bulabilmek çok zorlaştı. Projelerin kabul oranları tarihin en düşük seviyesi olan %5'ler civarında.
B planımız ise, Harvard diplomalarını asabileceğimiz bir dükkân açıp Nişantaşı/Alsancak/Alaçatı'da, Esen'in bulmuş olduğu bakterileri içeren bebek maması satmak. Son faydalı bilgi: Probiyotik denen ürünlerin şimdilik hiçbir bilimsel dayanağı yok. Bağışıklık sistemi açısından pozitif etkisi bilinen tek bakteri karışımı kefir.

Şimdi de Yılmaz'ın hayatına bakalım biraz.
Yılmaz Yıldız ('03): Ben de Kutay gibi 2003 yılında mezun oldum ACI'dan. Ortaokul yıllarından beri Kutay'la apartman komşusuyduk. Beraber büyüyecek kadar küçük değildik belki ama beraber gelişecek, değişecek kadar az gelişmiş, eciş bücüş, tuhaf canlılardık onunla tanıştığımızda. O, Anadolu lisesindeydi o zaman, ben ACI' da. Lisede o da ACI'ya geldi, sınıf arkadaşı da olduk. Matematik öğretmenimiz Anet Hanım fark edinceye kadar bir süre ödevleri bile kırışıyorduk.

Eskiden "Öğrenci Seçme Sınavı" (ÖSS) denen üniversiteye giriş sınavı tepemizde bir kılıç

gibi sarkmaya başladığı sıralarda, ikimiz de benzer meslek alanlarını düşünmeye başlamıştık. 20. yüzyılın sonlarında iyice popüler olmuş ve gelişimi ivme kazanmış genetik bilimi ilgimizi çekiyordu. Tıp ya da moleküler biyoloji ve genetik bölümlerini yazabileceğimizi düşünüyorduk. Sonuçta Kutay Bilkent'e başlarken ben Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi İngilizce Tıp Bölümü'ne girdim, 2009'da mezun oldum. Tıp okurken Tıbbi Biyoloji alanında doktora eğitimime başlayıp 2010'da doktoramı tamamladım. 2014'te yine Hacettepe'den Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları branşında uzmanlık eğitimimi bitirdim.

Ankara'da yaşıyorum, Hacettepe'de Çocuk Metabolizma branşında yan dal uzmanlık eğitimime devam ediyorum; bir taraftan da uzman doktor olarak çalışıyorum. Birkaç ayın hesabı yapılmaz, otuz iki yaşındayım diyebilirim ve Kutay'dan farklı olarak, hâlâ okuyorum.

Günümü Kutay ile paralel anlatayım. Hastaneye yakın bir yerde oturmak büyük şans! Sıradan bir mesai gününde 07.00 civarı kalkıyor veya bizim küçük canavar tarafından kaldırılıyorum. Birimimizin takibinde olan hastaların kontrol randevuları ile ilgilendiğim poliklinik 08.30'da başlıyor, ancak hastanede yatmakta olan hastam varsa daha erken gelip vizit yapmam gerekiyor. 17.00-17.30 gibi mesaim bitiyor, eve geliyorum. Barış'ın yemek, oyun, oyun, oyun, oyun, ağlama, ağlama, uyuma evrelerini geçtikten sonra ülkede veya dünyada yeni bir korkunç haber varsa ona kahroluyor, sonra dizi veya film izleyerek rahatlamaya çalışıyoruz. İşten döndüğümde kalmış olan enerjimin tümünü akşam bizim velet soğuramadıysa bir saat kadar e-postalarımı yanıtlamaya, çalışmalarımı planlamaya, biriken araştırma sonuçlarımı yazmaya çabalıyor ve bir kez daha bu sistemde bilim insanı olmanın, araştırma yapmaya çalışmanın ne kadar zor olduğunu düşünerek uyuyakalıyorum. Haftanın herhangi bir günü ve günün herhangi bir saatinde yatan bir hastamızın kötüleşmesi, acil servise bir hastamızın kötü durumda başvurması ile günüm "anormal"e dönebiliyor. Hafta sonları fazla seçeneğimiz yok. Mümkün olduğunca sakin, az bilinen, kalabalıktan uzak parkları ve lokantaları seçmeye çalışıyoruz. Yaz tatilimizde ise Ege, Ege, Ege!

Evet, tanıştığınıza göre bundan sonra ikisi ile farklı sorularla devam ediyorum.

Yılmaz ile devam ediyorum.

ACI için bazı öğrenciler "cam fanus" ya da "fildişi kule" tanımlaması yapar ve Türkiye gerçeğinden farklı bir ortam olduğunu düşünürler. Böyle bir gözlemin oldu mu?
ACI'nın cam fanus olduğu bir gerçek. Ailemin yapısı, hayat görüşü, bulunduğu sınıf vb. sayesinde ACI'da okurken de bu cam fanusun dışında yaşama şansım oldu. Zaten üniversite ve sonrası hayatımda da bu fanusun hep dışında oldum.

Birçok hastamın öyküsü "Yirmi iki yaşındaki annenin beşinci gebeliğinden üçüncü yaşayan çocuk olarak..." gibi ifadelerle başlıyor. Türkiye'nin gerçekliği bu. Ben de her gün bu gerçekliğin içinde gezindiğim, belki de bu fanusa ait olduğumu hiç düşünmediğim için, hayatıma sayısız katkı sunmuş olsa da, ACI ve temsil ettiği sosyal, ekonomik çevre çok uzak ve yabancı geliyor bana şimdi.

Fanus elbette ACI ile sınırlı değil. ACI'dan sonra özel üniversite, sonra Amerika'da yüksek lisans, sonra Maslak'ta bir şirkette çalışmak, benzer statüdeki insanlarla muhatap olmak, onların oturduğu semtlerde, çevresi duvarlı, tel örgülü sitelerde oturmak, onların yazlıklarının olduğu yerde yazlık almak... Fanusta yaşam hiç bitmiyor. Bunların "yanlış yol" olduğunu iddia ettiğim yok; sadece insanın bakışını kısıtlayabileceğini ifade etmek istiyorum. Aslına bakarsanız hepimiz içinde yaşadığımız çevrenin, bulunduğumuz koşulların tutsağıyız. Bu anlamda hepimizin fanuslarda yaşadığı söylenebilir ama bu fanuslar bizim dışarı ile olan bağımızı koparmamalı.

Okulla ilgili geriye dönük gülümseyerek ve iyi ki bunu da öğrenmişim, yapmışım dediğin ne var?

ACI bana sayısız şey kattı, tabiri caizse "bir okula gittim ve hayatım değişti" belki, ama şunu söylemeden geçemeyeceğim: On parmak klavye kullanmayı iyi ki öğrenmişim! Paha biçilemez! Ve elbette ofis programlarının incelikleri... Tüm bilgisayar öğretmenlerime sevgiler...

Doktor Bey, 21. Yüzyılda çocuk yetiştirme konusunda ne söylemek istersin? Eskiden yanlış bildiğimiz doğrular ya da doğru bildiğimiz yanlışlar… Bilim alanında da sürekli doğru yanlışlar değişiyor.

Aslına bakarsanız, çocuk doktorları, çocuk yetiştirme konusunda yapılandırılmış bir eğitim almıyor. "Çocuk gelişimi ve eğitimi" diye tamamen ayrı bir bölüm var, ama takdir edersiniz ki, bir çocuk doktoruna anne babalardan çok fazla soru geliyor bu konuda; siz de ister istemez kendinizi bu konuda eğitmek zorunda kalıyorsunuz. Yine de işin uzmanı olamıyorsunuz elbette. Bir sürü, bir sürü kural var bir çocuğu güvenle büyütmek ve yetiştirmekle ilgili. Bir kısmı gerçekten çok hayati, bir kısmı belki de o kadar değil. Bu kuralların çoğu batı dünyasının araştırmalarından çıkan sonuçlar olduğu için bizim kültürümüz ve çocuk yetiştirme tarzımız ile çelişen, belki de sorunuzun konusu olan "eskiden yanlış bildiğimiz" şeyler oldukça fazla. Mesela "ilk 1000 gün" diye bir kavram çıkmakta son yıllarda. Gebelik süreci ve hayatın ilk iki yılını kapsayan bu toplam yaklaşık 1000 gündeki

Kutay Karatepe

beslenme bileşenlerinin çocuğun hayatı üzerinde ne kadar büyük etkileri olabileceğine dair bir başlık bu. Hiç beklenmedik mekanizmalarla gelişiyor çocuklar, diyorsunuz. Belki de biraz abartı.

Kısacık altı yıllık çocuk hekimliği ve naçizane bir yıllık babalık deneyimlerimden, çocuk yetiştirme ile ilgili öğrendiklerimi tek bir cümle ile özetlemem gerekse şöyle derdim: Bu veletlerin biri, diğerine benzemez! O yüzden, evet, anneler babalar çocuklarını nasıl büyüteceklerine dair kitaplar okusunlar -bu kitapların bazıları bir şey, diğerleri bambaşka bir şey söyleyebilir; doktorlarının, çocuk gelişim uzmanlarının önerilerine kulak versinler, çocuklarına zarar vereceği bilinen şeylerden elbette uzak dursunlar, ama öncelikle kendi çocuklarını tanısınlar. Gelenekler, toplumsal kurallar, bilimsel öneriler... Birbiri ile çatışabilir bunlar. Sonuçta hepsi anne babanın kendi deneyimleri, kendi çocukluk anıları, "anne-baba patolojileri", hayat görüşleri, yaşam biçimleri, felsefelerinin oluşturduğu bir potadan geçerek çocuğa ulaşacak, çocuk da bunları kendisi şekillendirecek. Anne babalar, çocuğun bunlara nasıl tepki verdiğini bir geri bildirim olarak kabul edip kendilerini yeniden şekillendirmeli. Benim "aydınlanmam" bu.

İçinde yaşadığın toplumda psödo-bilim (sahte bilim) örnekleri ile karşılaştığın oluyor mu? Yanlış inanışlar ve farklı önyargılarla karşılaşmamak neredeyse olanaksız. Aşı kısırlık yapar mış diye çocuklarını aşılatmayanlar gibi.

Benim çalıştığım yer, bir devlet üniversitesinin hastanesi. İlgilendiğim alan, kalıtsal metabolik hastalıklar. Bu hastalıklar, akraba evliliği yapanların çocuklarında daha sık görüldüğü ve sosyoekonomik düzeyde düşüş ile birlikte akraba evliliği yapma sıklığı arttığı için hastalarımın anne-babalarının çoğunun düşük sosyokültürel düzeylerden geldiğini söylersem abartı olmaz. Ancak, elbette, hastalık dediğiniz şey her zaman seçim yapmıyor; bu yüzden de, popülerleşmiş ve çirkin bir ifadeyle, her tabakadan insan görüyoruz.

Psödobilim, farklı tabakalarda farklı şekillerde ortaya çıkıyor, ama genellikle psödobilimde okumuş, okumamıştan beter oluyor. Okumuşluğu kötülediğim sanılmasın. Burada "okumuş" dediğim şey, aslında "yarı-okumuş"; yani, bloglardan, bir iki kitaptan, annelik dergilerinden okumuş olanlar. Cehalet, bir nebze affedilebilir bir şey. Cehalet nedeniyle çocuğuna yanlış tedavi vermiş (örneğin, yememesi gereken bir şeyi "Bir şeycik olmaz!" diyerek yedirmiş veya hacıya hocaya götürmüş veya rezeneyi kaynatıp bilmem ne otuyla yoğurup çocuğun her tarafına sürmüş vb.) birisine neyin niye doğru ve yanlış olduğunu anlaşılır bir şekilde anlattığınızda davranışı düzeltebilirsiniz. Doğal ebeveynlik yapacağım diye çocuğuna aşı yaptırmayan, antibiyotik içirmeyen, film çektirmeyen, kan aldırmayan anne-babanın çocuğu ise yoksul bir köylünün çocuğundan daha şanssız. Bu anne babalar akımları, trendleri bilim sanıyorlar.

Mesleğin gereği insanı ve olayları algılayışında bir değişiklik oldu mu?

Elbette! Bu mesleğin hayata bakışı (insanı ve olayları algılayış deyince ben bunu anlıyorum) değiştirdiğine hemen her hekimin katılacağını tahmin ediyorum. Bana bu meslekte en zor gelen şey, hiç şüphesiz, yeni vefat etmiş ("ex olmuş") bir çocuğun açık yaralarını dikmek, soğumakta olan ciltlerindeki kan ve dezenfektan izlerini temizlemek, şurasından burasından yerleştirilmiş tüpleri çıkarıp sızan kanı duruncaya kadar bastırmak, "bakılabilir" şekilde ailesine teslim etmek. Bütün bu erken ölümler, onlarca anne babaya çocuklarında tedavisi olmayan bir hastalık olduğunu söylemek. Kısacık yaşamlarının çoğunu hastanelerde geçiren, zihinsel sorunlar nedeniyle gülüp ağlayamayan, kas hastalıkları nedeniyle başını bile kaldıracak gücü olmayan ve metabolik hastalıklar nedeniyle ekmek-peynir bile yiyemeyen çocuklar... Bütün bunları gördükten sonra, inanın insanın kafasında neyin önemli ve neyin önemsiz olduğuna dair kalıplar tamamen değişiyor. Kendinizin ve sevdiklerinizin sağ olması, sağlıklı olması, güvende olması, bir arada olması. Bunlar önemli. Başka güzel şeyler de olursa, ne âlâ, cila gibi olur. Geri kalan şeyler üstüne bu kadar kafa yormaya, bu kadar zaman, enerji ve para harcamaya gerek yok. Ben bunu öğrendim, mesleğim icabı.

Evet, Yılmaz oldukça zor bir yaşantın var ama sanırım sen mesleğini çok seviyorsun.

Evet. Yanlış anlaşılmasın, çocuk doktoru olmak harika bir şey. Tıp fakültesine girdiğimde aklımda laboratuvarda araştırmacı olarak

çalışmak vardı sadece, Kutay gibi. Tıbbi biyoloji konusunda doktora yapmaya da bu yüzden başladım. Ancak bir noktadan sonra işin "klinik", yani yatak başı tarafının çekiciliğini de yadsıyamaz hale geldim. Karmakarışık bir duruma tanı koymaya çalışmak ve bunu tedavi etmek! Çocukların erişkinlere kıyasla düzelmeye daha meyilli ve istekli olduklarını stajlarım sırasında görmek ve zaten çocukları çok seviyor olmak da beni çocuk doktoru olmaya itti. Elimde, gözümün önünde ölen çocuklar da oldu, evet; ama 850 gram doğmuş bir bebeği aylar sonra ailesine sağlıklı olarak teslim etmek, kalbi kan dolaşımını sağlayamadığı için günlerce pompaya bağlı kalan ya da bağışıklık yetmezliği nedeniyle ciddi enfeksiyonlar geçiren, yoğun bakımda ölümden dönen çocukların yürüdüklerini görerek taburcu etmek, doğumdan hemen sonra başladığınız tedavi ile ağır zihinsel engelli olmaktan kurtardığınız bebeklerin bir yaşında ilk sözcüklerini duymak, yıllar önce lösemi tanısı koymuş olduğunuz çocukla bir gün sokakta karşılaşmak... Bunlar tarif edilemez.

Bir de, sürekli çocuklarla çalışıyor olmanın getirdiği bir canlılık var. Polikliniğiniz diğer branşlar kadar kasvetli olmuyor. Erişkinlere hiç benzemiyorlar. Pediatride bir söz vardır, "Çocuklar, küçük erişkinler değildirler," diye. Çok doğru. "Kaç yaşındasın," diye sorduğunuz soruya, "Dört. Eskiden üç yaşındaydım," diye cevap alabiliyorsunuz. Üstünüze işediklerinde (ya da daha beteri!) illa tiksinmeniz gerekmiyor. Anne babalarını bazen sevmeseniz de, hastalarınızı her zaman koşulsuz seviyorsunuz ve bu mesleğinizi daha büyük bir şevkle yapmanızı sağlıyor. Bugün yeniden seçme şansım olsa, ya da ikinci bir hayatta (!) tekrar sorsalar, başka bir iş yapabileceğimi hiç düşünemem bile.

Kutay da Yılmaz gibi benim yazı-söyleşi ricamı kırmadı. Şöyle yazdı: "Liseye dönebilsek şimdi ne hoş olur. Derse pencereden girdiğinizde size hayran olmuştum (başka bir yol mümkün). Açıkçası sizden gelen bir ricayı kırmam mümkün değil. Zevkle yaparım." Evet, Kutay başka bir yol daima mümkün. Görebilirsek eğer. Bilim insanlarına, bilimle ilgili sorular sormalıymışım gibi düşündüm. Fareler, kök hücreler, laboratuvar derken şu sorular geldi aklıma. Ama önce okulla başlayalım.

Okulla ilgili geriye dönük gülümseyerek ve iyi ki bunu da öğrenmişim, yapmışım dediğin ne var?

Kütüphaneden çok iyi yararlanıp bütün ütopya-distopya üzerine olan kitapları ve Stephen King kitaplarını okumuştum. Birçok gösteride ışık-ses düzeneğinden sorumluydum. Hala gittiğim her gösteride, ışık-ses düzenlerine ve görebiliyorsam kontrol odasına bakarım. Son olarak kurulduğu ilk yıllarda hafta sonları EÇEV kulübü ile Limontepe'de ilkokul çocuklarına Matematik ve İngilizce öğretmeye gidiyorduk. Ne varsa çocuklarda var! Bunları iyi ki yapmışım.

Biyoloji alanındaki en heyecan verici buluş nedir?

Şu anda biyolojideki en heyecan verici buluş CRISPR-Cas9 sistemi. Bu sistem belli bir genin çıkarılmasını/değiştirilmesini çok etkili ve hızlı bir şekilde gerçekleştirebiliyor. İlginç olan nokta ise, bu sistem 2012 yılında bulunan bakterilerin virüslere karşı geliştirdiği bağışıklık sisteminin bir parçasından esinlenerek yaratıldı. Bakterilerin bağışıklık sistemi sayesinde, şu anda bütün biyoloji/tıp alanındaki çalışmalar çok daha hızlı bir şekilde ilerliyor.

Tabii toplumsal baskılar ve kişisel hırslar da zaman zaman bilimsel araştırmaların önünde engel oluşturur. İnsanın olduğu her ortamda hırs, kıskançlık, şan şöhret gibi zaaflar olabilir. Çalışmaların sırasında eğitimin sırasında bunlara tanıklık ettin mi?

Matematik, fizik gibi alanlarda bilim insanları genç yaşta şan-şöhret sahibi olabilirler. Ama özellikle biyolojide buluşların öneminin kavranması çok uzun yıllar sürüyor. Bu yüzden biyoloji alanında öne çıkan insanlar diğer alanlarda öne çıkanlara göre epey yaşlı. Doktora, doktora sonrası araştırma görevlisi gibi statüler olsa da, sonunda üniversitelerde bilim usta-çırak ilişkisinde yürüyor. Eğer ustanız yeterince pişmeden usta olmuşsa hem bilimsel hem kişisel anlamda büyük bir risk almış olabilirsiniz.

Doktoramın başında, yirmi yedi yaşında Harvard'da öğretim görevlisi olmuş, çok parlak biriyle çalışmıştım. Ama ikinci yılın sonunda, haftanın her günü ortalama on iki saat çalışıp projenin bir yere gitmediğini ve adam yerine konmadığımı fark edince ayrılmıştım. Bir arkadaşım çok büyük laboratuvarı olan bir öğretim görevlisiyle çalışıyordu. Bu arkadaşım doktorasının altıncı yılında beraber çalıştığı öğretim görevlisinin, kendi projesinin ne olduğunu bilmediğini fark etti ve ayrıldı.

Açıkçası, korkunç hikâyeler epey yaygın. Doktora sırasında kendi patronunuz dışında, üniversiteden o konuda bilgisi olan üç öğretim görevlisine yılda bir kere sunum yapıyorsunuz. Tez izleme komitesindeki öğretim görevlilerinden biri, laboratuvarında da benzer bir çalışma yürütülüyorsa, öğrenciye söylemeyip öğrenciden önce aynı konuda bir bilimsel yayın çıkartabiliyor.

Şan, şöhret konusunda devamlı televizyonlara çıkan öğretim görevlilerinin çalışmaları, açıkçası çok ciddiye alınmıyor. Çok önemli çalışmalar yürüten öğretim görevlileri, zaten genelde işini çok göz önüne çıkmadan yapmayı tercih ediyorlar.

Etraftaki bir başka sorun da, öğretim görevlilerinin kurulmasında rol aldığı şirketler. Üniversitedeki çalışmaların kaynağı genelde devletten geliyor ve öğretim görevlisi, satılabilecek bir ürün geliştirdiğini düşünüyorsa kendi şirketini kuruyor. Bundan sonraki

Karatepe Ailesi

aşamada, siyah-beyaz olmayan konular tamamen o öğretim görevlisinin etik anlayışına bağlı. Mesela bu şirket kurulduktan sonra, şirketinde yapılacak deneyleri kendi üniversite laboratuvarında yaptırıp şirket toplantılarını laboratuvarda düzenleyebiliyor.

Mesleğin icabı, insanı ve olayları algılayışında bir değişiklik var mı?

Açıkçası mesleğimin bana kattığı en büyük özellik sabır. Haftanın iki günü sabah beşte geldiğim, günde ortalama on saat çalıştığım altı ay boyunca, hiçbir deneyim çalışmamıştı. Deneyde değiştirebileceğimiz çoğu şeyi değiştirdikten sonra da, çalışmayınca bırakmıştık. Çalışma saatleri uzun olsa bile beraber çalıştığım insanlar zeki/çalışkan insanlar. Şu anda çalıştığım insanlar ve koşullardan çok memnunum. Hayatı algılayışımdaki en büyük değişiklik ise, mümkün olduğunca her şeyi veriye döküp objektif hale getirmek. Bilim insanlığının kaçınılmaz sonu.

İçinde yaşadığın toplumda psödo-bilim (sahte bilim) örnekleri ile karşılaştığın oluyor mu? Yanlış inanışlar ve farklı önyargılarla karşılaşmamak neredeyse olanaksız. Aşı kısırlık yapar-mış diye çocuklarını aşılatmayanlar gibi.

Aşının otizme neden olduğunu iddia edip çocuklarını aşılatmayan birçok insan var. Çocuklarını süt ürünleri ve glütenli yiyeceklerden uzak tutan ailelerin sayısı giderek artıyor. Bunların şu anda yararlı/zararlı olduğunu gösteren yeterince veri yok ama bu ailelerin çocuğun gelişimi için gerekli maddeleri verdiğinden emin değilim. Tabii ki ileride haklı çıkabilirler ama şu anda süt ürünleri ve glütenin zararlı olduğuna dair pek bilimsel dayanakları yok.

Popüler Bilim mecmuaları çıkıyor? Popüler Bilim ne?

Yaptığımız işleri anlatırken, insanların anlayabileceği bir şekilde doğru olarak iletmek ayrı bir çaba istiyor. Gazete-televizyonda çıkan, bilimle ilgili haberler genellikle çok basitleştirilmiş durumda. Ne bilim ne de gazetecilik ekonomik açıdan tatmin edici meslekler olmadığı için, şu anda iyi bir bilim haberciliği kalitesi hiçbir yerde yok. Ama araştırma sonuçlarını basite indirgese de popüler bilim mecmuaları olumlu, ve okuyucu sayısı arttıkça bu kaynakların kalitesi daha da iyi duruma gelecek.

Harvard'da iki yeni program başlamış durumda. Biri ortaokul-lise çocuklarına bilimsel araştırma yapmayı öğretmek, diğeri de bilim haberciliği üstüne. Burada doktora yapmış, ikisi biyoloji, biri fizik kökenli üç arkadaşımın hazırladığı çok güzel bir Türkçe podcast var. Adı "Bilim Kazanı". (https://bilimkazani.org/ İnternetten ücretsiz dinleyebilirsiniz. Obezite, takım çalışması, evrim gibi farklı konularda, herkesin anlayabileceği dilde, yeni araştırma sonuçlarını özetlerken eğlenceli bir dil kullanan çok güzel yayınlar hazırladılar. Hiçbir maddi fayda beklemeden, epey zaman harcayıp şahane bir iş çıkardılar açıkçası. Ne yazık ki, bu sene ikisi bilimi bırakıp danışmanlığa geçti. Yeni bölüm ekleyeceklerini sanmasam da ilginiz varsa önceden hazırlamış oldukları bölümleri keyifle dinleyebilirsiniz.

Otuzlu yaşlarda iki bilim insanı ve kendileri gibi bilim insanı olan eşleri. Laboratuvarlarda sabahlayan Kutay, farelerle çalışmaktan alerji olmuş eşi Esen, ex olmuş bir çocuğun yaralarını diken Yılmaz. Tabii Yılmaz'ın yine kendi gibi çocuk doktoru olan eşi Leman. En iyisi, Yılmaz'ın sözleri ile bitirelim. "Kendinizin ve sevdiklerinizin sağ olması, sağlıklı olması, güvende olması, bir arada olması. Bunlar önemli. Başka güzel şeyler de olursa, ne âlâ!"

Başka güzel şeyler arasında, sizin gibi iki öğrencimle yıllar sonra buluşmak ve sizden öğrenmek de var. Ne âla.

Yıldız Ailesi

Ayşe Lahur Kırtunç ('70)

Lacivert Tayyörlü Şiirler

22 Mart 2001, Dünya Kadınlar Günü Kutlaması için yazılmış ve The BEACON için kısaltılmıştır

1.
kızlarım, kızlarım
parlak gözlülerim/
sizlere bu sözlerim
dinleyin hocanızı
can-ü gönülden
bu saçları ağartmadı
değirmen
sizlere binbir öykü anlatacağım
bugün
aslında hepsi tek bir öykü
yalın / sade / gösterişsiz
yünlü lacivert bir tayyör gibi
abartısız / nakışsız

yirmi bir yaşında girdi ilk sınıfına
bu lacivert tayyörlü
ilk kez yoklamayı okurken / bacakları titriyordu
karşı sıralarda deniz gibi çalkalanan
bir sürü genç yüz
daha birkaç ay önce kendi de o sıralarda
oturmaktaydı
hayatı macera filmi olacak sanmaktaydı
haziran'da deselerdi "dört ay sonra
hoca olacaksın bu sınıfta"
kahkahayı basardı.

"ayol, ben kim…hocalık kim…?
öyle akıllı uslu işler bana göre değil" derken
bir de ne görsün / gelmiş kızıl saçlı ekim
lacivert tayyörlü tahta başında
üstü başı tebeşir tozu içinde
"kim bıraktı beni bu tozlu sınıfa?
terk edip gider gibi cami avlusuna?"

2.
hocalığa başlamam
yüksek lisans çalışmam
pek rastlantısal oldu
ben bile anlamadım
kim beni arkamdan itti
iyi planlamadım
birbiri ardından yuvarlandı gitti
yıllar
"bari" dedim "çocuk doğurup büyüteyim de
bir an evvel
sonra doktora yaparım"
güya artık her şeyi akıllı planlayacağım
falan derken---boş kaldı kucağım---
yıllarca---ne yapalım---olmadı çocuğum.
biraz ağladım zırladım / sonra kabullendim
çocuksuz da yaşanır---nerde kalmıştım---
ha, tamam, doktora yapacaktım.
doktora derslerine başladığım hafta
hamile kaldım.

3.
kucağımda ballı oğlum
kara gözlüm
sınavlara çalıştım
sağ elimle daktilo yazarken
sol elimle mama pişirmeye alıştım

süpermen gibi çabucak kimlik değiştirmeyi
öğrendim
beşiğin yanından kara tahtaya
beş dakikada!
kimi gün evde yoruldum, okulda dinlendim.

o yıllar / hummalı yıllar /
uykusuzluk döşeli /
lacivert tayyörün sol omuzu
sürekli kusmuk lekeli

gündüz cilt cilt kitaplar devirdim /
gece ise sabaha kadar ağır çekim
tez yazdım!
gündüz ana / gece hoca /
programa ilaveten bir de koca!
ama hakkını yiyemem / yıllar
boyunca
sürekli destek oldu eşim
yoksa bitikti işim.
birkaç yıl talim edip sucuklu yumurtaya
nihayet dank etti adamcağıza
akademisyenden iyi yemek beklemek boşuna
sıvadı kolları / girdi mutfağa
hatta gitti bir hayli hoşuna
yemek işleri
şimdi birinci sınıf aşçı kendileri
zaten halimden de belli.

4.
lacivert tayyörlü o yıllar
şizofren bir koşuşturmayla yoruldu
herkesin çocuğu "ana / baba / mam-ma"
derken
benim oğlanın ilk sözleri
"doktora tezi" oldu.
Yazdığım her makale / sunduğum her bildiri
dolu avuç avuç suçluluk hisleri
benden beklenen nedir /
köfte-patates yapmak
yaptığım her çalışma
açıkça tırtıklamak ailemin zamanından
su yürütür gibi saman altından
geceleri oku üfle / makaleni yaz /
yakınma hiç / sana az / bile bu ceza!
bunca yıldır
binlerce çocuğa binlerce şey bellettim
oysa kendi oğluma
çarpım tablosunu bile zor öğrettim
galiba mum gerçekten dibine ışık vermiyor;
"anne, sen nerden bileceksin.. yaaaa?
öğretmenim öyle söylüyor!"

5.
hocalık öylesine işlemiş ki ruhuma
pazar sabahı eşofmanla otururken bile
bu lacivert tayyör giriyor kanıma;
tatil keyfi, yanımda çay bardağım,
oh, pazar sabahının keyfini çıkaracağım.
Sol elim uzanırken gazeteye
sağ elim gidiyor kırmızı tükenmeze
karikatür sayfasını bile rahat okuyamıyorum
üstünü çizecek / bir kusur buluyorum.

8.
idareci olacaksak işler sarpa sarar
"kadının sözü geçmez; nazı geçer" derler,
e canım, sözünü geçirtemeyeni
nasıl idareci yapalım?
nazlı idareci mi olurmuş?
başımıza bela mı alalım?
Gerçi var aramızdan çıkmış
merkez müdürleri / valiler / hatta rektörler
bu birkaç örneğe bakıp bazı pembe
gözlüklüler
"niye yakınıyorsunuz?" derler
"yok senin tepende cam tavan;
böyle zır zır yakınman pek yavan"
dolmuşların arka tamponunda yazdığı gibi:
"nazar etme ne olur; çalış senin de olur!"

9.
dostlarım / arkadaşlarım /
sevdiğim can yoldaşlarım
sığındım hoşgörünüze
ortak sorunları getirdim önünüze
hepimizin derdi bunlar
ama bu lacivert tayyörlünün
bir de özel derdi var:
çağlar yüreğimde bin bir pınar
dökülür kalemimden işte böyle mısralar
kimisi coşkulu / kimisi deli dolu
kimi şiirlerim aşkla tüter
kimisi isyankar / kışkırtıcı / buğulu
lacivert tayyör cendere gibi
bunaltır bazen tüm benliğimi

bu lacivert tayyörün altında
dışarı fırlamak isteyen bir ozan var
ama öyle sıkı sarıyor ki lacivert
yüreğimden fışkırsa bile mısralar
gem vuruyorum onlara
bayrak bayrak savuramıyorum ufuklara
örtüp bastırıyorum kutulara
bugün yine öğretmenim / şiirim yarınlara

tiktak / tiktak / günler akıp gidiyor
lacivert tayyörlü profesör oldu ama
içindeki ozan kızıl bir şal özlüyor
bırakıversem gül desenli o kızıl şalı
lacivert tayyörlü omuzumda aşağı
tanısa lacivert de bu şafak rengini
biraz rahat etse benliğim
işte bu da benim özel derdim / dostlar /
sıkı durun şimdi:
işte çıkıyor kutulardan
şair olan kimliğim!

Kerime Arsan ('70)

Gerçek Bedel

On beş yıl Türkiye'de ve İngiltere'de giyim endüstrisinde çalıştıktan, kendi deyimi ile "modern bohçacılık" yaptıktan sonra akademisyen olmuş. İzmir Ekonomi Üniversitesinde yarı-zamanlı öğretim üyesi. Araştırma konuları tüketim kültürü teorileri, moda, sürdürülebilirlik, perakende satış yönetimi, ve çocukların tüketim alışkanlıkları üzerine. Yurtiçi ve yurtdışında çeşitli dergilerde makaleleri yayınlanmış. Sürekli üreten, araştıran ve eleştirel düşünceyi kendine şiar edinmiş zehir gibi bir akademisyen.

Bir yanda Dior, Prada, Chanel gibi lüks moda markaları; bir yanda ihraç fazlası ürünler satılan sosyete pazarları; popüler Alaçatı pazarı, Perpalar, Bospalar. Zara, Mango, H&M gibi hızlı moda markaları. Modanın hepimizin hayatında önemli bir yeri vardır. Şurası bir gerçek ki 60'lardaki, 70'lerdeki moda anlayışı ve şimdiki çok farklı. Artık eskisi kadar kumaş mağazası yok; anneler dikiş dikmiyor; gündelikçi terziler yok. Hazır giyim iktidarda. Al, giy, at ve bir daha, bir daha al, giy, at. Son yıllarda organik, sürdürülebilir, ekoloji, vintage, ikinci el giyim sözcüklerini duymaya başladık. Slow cities, slow food, ve slow fashion konuşulmaya başlandı. ACI'da her yıl sonu ikinci el giyim pazarları organize ettik yıllarca.

Ve sürdürebilir moda ile ilgilenen biri var dediler. Bir akademisyenle tanıştım. Zeynep Özdamar Ertekin ('90). Randevu alıp evine gittiğimde üç saat anlattı. O kadar bilgili ve coşkulu ki… Dağları devirecek, dünyayı değiştirecek kadar güçlü ve çalışkan bir akademisyen Zeynep Özdamar Ertekin. Onun yanındayken enerjisi size de geçiyor ve her şeyi yapabilirsiniz gibi geliyor. Yazdığı tezi ve çalışmaları okudum, önerdiği True Cost filmini izledim ve Zeynep'ten çok şey öğrendim. Öyle ki başka bir gelecek mümkün diyecek kadar!

On beş yıl Türkiye'de ve İngiltere'de giyim endüstrisinde çalıştıktan, kendi deyimi ile "modern bohçacılık" yaptıktan sonra akademisyen olmuş. İzmir Ekonomi Üniversitesinde yarı-zamanlı öğretim üyesi. Araştırma konuları tüketim kültürü teorileri, moda, sürdürülebilirlik, perakende satış yönetimi, ve çocukların tüketim alışkanlıkları üzerine. Yurtiçi ve yurtdışında çeşitli dergilerde makaleleri yayınlanmış. Sürekli üreten, araştıran ve eleştirel düşünceyi kendine şiar edinmiş zehir gibi bir akademisyen.

Bu yazıyı okuduktan sonra belki alışveriş yaparken bir kez daha düşünürsünüz. Aldığınız giysinin bedeli etiket fiyatından çok farklı çünkü.

On beş yıl giyim endüstrisinde çalıştıktan sonra nasıl bir sorgulama yaşayıp akademik hayata atıldın?

Tekstil sektörü zor, stresli ama bence zevkli bir sektör. On beş yıl boyunca severek çalıştım. Ancak öyle bir noktaya gelmiştim ki, işimi ve çalıştığım insanları çok sevmeme rağmen kendimi tıkanmış hissediyordum. Yaptığım işi, bana ve topluma ne kazandırdığını sorgulamaya başladım. Sonunda akademik kariyer yapmaya karar verdim. O kadar aradan sonra tekrar ders çalışmak ve sınavlara girmek kolay olmadı. Özellikle doktora büyük fedakarlık gerektirdi. Birçok akademisyenin otuzlu yaşlarda geçtiği yollardan ben kırklı yaşlarda geçiyorum ama yine de verdiğim kararlardan pişman değilim. Çünkü sektörde edindiğim kazanımların, hem verdiğim derslerde hem de yazdığım tezde etkili olduğunu düşünüyorum.

Zeynep Ertekin

Araştırma konularını neye göre seçiyorsun?

Araştırma konularımı ilgimi çeken ve bende merak uyandıran konulardan seçiyorum. O bakımdan da zorlu bir süreç olan araştırma ve yazma süreci benim için daha zevkli geçiyor. Konularımın genelde bir sosyolojik, yani toplumu ilgilendiren boyutu oluyor. Son birkaç yıldır sürdürülebilir moda pazarı oluşumu ile bu süreci etkileyen dinamikler ve aktörler üzerine araştırma yapmaktayım. Doktora tez konum da sürdürülebilir moda ile ilgili.

Şu anda üzerinde çalıştığın bir konuyu anlatır mısın?

2016 sonlarında hızlı moda sisteminin hızı ve bu hızın doğurduğu sonuçlar üzerine bir makalem yayımlandı. Geçen haftalarda The True Cost ("Gerçek Bedel") belgeselinin film kritiğini yazdım. Filmin yönetmeni Andrew Morgan, 2013 yılında, 1129 işçinin ölümüne ve binlerce işçinin yaralanmasına sebep olan, Bangladeş'teki Rana Plaza binasının çökmesinden sonra belgeseli yapmaya karar verir. Film, birçok moda belgeselinin aksine, moda

The True Cost Belgeseli, 2015

Çöken RANA PLAZA fabrika binası, Bangladeş, 24 Nisan 2013

dünyasının çarpıcı, renkli ihtişamını değil; karanlık yüzünü ve topluma, çalışanlara ve çevreye verdiği zararı anlatır. Hızlı moda sistemini ve tüketim alışkanlıklarımızı sorgulamaya teşvik ettiği ve hızlı bir şekilde tüketip attığımız tekstil ürünlerinin çevreye ve çalışanlara verdiği zararlar konusunda duyarlılığı geliştirdiği için, bu belgeselin herkes tarafından izlenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Modanın hızlı hali nedir? Nasıl tanımlanır?

Günümüzde hakim olan "fast fashion" dediğimiz hızlı moda anlayışı modern tüketim kültürü, kapitalist sistem, aşırı tüketim alışkanlıklarını yansıtır. Hızlı moda sistemi en yeni moda ürünlerini, uygun fiyata ve hızlı bir şekilde tüketiciye sunmaya dayanır. 1940'larda modern üretim tekniklerinin gelişmesi ile ucuz giyim üretimi artmış, 20. yüz yılın ikinci yarısında hazır giyim ürünleri herkesin kolay bir şekilde ulaşabileceği duruma gelmiştir. Hız, uygun fiyatlı ürünler ve tasarım günümüz moda sektörünün ana özellikleridir. Eskiden ilkbahar, yaz, sonbahar, kış olmak üzere dört ana koleksiyon yapılırken bugün, yılda yaklaşık 16-20 koleksiyon tasarlanmakta; ürünler mağazada en fazla üç-dört hafta kalmaktadır. Üreticilerin bu ürünleri üç ila sekiz hafta gibi bir sürede üretip sevk etmesi gerekir. Bugünkü sistem, hızlı üretim ve tüketim üzerine kuruludur. Bu kadar hızlı tüketmek için de, ürünlerin uygun fiyatlı olması, yani ucuza üretilmesi gerekir.

Hızlı moda sisteminin dinamikleri ve sonuçları nelerdir?

Ürün çeşidinin artması, fiyatların ucuzlaması ve trendlerin hızla değişmesi ile tekstil üretim ve tüketimi artmış; hızlı moda akımı yaygınlaşmış ve giysiye karşı olan tutum değişmiştir. Eskiden giysi, uzun süre kullanılan, tamir edilip onarılması gereken, dikkatlice seçilen bir ürünken; bugün, hızlı kullanıp atılan, kalite ve işçiliğine önem verilmeyen bir ürün haline gelmiştir. Morgan'ın değindiği gibi bugün yılda yaklaşık 80 milyar adet giysi tüketiyoruz. Bu rakam, 1990'larda tükettiğimiz adedin neredeyse %400 üzerinde.

Hızlı moda sistemi çevresel, toplumsal ve ekonomik bazı sonuçlar doğurur. Hızlı modayı destekleyen firmalar ve kurumlar bu sistemin yeni iş olanakları yarattığını, ekonomik büyüme ve kazanç sağladığını, tüketicinin yenilik ve değişim arzusunu tatmin ettiğini ve modanın demokratikleşmesi, yayılması ve birçok kişi tarafından kullanılmasına olanak sağladığını savunurlar. Ancak, hızlı moda sistemi aynı zamanda ekolojik ve sosyal çevre üzerinde olumsuz etkiler doğurarak, sonraki nesiller için bir tehdit oluşturmaktadır. Hızlı değişim ve tüketim, israfa ve gereksiz tüketime teşvik ederek toplum refahını olumsuz etkiler; kaynakların tükenmesine ve tekstil atıklarının artmasına sebep olarak çevreye büyük zararlar verir; çalışanların refahı, sağlığı ve çalışma koşulları üzerinde olumsuz etkileri vardır. Ayrıca yılda 16-20 koleksiyon yapma zorunluluğu sonucunda kalite, değer ve orijinal tasarımlar azalmıştır. Tüketici ve çalışanları sömürdüğü, ekolojik sisteme zarar verdiği için hızlı moda sistemi eleştirilmeye başlanmış ve yavaş moda, sürdürülebilir moda gibi yeni yaklaşımlar ortaya çıkmıştır.

Sürdürebilir moda nedir?

Sürdürülebilir moda, eko sistemi ve çevreyi korumayı amaçlayan; çalışanların ve toplumun refahına önem veren moda anlayışıdır. Sürdürülebilirliğin ekonomik, ekolojik ve sosyal boyutları vardır. Kar amaçlı firmalar, şimdiye kadar şirketlerin ekonomik sürdürülebilirliği üzerinde dursalar da, uzun dönemde kalıcı olmak için ekolojik ve sosyal açıdan da sürdürülebilir olmamız gerekir. Gelecek kuşaklara yaşayabilecekleri bir dünya bırakmak, belki bugünkü en büyük sorumluluğumuzdur. Sürdürülebilir moda, geri dönüşüm (recycling), organik, vintage, uzun ömürlü ürünler, yerel ürünlerin ve üretimin desteklenmesi, upcycling (ileri dönüşüm), ikinci el ürünler, etik ve çevreye duyarlı üretim, eko malzemeler, atık miktarının azaltılması, kaynakların verimli kullanılması gibi farklı alanları içine alır.

Yavaş Moda ütopya mıdır? Böyle bir paradigma değişikliği mümkün mü? Bu günümüzde nasıl uygulanmaktadır?

Yavaş Moda, yavaş gıda akımı sonrasında ortaya çıkmıştır (2007). Akımın öncüsü İngiliz tasarımcı Kate Fletcher'dır. Savunduğu felsefe, sürdürülebilir modaya çok benzer. Holistik bir bakış açısı ile modanın sosyal, ekonomik ve çevresel etkilerini inceler. Tasarım, üretim, tüketim, kullanım ve yeniden kulanım aşamaları ile ilgili stratejiler geliştirir. Üç ana prensibe dayanır: Yerel yaklaşım, şeffaf üretim ve değer verilen ve uzun süre kullanılan sürdürülebilir ürünler. Başlıca hedefleri arasında, kaliteli üretim; sezon ve trendleri azaltma; tüketimi yavaşlatma; ekolojik, sosyal ve kültürel çeşitlilik; farklı iş modelleri ve kaynaklar geliştirme; çalışanların çalışma koşullarını iyileştirme; co-creation (tüketiciyi tasarım sürecine dahil etme); işbirliği; yerel kaynakların kullanımı; zamansız tasarımlar; çevre ve insanlara karşı duyarlı olma yer alır.

Yavaş moda veya sürdürülebilir moda, ilk bakışta bir ütopya gibi gözükebilir. Tüketiciler olarak her hafta mağazalarda yeni ürünler görmeye alıştık. Birkaç ay hiçbir şeyin değişmediğini ve yeni ürünler gelmediğini bir düşünsenize? Ya da ürün fiyatlarının bir anda birkaç katına yükseldiğini? Şirketler açısından ise, her hafta yeni bir model yüklerken veya satarken ayda bir modele düşünce, birçok fabrikanın ve mağazanın kapanacağı ve birçok kişinin işsiz kalabileceği geliyor aklımıza. Şirketler, bu sistemden para kazandığı ve tüketiciler bilinçlenmediği sürece, sistemin yavaşlaması veya farklı bir şekilde işlemesi olanaksızmış gibi gözükse de, bu sistemin doğurduğu sonuçları dikkate alırsak, uzun dönemde sürdürülebilir olmadığı çok açıktır.

Moda sektöründe sürdürülebilirlik üzerine çalışmalar başladı. Sürdürülebilir moda firmalarının, tasarımcılarının, kurumlarının ve uygulamalarının varlığı bir ütopya olmadığının en güzel göstergesi bence. TRAID (Textile Recycling for Aid and International Development); SMART (Secondary Materials and Recycled Textiles); Centre for Sustainable Fashion (CSF); Eco Fashion Week (EFW) Seminerleri; Copenhagen Fashion Summit (sürdürülebilir moda konferansı); Levi's Waste<Less Collection; H&M Conscious Collection; Zara Join Life Collection; M&S shwopping initiative ve Closed-loop system (tüketicilerden kullanmadıkları ürünleri toplama ve tekstil girdisi olarak yeni ürünlerde kullanma) gibi birçok örnek verebiliriz.

Örneklerden de gördüğümüz gibi sürdürülebilir moda tedarik zincirinin her aşamasını; tasarımcılar, üreticiler, perakendeciler, medya, moda kuruluşları, tasarım okulları, bloggerlar, devlet, eğitimciler ve tüketiciler de olmak üzere, herkesi ilgilendirir. Yapılanlar ve öneriler hızlı üretim ve tüketim problemini tamamen çözmese de, atılan her adımın sistemin iyileştirilmesine katkıda bulunduğuna inanıyorum. H&M, Zara, Topshop gibi hızlı moda firmaları bile, sürdürülebilir malzemeler kullanan koleksiyonlar yapmaya başladı. Bu uygulamaları sadece pazarlama amaçlı görenler olsa da, ben en azından farkındalığı ve bilinci arttırmak için yararlı olduklarını düşünüyorum. Sürdürülebilir modanın sadece geçici bir akım olmadığına, ileride daha da önem kazanacağına inanıyorum.

Beğendiğin modacılar kimler?

Sürdürülebilir modayı destekleyen modacıların içinde ben Stella McCartney ve Türkiye'de Tuba Ergin'in tasarımlarını beğeniyorum. Stella McCartney, yurt dışında sürdürülebilir modanın gelişmesi için çok emek harcayan tasarımcılardan. Tasarımlarında geri dönüşüme, sürdürülebilir malzemeler kullanmaya ve tasarımlarının zamansız olmasına önem veriyor; üretim ve tedarik sürecinin iyileştirilmesi için çalışmalar yapıyor. Tuba Ergin de koleksiyonlarında dönüştürülmüş endüstriyel atıklardan, sürdürülebilir malzemelerden ve yerel kumaşlardan yararlanıyor.

Örneğin; araba lastik atıklarını kullanarak tasarladığı çanta, aksesuar ve elbise koleksiyonları var. Her iki tasarımcının estetik açıdan da tarzlarını beğeniyorum. Zamansız, minimal tasarımlar olduğuna inanıyorum. Modayı estetikten bağımsız düşünmek çok zor. Sürdürülebilir moda ürünlerinin başarılı olması için estetik açıdan da tüketiciler tarafından beğenilmesi gerek.

Şu anda İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde hangi dersleri veriyorsun? Akademisyenlikte seni mutlu eden nedir?

İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde lisans seviyesinde Moda Endüstrisinin Dinamikleri, Moda Satın Almacılığı ve Yönetimi, Pazarlama İlkeleri ve İşletmeciliğe Giriş; yüksek lisans seviyesinde ise Uluslararası Pazarlama ve Sürdürülebilir İşletme derslerini vermekteyim. Akademisyenlikte beni en mutlu eden şey, elimden geldiğince öğrencilere bir şeyler öğretebilmek; hem okul hem de okul dışındaki hayatlarında onlara yol göstermek. Birkaçının bile hayatına bir faydam oluyorsa bunun anlamı benim için büyük. Ayrıca farklı konularda okumak, araştırma yapmak ve yazmak da akademisyenliğin en keyif aldığım taraflarından biri.

Destina Akgün ('76)

"Eskicinin vitrininde bir sallanan koltuk ilişiyor gözüme.
Hasırları yırtılmış, boyaları sıyrılmış yorgun bir koltuk.
Geriye doğru yatmış gövdesi, adeta dinleniyormuş gibi,
Donup kaldım önünde, yardım ister gibi bakıyordu gözlerime.

Çocukluğumdan beri hep bir sallanan koltuğum olsun isterdim.
Nedendir bilemem, hiçbir zaman edinemedim.
Şimdi duruyor karşımda sımsıcak gülümsüyor bana,
Çağırıyor beni, hadi diyor beni buradan kurtarsana..."

Müşfik Saltık

Eskidendi...Çok Eskiden...

Eskiden deyince, nedense hep çocukluğumuzun İzmir sokakları aklıma düşer... Sokaklarımızın buram buram çiçek koktuğu, evlerimizin genelde iki katlı, bahçeli olduğu zamanlar... Mahallemizde herkes birbirini tanır, sokakta kibarca selamlaşılır, mutlaka hal hatır sorulurdu.

Komşuluklar şimdilerdeki gibi sıradan değil, duygu yüklü, paylaşımcı ve sahiciydi... Mahallelerimizde bakkal, fırın, terzi, tuhafiyeci, berber, ayakkabı tamircisi gibi yerleşik küçük esnaf dükkanları gündelik hayatımızın vazgeçilmezleri arasındaydılar... Hele bir de o sokakların gür sesli satıcıları vardı ki, beni en çok eğlendiren onlar olurdu. Seyyar manavlar, yoğurtçular, sütçüler, bozacılar, dondurmacılar, kalaycılar... Özellikle içlerinden biri, "Eskürbacıiiii" diye yeri göğü inletirken çocuk yüreğimde korku ile karışık fırtınalar koparırdı... Gel zaman git zaman adamın eski urbalar topladığını öğrenip bir nebze rahatlamış, sonrasında da mahallemizdeki faaliyetlerini yakın takibe almıştım... Komşu teyzelerin evlerindeki eski eşyaları, kıyafetleri verip çoğunlukla plastik mutfak gereçleri, mandal vs. ile takas ettiği eğlenceli bir alışveriş sistemi olarak zamanla beynimde yer etti. Şimdi o günler çok uzaklarda kalmış olsa da, geçmişe ait hatıralar kolay silinmiyor; ne beynimizden ne de ruhumuzun derinliklerinden...

İşte böyle bir ruh hali ile başlayan **"eski"** maceram, ilerleyen yıllarda **"Ailemizin Eskicisi",** sonrasında da **"Mahallemizin Antikacısı"**na terfi ederek, Alaçatı Hacımemiş'te son haline dönüştü...

Eskiyi neden sevip sevmediğimizi hiç düşündünüz mü? Eski... Adı üstünde, eskimiş, geçmişe ait, geçmişte kalmış şeyler... Kimimiz bu eski anılara sıkı sıkı sarılıp, geçmişi günümüze taşıyacak eskileri biriktirmeye başlarız. Biriktirdikçe heyecanımız artar, heyecanlandıkça bizi o günlere götürecek yeni eskiler aramaya devam ederiz. Bazılarımız ise "dünle beraber gitti cancağızım, ne kadar söz varsa düne ait, şimdi yeni şeyler söylemek lazım," diyerek kendisini yeninin gizemli kollarına bırakmayı tercih eder.

Bir antikacı dükkânından içeriye girdiğinizde ilk hissettiğiniz duygu önemlidir... Etrafınızdaki eşyalar sizi sarıp sarmalıyor, içerdeki koku geçmiş anılarınıza dokunup kalbinizin daha hızlı çarpmasına sebep oluyorsa siz de eskiyi sevenler kulübündensiniz demektir. O zaman hoşgeldiniz, sefalar getirdiniz! Çocukluğunuza dair hatıralar havada delicesine uçuşurken, gözünüz birden eski bir müzikçalara ilişir... O da ne? Bir anda cha-cha-cha eşliğinde zarif bir hanımefendi ile yakışıklı bir beyefendi dansa başlamasın mı? Üstelik seyirciler arasında dönemin şık ve kibar insanları da sizinle birlikte bu güzel görüntüyü keyifle izlemekte... Biraz ileride duran, hayli yorgun ceviz çalışma masası, babanızın doktor muayenehanesindeki masa olmasın sakın? Ah evet ta kendisi! Hatta üzerindeki kalın camı bile aynen, hâlâ öylece durmakta! Hele o kuzguni bakalit telefon, sizi sizden alıp nerelere götürdü öyle kim bilir...

Ve işte tam karşınızda boyu tavana kadar uzanmış, yaşlı ama gururlu, bol oymalı İzmir işi ahşap antika büfeye ne demeli? Sen kalk, Buca'da bir Levanten evinde yıllarca tarihe tanıklık et, sonra da köşkün acımazsa yıkılmasından hemen önce, evin tüm eskileri ile birlikte apar topar bir antikacıya satıl! Gel de üzülme! Aslına bakarsanız yılların yıpratamadığı bu heybetli büfe hayal kırıklığını çoktan atlatmış; rengârenk opalinler, bohem kristaller, gümüş takımlarla birlikte kendisini tıpkı evindeymişcesine mutlu hissediyor burada! Yuvası bellediği bu dükkânın hem ağır ağabeyi hem de en "yaşlı ulu"su olmak kolay mı? İzmirli büfenin hemen yanı başındaki zarif Fransız art nouveau ayna ile yakınlaştığını söyleyenlere inanmayın siz! Biz biliyoruz ki, onlar çok iyi iki dost, sırdaş, dönemdaş...

Eski eşya satan bir dükkânda ilginç sürprizlere de hazırlıklı olmanız gerektiğini söyleyeyim... Elinize alıp baktığınız eski bir kitabın sararmış sayfaları arasından bir an önce gün yüzüne çıkmayı bekleyen bir aşk mektubu sizi bir anda darmadağın edebilir... Ya da siyah krokodil bir çantanın gözden kaçmış bir köşesine saklanmış siyah beyaz bir vesikalık fotoğraf ile gözyaşlarınıza hâkim olamayabilirsiniz... Ya da tıpkı benim gibi, Selanik'te bit pazarını dolaşırken, bir anda karşınıza çıkan anneannenizin Fransız porselen takımının iki parçası ile havalara uçabilirsiniz...

Eski eşyayı gizemli kılan, bizi içine çeken olgu, barındırdığı hikâyesidir dersek, yalan söylemiş olmayız... Eski bir kitabın kokusu, boyası yer yer atmış mavi kahvehane masası, çocukluğumuzun tel dolapları, mutfaklarımızın olmazsa olmaz emaye kap kacakları, çiçekli porselen takımlar, Hayat, Ses, Burda, Doğan Kardeş dergileri, guguklu duvar saatleri, tül şapkalar, saten eldivenler, çantalar... Binlerce obje, binlerce hatıra... Herbirinin arkasında, kendi hikâyeleri ile harmanlanmış sevinçler, gözyaşları, ayrılıklar, kavuşmalar... Bir de bakmışız ki... O zamanın gerçek dünyası... Oluvermiş bu zamanın masal dünyası...

Destina Akgün

PUNTO
gayrimenkul

İZMİR ve **ÇEŞME** bölgesindeki

ALIM, SATIM, KİRALAMA, EKSPERTİZ ve DANIŞMANLIK
Hizmetlerimizle gayrimenkullerinizi ve yatırımlarınızı,
en iyi şekilde değerlendirebiliriz.

FREE SERVICE avantajı ile **ACI** bağlantılı
müşterilerimizin gayrimenkul satış işlemlerinden
komisyon almıyoruz !
Bu özel fırsattan yararlanmak için bizi arayın.

Ercan Güvenç
Ebru Güvenç Özaş ('87)

www.puntogayrimenkul.com

ercan@puntogayrimenkul.com
ebru@puntogayrimenkul.com

1379 (Şevket Özçelik) Sokak, Güven İşhanı No.59/709 Pasaport, İZMİR

Tel: 0232 - 48 48 120
Fax: 0232 - 48 48 136
Cep: 0532 - 354 49 50

iqplus language academy

Eğitimde 30 yıllık birikim artık parmağınızın ucunda!

IQ PLUS ONLINE

YAYIN VE TAKİP FARKIYLA IQ PLUS ONLINE

Alanında uzman Türk ve anadili İngilizce olan öğretmenlerimiz ile Canlı Ders

- **GENEL İNGİLİZCE:** A1, A2, B1, B2, C1, C2 seviyeleri
- **KIDS:** İlköğretim 2. sınıftan 7. sınıfa kadar
- **TOEFL:** Bankacılık sektörü dil tazminatı ve yurt dışı eğitim fırsatı sınavıdır.
- **IELTS:** Yurt dışı eğitiminiz için fırsat sınavıdır.
- **YDS / E-YDS:** Akademik kariyerinizde ilerleme sağlayan yabancı dil sınavıdır.
- **CONVERSATION:** Konuşma kulübü

iqplus butik eğitim merkezi

IQ PLUS ONLINE

Bizim İşimiz, Sizin Geleceğiniz

Canlı Dersler ▶ Konu Anlatım Videoları ▶ Soru Bankası
Ödev Takip-Raporlama ▶ Deneme Sınavları ▶ Rehberlik

TEOG - YGS - LYS - ARA SINIFLAR

ÜCRETSİZ DENEME DERSLERİNE KATILIN.
www.iqplus.online • 0 850 885 15 50

Mutluluk Üzerine...

Bahar Vardarlı ('68)

Okul yaşamı sadece bize fen, matematik, tarih, coğrafya, felsefe öğretmiyor. Okulda verilen eğitim bize yaşam anahtarı sunuyor. Mezun olurken aldığımız diplomalar, aslında kırmızı kurdeleli anahtarlar. Anahtarlar birbirinin aynı ama her birimiz anahtarını ayrı bir yetenekle kullanıyor yaşamında…

Başımızda kavak yellerinin estiği yıllar; okul yıllarımız. Duygusal uyanışımızla birlikte, fiziksel gelişimimizin tamamlandığı yıllar… Her yaşadığımız olay bir kahkaha, bir feryat, bir heyecan; her karşılaştığımız karşı cinsten yaşıtımız, yürek çarpıntısı. Dinlediğimiz her müzik, ruhumuzun derinlerine iniyor, hislerimizi doruklara çıkartıyor. Müzik sözleriyle bize çok şeyler söylüyor; sevgiye dair, insanlığa dair, barışa dair, acıya dair… Mesajlar veriyor. Oysa biz öyle genciz ki, duyduklarımıza kulak vermiyor; sadece melodiye odaklanıyoruz. Bizler öyle masumuz, naifiz ki, her türlü olumsuzluktan uzağız; insanlığın hallerini bilmiyoruz…

Enerji doluyuz, kabımıza sığamıyoruz, gençliğimizin coşkusunu her türlü devinimle, özellikle dansla, sporla dile getiriyoruz. Basket sahaları, voleybol netleri, tenis kortları biz gençlerin sesleri, çığlıkları ile yankılanıyor. Dur durak bilmiyoruz, kanımız deli deli akarken, biz de bize neler olduğuna şaşıyoruz. Oysa biz, okulda geçen bu yıllar boyunca büyüyoruz, gelişiyoruz, evriliyoruz…

Okul yaşamı sadece bize fen, matematik, tarih, coğrafya, felsefe öğretmiyor. Okulda verilen eğitim bize yaşam anahtarı sunuyor. Mezun olurken aldığımız diplomalar, aslında kırmızı kurdeleli anahtarlar. Anahtarlar birbirinin aynı ama her birimiz anahtarını ayrı bir yetenekle kullanıyor yaşamında…

Okulu bitirdikten sonra üniversite eğitimi alıyoruz, almıyoruz; evleniyoruz, evlenmiyoruz; çocuk sahibi oluyoruz, olmuyoruz. Bizi, toplumun istediği gibi şekillendirmesine, boyun eğiyoruz, eğmiyoruz. Yaşamımızı değerlendirmenin, bizim özgür seçimiz olduğunu bilirsek eğer, yaşıyoruz.

Yaşamak zor sanat! Elimize geçen tek fırsat!

Yaşamı harcamak da değerlendirmek de bize kalmış. Bu gerçeği üstlenmek büyük sorumluluk. Bize sunulan yaşama özgürlüğünün, sorumluluğu da beraberinde getirdiğinin farkındayız ama çoğumuz o zamanlar çok genciz, bu yükten kaçınmanın yollarını arıyoruz. Sorumluluklarımız kendimizden, bireyselden başlayıp ailemize, yakın çevremize, topluma ve insanlığa karşı…

Gençlikte çoğunlukla kişisel mutluluğun peşinde koşuyoruz…

Oysa Albert Camus'nün dediği gibi, "insanın yaşamda tek başına mutlu olmasının, utanılacak bir şey olduğunu" olgunluk devresinde kavrıyoruz. Yaşamda hiçbir şeyin yarına kalmamasını, başlayan şeyin mutlaka biteceğini, harekete geçmenin önemini çok geç anlıyoruz. İnsanla toplum arasında sevgi, dostluk, paylaşma, işbirliği, yaklaşma, bütünleşme isteği, barış gibi kavramlar yaş aldıkça geliyor aklımıza.

Oysa mutluluk bir varış değil, yolculuk; kişi ne kadar erken çıkarsa insanı, toplumu mutlu kılma yolculuğuna, yaşamı o kadar değer kazanacak ve kendisi o kadar mutlu olacak…

Helen Özbay

Why Does It Matter?

Once there was a boy walking along a beach. There had just been a storm, and starfish had been scattered along the sands. The boy knew the fish would die, so he began to fling the fish to the sea. But every time he threw a starfish, another would wash ashore. An old man happened along and saw what the child was doing. He called out,

'Boy, what are you doing?'
'Saving the starfish!' replied the boy.
'But your attempts are useless, child. You can't save them all, so why bother trying?
Why does it matter, anyway?' called the old man.
The boy thought about this for a while, a starfish in his hand; he answered,
'Well, it matters to this one.'
And then he flung the starfish into the welcoming sea.

(Adapted from The Star Thrower by Loren Eisley)

Protecting 'starfish', caring for the well-being of every individual, is an established value for ACI students and their families. Since the school motto was first coined, social service has been an integral part of the school experience. Through clubs and campaigns, through outreach and on campus action, we make a difference to people's lives. Through my involvement with the social service projects in school, I have witnessed the joy of a child receiving a pair of warm winter boots, the thrill of students donating a life-changing educational scholarship, and the positive impact of giving a life-saving piece of medical equipment.

Yet is it only the receiver who benefits from our service partnerships? When we volunteer time and energy, skills and resources, what effect does it have on our lives? If you've taken part in a social service activity, you've experienced the gift of giving; you've felt it, even if you have never put it into words.

Were you one of the several graduating classes who can remember sewing Literary Bears and Dolls in English lessons to be gifted to children in hospital? After cries of 'But I can't sew!' you gave it a go, even if later, you had to ask your grandmothers for help. There were struggles with threading a needle and completing the stitching; there was admiration at the end for the beautiful dolls and shared amusement at the less attractive products, but we had all joined together to make an effort. Teachers and school staff united to give us the Einstein doll, Shakes-bear, the German footballer in full strip, and the immaculately dressed security guard doll. Can you remember the auditorium assembly at the end of the week? The lights dim. Then a drum roll and the stage curtains open for spotlights to illuminate row upon row of bright cloth figures, propped up on risers like the graduating class ready for their Yearbook photograph: five hundred and twenty-six gifts for five hundred and twenty-six children in hospital. We all applauded and the moment became a memory, as we left for flag drill and the weekend.

But what did we take away? We'd had fun and laughed a lot. Perhaps you'd learned to sew, even though you thought you couldn't. Since the whole school had been involved, we felt a connection with everyone else and I know I felt pride in what we had achieved as a group. I remember as I left school that day feeling good about the bears we had sewn together, the terrific effort we had all made and how great it felt to be giving.

And I'm lucky to have great memories of other projects, too. The Sponsored Walk involved not just walking but asking for, and collecting money, as well as a morning out of school by the sea chatting with friends. The Virtual Van Walk was all about teamwork; playing basketball, walking uphill or swimming in Balçova with the Van monster. Another year students rowed caiques across the bay. When the event was over the walkers, the swimmers and the rowers, probably didn't stop for a pat on the back to say 'I helped save a child's life this morning.' But when we realised that the donations we had raised for walking

six kilometres had bought a ventilator to help babies breathe, or a child-sized defibrillator to restart hearts or a monitor for children undergoing bone marrow transplants, we felt pride in our achievement. We knew we had done something to make the world a better place.

Then, of course, there were all the times when after a particularly harsh winter, a devastating earthquake or a sudden influx of refugees, we sent out an appeal for help. Students, graduates, teachers and staff would always contribute enough food, blankets, warm clothes, shoes and baby supplies to fill many, sometimes hundreds of boxes. Add to that all the work of clubs like Sister School, Children's Hospital and Bookmobile, the projects such as the Winter Clothes Market, and individual student initiatives, Women's Micro-finance for example, and we see that the ACI social service activities demonstrate the generosity and compassion at the heart of our community.

What we would like to do now is to collect your creative ideas about social service activities. Just go to ***The Beacon*** Facebook page and post about either of the following:

- your most memorable social service moment.
- an idea(s) for a great social service activity.

Ekin Gökovalı ('94)

40 and Fabulous

Eşsiz bir röportaj sanatçısı olan Yaşar Kemal'in dediği gibi "Haber bir taşıma, gerçeğin kaba bir yansımasıdır. Röportaj ise yaşamın özüne, gerçeğin özüne doğru bir iniştir. Haberin arkasındakileri, yaşanan dram ve sevinçleri verir." İşte bu sebeple sınıf arkadaşım sevgili Murat Abay ile keyifli bir röportaj gerçekleştirdik.

Murat Abay

Murat Abay ('94) kırkıncı yaşgününü, bir senelik özverili bir çalışmanın ardından, adını "40 Years in Portraits" verdiği benzersiz bir etkinlik ile kutladı. Bundan yaklaşık bir yıl önce Murat sosyal medya hesaplarında şu mesajla karşımıza çıktı : "Otuz dokuz yıldır, her doğum günümde sizlerden güzel hediyeler aldım. Facebook sağ olsun her 16 Ekim'de yüzlerce mesajla uyandım. Kırk yaşıma dokuz ay on gün kala bir projeye başlayarak hem sizlere teşekkür etmek istiyorum, hem de kırk yılın yarattığı zenginliği belgelemek istiyorum. Bugünden itibaren her birinizin bir portresini çekeceğim ve bu portrelerden bir kitap ve becerebilirsem bir sergi yapacağım. Biraz zor bir hedef ama desteğinizle başarabilmeyi umuyorum. Planım her birinizi kendi evinizde, iş yerinizde yani hayatınızı yansıtan bir mekânda çekmek. Umarım bu sayede yıllardır göremediğim birçoğunuzu da görmek için bir fırsat yaratmış oluruz. Yapmanız gereken, bana buradan bir mesaj atıp fotoğraf makinanı kap gel demeniz… Bekliyorum."

Dürüstçesi, o günlerde Murat'ın ne kadar hoş bir hobisi olduğunu düşünmekten öteye geçmedim. Ta ki 22 Ekim 2016 günü Sakıp Sabancı Müzesi'nde, harika bir amaca hizmet eden bir sergi açana kadar…

Öncelikle, ACI'dan 1994 yılında mezun olduktan sonra hangi alanda eğitim aldın?
Bütün bir röportaj boyunca kendimden bahsetmeden önce, beni ben yapan en önemli kuruma teşekkürlerimi iletmek isterim. ACI her birimizin gelişiminde çok önemli bir yere sahip. Öyle ki; bence eğitim hayatımı 1994'te ACI'dan mezun olarak tamamladım. Öğretimim ise tabii ki devam etti…ACI'dan mezun olduktan sonra önce Koç Üniversitesi İşletme Bölümü'nde, daha sonra da 2001 yılında New York Üniversitesi, Stern School of Business'ta MBA yaparak devam ettim. O günden bu yana da, işim gereği, hayatım hep yeni bir şeyler öğrenerek geçiyor.

Şu an hangi sektördesin?
Üniversiteden mezun olduğumda yönetim danışmanlığı sektöründe çalışmaya başladım. Hâlâ aynı sektörde bankalar, sigorta şirketleri gibi finansal hizmet kuruluşlarının üst düzey yönetimlerine strateji, finans ve risk yönetimi konularında danışmanlık hizmeti vermeye devam ediyorum. Amerika'da yaşarken çalışmaya başladığım Oliver Wyman adlı danışmanlık şirketinin Türkiye operasyonlarının başındayım.

Fotoğraf çekmeye nasıl başladın?
Fotoğraf çekmeye sekiz-on yaşlarında başladığımı sanıyorum. İlk kullandığım makinam 1970'lerde babamın satın aldığı, sonrasında benim el koyduğum Ricoh Singlex model manuel bir fotoğraf makinasıydı. Değil cep telefonları ya da dijital fotoğraf makinaları, filmli otomatik makinaların bile bulunmadığı bir dönemde, çocuk olarak o makinanın ilgimi çekmesine borçluyum fotoğraf tutkumu. Bunun yanında tabii ACI'da fotoğraf kulübü ve sonrasında kuruluşunda da yer aldığım video film making kulübü ve kulübün en büyük destekçisi Alparslan Özbay, bu tutkumun canlı kalmasında önemli paya sahiptir.

Dijital teknolojilerin gelişmesiyle, ben de herkes gibi daha çok fotoğraf çeker hale geldim. Fotoğraf çekme maliyetinin düşmesi, sonucu hemen alabiliyor olmanız ve sosyal medya ile birçok kişiye ulaştırabilmek, fotoğrafın cazibesini çok yukarılara çekti. Ben de birçoğumuz gibi çektiğim fotoğrafları çevremle daha sık paylaşır hale geldim.

40 Years in Portraits fikri nasıl ortaya çıktı?
Fotoğrafın bir hızlı tüketim maddesi haline dönüşmeye başladığı bu zamanlarda birkaç şey oldu. Birincisi, uzun bir süredir belli bir konuya odaklanan bir fotoğraf serisi çekmek ve bana imkânsız gibi gelse de bir fotoğraf sergisi açmak istiyordum. İkincisi ise tamamen ilkinden bağımsız bir nedendi: Bir süre sonra kırk yaşımı dolduruyordum ve hayatta başarmış olduğum birçok şeye rağmen kendimi hâlâ "güzel bir şey" yapmamış gibi hissediyordum. İşte bu düşüncelerle bir akşam otuz beş yıllık dostum, sınıf arkadaşımız, Kaan Kırtay'ın kırkıncı yaş gününe katıldım. Kaan'ın eşi Buket bizlerden topladığı Kaan'ın fotoğrafları ile Kaan'a bir kitap bastırmış ve bunu o gece hediye etmişti. Güzel bir fotoğraftan daha güzeli, kağıda basılmış bir fotoğraftır. O kitap muhteşemdi. Bana da tam aradığım ilhamı vermişti. Ben de kırk yıl boyunca hayatımda yer almış, bana birçok şey katmış arkadaşlarımın portrelerini çekecektim. Fikir o gece orada doğdu. Sonrasında, yukarıda bahsettiğin Facebook paylaşımını yapana kadar yaklaşık iki ay geçti. Bu süre içinde kafamda ne yapmak istediğim de netleşmeye başladı:

- Facebook'ta paylaşımı yaptığımda doğum gününe dokuz ay on gün vardı, başlamak için güzel bir zamanlamaydı. Tabii aynı zamanda, ne zaman tamamlamam

Murat ve Pınar ABAY

gerektiği de bu şekilde ortaya çıkmış oldu. Fotoğrafları çekmek için en fazla dokuz ayım vardı. İlk kararım, çekebildiğim kadar portre çekmek ve her hangi bir kişi sayısıyla sınırlamamak oldu. İyi ki de öyle yapmışım; yüz dokuz tane portre sığdırdım bu süreye.

• Aile fertlerinin değil, dostlarımın portrelerini çekecektim. Zor bir prensip kararı oldu bu ama iletmek istediğim şükran duygusuna en çok bu oturuyordu. Bir yabancı size hayatınızın bir anında aileniz kadar yakın olabiliyorsa, bu kutlanası bir durum. Ben de tam bunu kutlamak istiyordum.

• Bu portrelerle bir kitap basacak ve bunu arkadaşlarımla paylaşacaktım. Bu, Buket'in bastırdığı kitaba olan hayranlığımın yansımasıdır.

• Portreleri sergileyeceğim bir parti organize edip tüm arkadaşlarımla bir arada doğum günümü kutlayacaktım.

• Son olarak, tüm bunların sonunda kendimden ve çevremdekilerden başka birine dokunup faydalı olmak istiyordum. Bu kadar insanın portresini çeker, herkesi bir araya getirirsem belki bir yere yardım toplayabilirim, diye düşünüyordum. İşin içinde fotoğraf ve ışık olunca, doğru hedefi bulmam zor olmadı. Görme engelli bir üniversite öğrencisine destek olacaktım.

Açıkçası, daha önümde dokuz aylık bir süreç varken, tüm iş yoğunluğumun içinde bu hedeflere ulaşamama korkusunu her gün yaşadım. Uzunca bir süre kimseye, eşim Pınar'a bile bu beş maddeyi tam olarak anlatmadım. Zaman hızla geçiyor, tüm profesyonel hayatımı proje yönetmekle geçiren ben, son iki hafta kalana kadar kaç tane portre çektiğimi bile saymadan son hızla arkadaşlarımla buluşmaya devam ediyor, bir-iki saat için onlarla eski günlere gidiyor ve inanılmaz bir mutlulukla eve bilgisayarın başına dönüyordum. Özellikle son haftalarda, daha kimi çekmeliyim diye sürekli uzayan listeme baktıkça çok dolu bir kırk yıl geçirdiğimi düşünüp çok mutlu oldum.

Arkadaşlarına fotoğraflarını çekmek istediğini söylediğinde aldığın tepkiler nasıldı?
İlk bu fikri paylaştığımda birçok kişi sıraya girdi çekimler için. Her çekimden sonra yeni fotoğrafları paylaştıkça herkesin farkındalığı da arttı. Fotoğraflarını çektiğim arkadaşlarım arasında on beş-yirmi yıldır görüşemediğim arkadaşlarım da vardı, ilkokul öğretmenim de, ACI'dan Ülkü Hanım da. Çekimler esnasında çok keyifli vakit geçirdik. İlginç bir şekilde, yıllardır görüşmediğiniz insanlarla yıllar sonra bir araya geldiğinizde, her şey bıraktığınız yerden devam ediyor. Dolayısıyla çekmek istediğimde aldığım tepki kadar, çekimler esnasında ve sonrasında yaşadığım haz çok anlamlıydı. Bir tanesini anlatmadan geçemeyeceğim. Liseden bu yana Defne Erdur ile yollarımız neredeyse hiç kesişmedi. Yıllar sonra ben Defne'nin bir dans performansına gittim, onun da üzerinden belki beş yıl geçmişti. Defne ile İstanbul'da Bomonti Ada'da buluştuk. Taa yirmi yıl öncesine gittik. Ben fotoğraflarla ne yapacağımı daha ona anlatmadan, Defne elindeki paketi bana uzattı. Paketten üç tane ahşap fil çıktı. Defne, yirmi yıllık mesafeye rağmen, hiç bilmeden, amacımı hissetmişçesine, anlamı "Engelleri Kaldırmak" olan bu bibloyu bana hediye getirmişti. Burada, Defne'nin bana yazdığı notu sizlerle paylaşmak isterim:

Sevgili Murat,
Ne kadar özel bir proje bu. Ne kadar değerli yolunda sana temas etmiş canlarla yeniden buluşma niyetin; kutlamak bir'in birlik içindeki yerini. Ve bunu sanat aracılığı ile ifade etmek.

Sana çok teşekkür ederim. Benim hayatıma da içtenlikle girdiğin, gülümsememe vesile olduğun için. Yolun hep açık olsun. Bu projenin de yolu açık olsun; daha nice buluşmalar, insanca yaşamaya ve paylaşmaya işaret eden projeler olsun senin gönlünün gözünden.

Bu filler benim yıllardır biriktirdiğim fillerin arasından çıkıp sana gelmek istedi. Bizim yıllar sonra buluşmamızı kutlamak ve esasında buluşulan her bir bireyin bizden hiç ayrılmadığının altını çizmek için. Zaman ve mekândan bağımsız birliktelikler için...

Beni "hatırladığın" için mutlu oldum. Fil kafilelerinin, kaybettikleri üyelerini kaybettikleri mekânlarda yıllar sonra bile andıklarını ve "hatırlama ritüelleri" gerçekleştirdiklerini "hatırlayarak" getirdim bu ufak hediyeyi. Daha da önemlisi filler hayatta "engelleri kaldırmak" ile özdeşleştiği için vermek istedim bu filleri şimdi sana. Hint tanrılarından; "engelleri kaldıran, hayatta yeni başlangıçlara aracı olan" fil başlı Ganesha'ya bir gönderme ile tekrar çok teşekkür ederim.

WeWalk nedir?
WeWalk, Young Guru Academy (YGA) adlı sosyal sorumluluk organizasyonu bünyesinde çalışan, liderliğini Kürşat Ceylan isimli Boğaziçi mezunu, görme engelli bir arkadaşımızın yaptığı, farklı gönüllülerin, kurumsal olarak da Vestel ve Turkcell'in destek verdiği, görme engellilerin yollarındaki engelleri ortadan kaldırmayı hedefleyen, akıllı bir baston. Bu akıllı baston, bluetooth ile telefon ile irtibat halinde, sensörleri ile yol üzerindeki engelleri haber verebiliyor ve açık kod altyapısı ile her türlü yazılım geliştirmesinin önünü açıyor. WeWalk şu anda üretim sürecinde. Vestel'in desteğiyle Haziran ayında seri üretime geçilmek üzere çalışmalar devam ediyor.

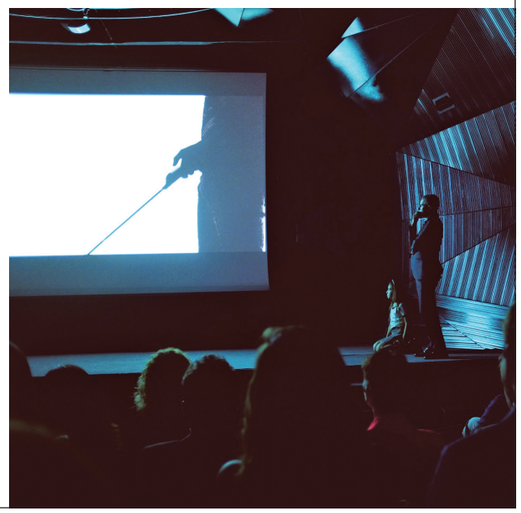
40 Years in Portraits ve WeWalk nasıl bir araya geldi?
Başta anlattığım gibi, ilk etapta görme engelli bir üniversite öğrencisine yardım etmeyi hedeflemiştim. İşin sanatsal boyutuna yoğunlaşmış ve çekimden çekime koşarken, benim için işin fon toplama sorumluluğunu alan eşim aracılığıyla Kürşat ile tanıştım. Kürşat, enerjisi ve azmiyle insanı çok etkiliyor. Bana toplayacağım yardımlarla YGA adlı kuruluşa bağış yapabileceğimi, ya da alternatif olarak WeWalk isimli projeye destek olabileceğimi söyledi. WeWalk ile böyle tanıştım.

Kırk sekiz saatten az bir sürede hedeflenen paradan daha fazlasını topladın. Bu büyük bir başarı. Bunu nasıl değerlendiriyorsun?
WeWalk'u duyunca, atacağım bir adımın binlerce adımlık etkisi olacağını düşünerek tüm kalbimle projeyi destekledim. WeWalk lansmanı teknik aksaklıklar nedeniyle gecikince, şans eseri benim sergim ile aynı güne denk geldi. Serginin akışı içerisinde WeWalk'u anlatabileceğim bir bölüm planladım. Sabancı Korusu'nda yer alan The Seed adlı mekânın amfitiyatrosunda kısa bir konuşma yaptım.

Kürşat'ın katılımıyla misafirlerimize WeWalk'u anlattıktan sonra dalgalar halinde bağışlar gelmeye başladı. Altmış günde toplanması hedeflenen tutar kırk sekiz saatte toplandı. Birçok kişi bu süreçte bana büyük destek oldu. Sonunda bu başarılı sonuç ortaya çıktı.

Bu süreçte ne gibi zorluklar yaşadın?
En zor tarafı portre çekimlerine ayırdığım zamanı hem işte, hem evde dengelemeye çalışmak oldu. Bir fotoğraf sanatçısı yaklaşık yirmi fotoğraf ile sergi açabilir. Oysa ben yüz dokuz tane fotoğrafın çekimini koordine ettim; arkadaşlarımla buluştum, onlarla ortalama iki üç saat geçirdim, yüzlerce fotoğraf içinden sergiye girecek fotoğrafı seçtim, onu büyük boylarda bastırdım, sonunda da bir sergi ve bir parti organize ettim. Üzerine bir de bağış kampanyası yürüttüm. Tüm bunları yaparken yoğun iş hayatımı da devam ettirdim. Sonunda evden ve işten atılmadığım için çok şanslıyım. Buradan özellikle eşim Pınar'a desteği için teşekkür etmek istiyorum.

Projeni gerçekleştirirken seni en mutlu eden anlar, olaylar?
O kadar çok ki… İlk baskıyı elime alışım, ilk fotoğrafı tavandan sarkıtışımız... Tıka basa dolu amfideki sunumum sırasında ve tam da ışığın önemini anlatırken planlı bir şekilde tüm ışıkları kapatışımız... Ve sessiz bir karanlıktan sonra ışıklar açıldığında arkadaşlarımın gözyaşlarını gördüğümde hissettiklerim… Rekor seviyede bağış toplanmasına ön ayak olabilmek, aldığım sayısız mesaj, iyi dilekler ve tatmin hissi... Şimdi tüm bunları tamamlayacak tek bir şey kaldı, o da WeWalk'u sokaklarda görebilmek. Umarım başarılı olurlar.

Aliye Moral ('66)

50, 60, 70 Bingo!

Kolej bitti ve yıllar beni 30'uma getirdi. Evli ve çocuklu bir çalışan kadın... 30'una basmakla başıma yıkılacak dediğim dünya yıkılmamış; iş, çocuk derken 35, 36, 37 yaşlarım su gibi akıp gitmişti. Doğum günlerim mi? Bakın işte, onlar değişmişti.

The Beacon içeriğine yazımla beni de kattığınız için önce çok teşekkürler. Yazmak harika bir olay, hele ki yazdığın *The Beacon* içinse. *The Beacon*'ın bu sayısı bir meşale gibi bizi aydınlatmak, bize umut vermek üzere hazırlandı. Bu umudu bize aşılayacak olanlar yaşlısıyla genciyle, büyüğüyle küçüğüyle yine bizim mezunlarımız ve onların başardıkları güzel işler... Farelerle yakın temasta olanlar; denizle haşır neşir olanlar; Ege ve Akdeniz'le yetinmeyip Atlas Okyanusu'na açılan ve rüzgar olmadığı için hayıflanarak "bir daha" diyenler; kocaman sevgilerini çocuklara verip, hastalıklarına bilimle çare bulmaya çalışanlar; "çoluk çocuğa karışmak da ne demek, ben onlarla yelken de yaparım," diyenler; fotoğraf sergileriyle doğum günü kutlayanlar… Oysa ben bunların hiçbirini yapmadım, yapamadım maalesef! Öyleyse neden yazmaya kalktım? Çok basit… Herkesin kolay başaramadığı, bazı şanslı insanlara "nasip" olan bir şey başıma geldi de ondan: 70 yaşıma bastım! Matematikle aram hiç iyi değildir. Bu dersi Lise 2'de Miss Foster'ın cebiri ile sonsuza uğurlamıştım. Fakat biliyorum ki 31.12.2016'dan 31.12.1947'yi çıkarırsak 69 kalır. Yani, sonuç olarak, ben 1 Ocak 2017'de 70'inci yaşıma girmiş oldum. İşte, anneciğime göre "büyük şans", bana göre ise "büyük adaletsizlik" olan bu özel gün, yani 31 Aralık benim yaş günüm. Bugünün doğum günü kapsamına alınmadığını ancak on bir yaşımda farkettim. Bir pasta ve iki-üç arkadaşla yapılan bir kutlama neyime yetmezdi ki! Hediye konusuna ise hiç girmeyelim! Herkes her yıl duble hediye alırken, ben sadece tek bir hediyeyle yetinmek zorunda kalıyordum. Bütün çocukluğum "büyük bir doğum günü" umuduyla böyle geldi, geçti, işte.

Kolej yıllarındaki doğum günlerim de bana bir yaş daha aldırmaktan, beni bir yıl daha yaşlandırmaktan başka işe yaramadı. Diskolarda, pastanelerde kutlanan cinsten olmadı hiç benim yaş günlerim. Kâh ailemle bir otelde "bütün otel" halkıyla bir arada, kâh tek başıma, kendi kendime hiç akla gelmeyen eğlenceler yaratarak... Lise IV'de kaçacak bir "kuzen" bulamayıp 1966'nın son gününü, yani yılbaşını, yani doğum günümü Ankara Yeni Sahne'de *Vanya Dayı* ile kutlamıştım. Onun için Anton Chekhov'un bu eserinin hayatımda yeri çok büyüktür. Serflerin uyanışı adeta benim uyanışım oldu; ve ben, o yıldan sonra doğum günleri ile büyümeyi kestim, yılbaşına devam, dedim.

Kolej bitti ve yıllar beni 30'uma getirdi. Evli ve çocuklu bir çalışan kadın... 30'una basmakla başıma yıkılacak dediğim dünya yıkılmamış; iş, çocuk derken 35, 36, 37 yaşlarım su gibi akıp gitmişti. Doğum günlerim mi? Bakın işte, onlar değişmişti. Yılbaşı gecesi saat 24.00'te "Yeni Yılın Kutlu Olsun" şamatalarına, bir de "a-aaa, bugün senin doğum günündü, sahi!" eklenmişti. Hediye konusu ise trajikomikti. On-line sistemi gibi, babadan çocuklara, çocuklardan babaya, çocuklardan çocuklara, kendimden kendime ben. Alınan bu hediyelerde "özelliğim" kaynayıp gidiyordu. Ama yine de umutluydum, "makus" talihim değişecekti. Sırf bana mal olacak bir doğum günü ve o gün benden bana gelmeyen bir hediye ile.

"40'ına girince yokuş aşağı gidersin!" Hakikaten 40'lı günler paldır küldür geçip giderken, medeni durumum değişti, çocuklar büyüdü. Bendeniz çocuklarla adeta bir büyüme yarışında, günlerim pop müzik konserlerini, popüler şarkıcıların hit parçalarını takip etmekle geçer oldu. Bir taraftan da *Limon, Gırgır* gibi dergileri okuyor, ergen kitap dünyasını edebiyat dünyama katıyor, yeni dünyalara açılıyordum. Yaz ayları cuma geceleri, saat 22.00'de TRT 2… O konserleri hiç kaçırmaz, U2, REM, Duran Duran'ı, Simply Red'i nefessiz seyrederdim. Çocukların mırıldandığı şarkılara eşlik etmem, onlara büyük sürpriz, bana büyük mutluluktu.

50'ye aniden girdim. Farkına bile varamadan! Büyükler birer birer kayıp gidiyorlardı. Geçmiş, bir rüya olmuş; hasret başlamıştı. Doğum günlerime ise ne mi olmuştu? Doğum günlerimi eski yılların acısını çıkarırcasına iki kez kutlamaya başlamıştım. Arkadaşlarımla birlikte en yakın günde bir kere, çocuklar ve torunlar ile tam yılbaşında bir kere daha. Hediye ve pastalar da günün önem ve anlamına uygundu. Büyük bir değişiklikti bu. Bunun ötesinde büyük umutlarımın göstergesi olarak iki erkek torunla babaanneliği tatmıştım. Konserlerin yerini önce Nintendolar, daha sonra Play Stationlar aldı. Ve devamlı yenildiğim maçlar…
Şarkı sözleri ezberlemeyi bırakıp Real Madrid, Barcelona takımlarını sular seller gibi yutuyor, GS'ın fikstürünü takip ederek kendimi durmadan güncelliyordum. Her günüm bir diğerinden değişik ve sürprizlerle doluydu.

60'ıncı yaşım umutlarla geldi. Yeni torunlarla, yeni umutlarla... İki erkeğe, önce bir kız, daha sonra bir erkek eklendi. Doğum günleri ve hediyeler rutine bağlandı. "Kazasız belâsız bir yılı daha atlattım," diye seviniyordum. Bedenimdeki fiziki değişiklerle birlikte o beklenen "hediyeler" de cazibelerini yitirmişlerdi. Şimdi artık sağlıkla geçen her gün benim için yeni bir doğum günü idi. Galiba yaşlanıyordum. Film ve edebiyat bölümüm *Elsa* ve *Frozen*'ı içine alıyor, *Arthur* ile uykuyu başlatıyor, *Thomas the Train ve Bob the Builder* yeni takip ettiğim filmler oluyordu. Her yeni günü daha bir heyecanla bekler olmuştum.

Ve geldim 70'e. İlk hissettiğim düne ait üzüntüler ve yarına ait korkular oldu. Kocaman bir aileden, çekirdek aileye ve daha sonra benim "büyük" olduğum küçük ailelere. Bir sürü arkadaştan "arkadaşlarıma" ve sıkı dostlarıma… Anne baba birer rüya olsalar da, çocuklar uzakta yaşasalar da, "şimdi" artık beni hiç yalnız bırakmayan sevdiklerim vardı...

2016'nın son salı günü, yani 27 Aralık… Blake House'ta "bizim kızlar"la yemekteyiz. İdris Usta'nın mezeleri, yemekleri derken sıra geldi meşhur doğum günü pastasına… Ve bahçe kapısının açılması ile tam kadro Yetişenler Derneği ve Veysi Bey *Happy Birthday* şarkısı ile karşımda… Masada bir değil, birkaç pasta: arkadaşlarımın Şortan'dan aldıkları bir pasta, derneğin Ahmet Usta'ya yaptırdığı bir pasta ve Dilek Şınlak'ın bizzat kendi elleriyle hazırladığı bir sürü cupcake...

Güzel Sanatlar fahri mezunu Yasemin'in hazırladığı taç ve runner da cabası… Ve Sevin Abla ile Yetişenler Derneği'nden unutamayacağım zariflikte jestler... Evet, 70 yaşıma girerken nihayet BİNGO demiştim. Ne muhteşem bir girişti bu! Annem yukarıdan, "Bak, ben sana arkadaşların gelir dememiş miydim? Gördün mü geldiler işte," diyordu. Ve hemen hemen tam 69 kez her yıl, yılbaşı gününde kendini gösteren yağmur ve soğuk, o gün yerini günlük güneşlik bir havaya bırakmıştı. İlk kez iklim değişikliğine üzülmedim desem yalan olmaz!

Adım adım, gün be gün, başarıyı, mutluluğu, neşeyi ve üzüntüyü yaşayıp, sevdiklerinle paylaşmak... Umutsuzluğa prim vermeden, hayata mümkün olduğunca olumlu bakarak, tadını doyasıya çıkarmak... Büyüklerimizin dediği gibi "şükretmek". Aklımızdan hiç çıkarmayacağımız slogan şimdi bu değil midir? Bernard Shaw'un dediği gibi *"Keyifler değildir yaşamı değerli yapan; yaşamdır keyfalmayı değerli kılan."* Şu günlerde baharı karşılarken, hâlâ umudumuzu besleyen şeyler varsa, demek ki başaracağız.

Hülda Süloş ('74)

İçinden Şarkı Geçen Şiirler

How many roads must a man walk down
Before you call him a man?
How many seas must a white dove sail
Before she sleeps in the sand?
Yes, how many times must the cannon balls fly
Before they're forever banned?
The answer my friend is blowin' in the wind
The answer is blowin' in the wind
Bob Dylan

Leonard Cohen, Bob Dylan

ACI yıllarının başında en büyük eğlencemiz müzik ve resim derslerimizdi. Sınıf ikiye bölünürdü, dönüşümlü olarak yarımız resme, yarımız müziğe giderdik. Resim derslerini hazırlıkta Parsons'ın bodrum katında, kapısı arka bahçeye açılan *Art Room*'da yapar, bahar aylarında boyalarımız ve kağıtlarımızla kırlara papatyaların arasına yayılırdık. Sevgili Aysel Çırpanlı aramızda dolaşır, yumuşacık sesiyle bizleri yüreklendirirdi. Harikalar yarattığımızı düşünür, hiç durmadan çizer, boyardık. Müzik derslerinin değişmez mekânı ise *Auditorium*'un ahşap lambri kokulu balkonuydu. Kısa siyah saçlı, boylu boslu endamlı, muzip mavi bakışlı bir müzik öğretmenimiz vardı. Bir de gri kapaklı *ACI Song Book*'umuz. Miss Neufeld piyanoya geçtiğinde o kitaptan şarkılarla ona eşlik ederdik. Sayfaların birinde bir parça vardı ki sabahtan akşama, bıkmadan usanmadan, içimizden dışımızdan dizelerini mırıldanıp durabilirdik.

1800'lerde üretilen ve 1900'lerin ortalarına kadar ACI'da müzik derslerinde kullanılan piyano

Altmışların başında New York'a şansını denemeye gelmiş yirmisinde bir delikanlının, Village'daki bir kahveci dükkanında bir taraftan gitarının tellerini tıngırdatıp bir taraftan kâğıda karaladığı dizelerdi bunlar. Kuşkusuz genç adam o sırada, bu başlangıcının evrensel bir ağıta dönüşeceğini tahmin edemezdi. Tüm zamanların en iyi şarkılarından biri olarak tarihe geçecek olan parça, umudu ve barışı arayan dizeleriyle yüzlerce kez dünyanın etrafında dönecek, bu arada kader bize de gülecek ve Blowin' in the Wind müzik kitabımızın sayfalarından birine girip yerleşecekti. *How many roads must a man walk down before you call him a man?/ How many seas must a white dove sail before she sleeps in the sand?/ Yes and how many times must the cannon balls fly before they're forever banned?/ The answer my friend is blowin' in the wind/ The answer is blowin' in the wind…*

Yanıtları rüzgârda bulan bu genç şair Robert Allen Zimmerman idi. Minnesota'lıydı. Kanada sınırına yakın bir madenci kasabasında büyürken tüm dikkatiyle dünyaya kulak vermiş, hiç durmadan radyo dinlemiş ve duyduğu bütün sesleri içinde biriktirmişti. On yaşında piyano çalmaya başlamış, ardından kendi kendine armonika ve gitar öğrenmiş, topladığı malzemeyi bıkmadan usanmadan, tekrar tekrar enstrümanlarında denemişti. Günü geldiğinde, biriktirdiği bütün o sesleri; kapının çarpışını, araba anahtarlarının şıkırtısını, çekicin çiviye vuruşunu, kuşların şakımasını, rüzgârın ağaçlar arasında dolaşmasını, Apalaş Dağları'ndan kopup gelen ezgiler ve ritimlerle birleştirecek, sayısız beste yapacak, dünya da onu Bob Dylan olarak bağrına basacaktı.

Neredeyse tüm parçaları atalarının müzik mirasından izler taşıyan Bob Dylan, folk müziğindeki duyguların gerçekliği ve derinliğiyle büyülenmiş, bu nedenle de farkındalığını geleneksel folk biçimiyle harmanlamıştı. Eski baladları yeniden düzenlemiş, biçimlendirmişti. Şarkılarında yaşamın acımasızlığından masumiyetin kaybına, değişen zamanlardan savaşların getireceği yıkımlara kadar pek çok şeyden söz etmiş; dizelerinden eşitlik, özgürlük, barış gibi evrensel değerler hiç eksik olmamıştı. Savaş, hiddet, şiddet, bencillik, ilgisizlik de. Başarılı bir ressam, usta bir şairdi. Masalsı tiplemeleri, gerçeküstü betimlemeleri vardı. Herkesten daha gelenekçi, aynı zamanda herkesten daha moderndi. Hem evrensel, hem yereldi. Hem herkesin anlayacağı kadar popüler, hem herkesin anlayamayacağı kadar zor sözlerin yazarıydı. Onun her şarkısı bir şiir, her şiiri bir epik masaldı. O, söylenmeyenleri söyleyen dev bir öykü anlatıcısıydı.

Dylan şarkılarıyla dünyayı salladı. Sözleri ve müziğiyle hayatlarımıza dokundu. Gitarı ve armonikasıyla uykularımıza baladlar dizdi. Oğlu üzerinden tüm çocuklara seslendiği ***Forever Young*** ise en umut dolu parçası olarak anılarımıza geçti. *May your hands always be busy/ May your feet always be swift/ May you have a strong foundation/ When the winds of changes shift/ May your heart always be joyful/ May your song always be sung/ May you stay forever young/ Forever young, forever young/ May you stay forever young…*

Şaşılacak bir hızla büyüdük o yıllarda… Çocukluktan ilkgençliğe, Parsons'dan Taner'e ve nihayet okuldaki son durağımız Beacon'a terfi ettik. Dersleri farklı mekânlarda yapar, bahçenin içinde sınıftan sınıfa gezinip dururduk. Resim derslerini, Hatay Caddesi kenarındaki eski Library'nin yanında içinden ağaç geçen Art Room'da --bir ağaç da Library'de kitapların ortasından geçer, çatıyı deler, gökyüzüne uzanırdı-- müzik derslerini ise Bristol'ın odalarından birinde yapmaya başlamıştık. Yeni müzik öğretmenimiz kır saçlı, güler yüzlü, gözlüklü, sonsuz sabrıyla bizi hayretlere düşüren Miss Welles idi. Piyano çalmadığı zamanlarda elindeki küçük sopayla orkestra yönetir gibi bizi yönetirdi. Miss Welles sayesinde klasik müzikle, Mozart, Tchaikovsky, Beethoven ve daha nice ünlü besteciyle tanıştık. Ama onlardan önce Beat kuşağı müzisyenleriyle, başta Bob Dylan ve The Beatles olmak üzere The Doors, The Rolling Stones ve Pink Floyd ile samimiyeti artırmıştık. Hippilere hayrandık. Bol bol müzik dinleyip kitap okuduğumuz, her şeyi bildiğimizi sandığımız, bir de her daim güldüğümüz en umut dolu yaşlarımızdaydık. Bu en neşeli

60'lardan bir resim dersi

zamanlarımızda, bir gün aniden biri girdi hayatımıza ve kalbimizin tam ortasından vurdu bizi, ona çay ve portakal ikram eden bir kadın için yazıp söylediği şarkısıyla. ***Suzanne*** *takes you down to her place near the river/ You can hear the boats go by/ You can spend the night beside her/ And you know she's half crazy/ But that's why you want to be there/ And she feeds you tea and oranges/ That come all the way from China/ And just when you mean to tell her/ That you have no love to give her/ Then she gets you on her wavelength/ And she lets the river answer/ That you've always been her lover/ And you want to travel with her/ And you want to travel blind…* İşte daha o günden biz –bahçesinden Ege'yi seyreden mor salkımlı kız okulunun yeniyetmeleri-- denizlerin ötesinden çıkıp da gelen bu esrarengiz sesle romantizmin tüm iklimlerine yapacağımız yolculuklara gözümüz kapalı hazırdık. Kalplerimizi şiirlere, şarkılara bağladığımız zamanlardaydık…

Elli yıl boyunca, aşkın her halini dile getirecek olan bu bas bariton ses Montreal bistrolarının müdavimi, bir Yunan adasının âşığı ve Lorca'nın tutkulu bir hayranı olan Québec'li şair Leonard Norman Cohen'e aitti. Cohen bohemdi, zarifti, bilgeydi. Kıvrak bir zekâya, ince bir mizah anlayışına sahipti. İçtendi. Şiir dili ona Lorca'nın hediyesiydi. Bir kitapçıda Lorca'nın şiirleriyle karşılaşmasaydı, belki de başka bir izlekte yürüyor olacaktı. Kolej ve üniversiteyi arkamızda bıraktığımız seksenli yılların ortasında, en güzel aşk şarkısıyla bizi bir kez daha kalbimizin ortasından vurdu. Oysa ***Dance Me to the End of Love***'da zaman İkinci Dünya Savaşı yılları, mekân krematoryumlarda insanların yakıldığı esir kamplarıydı. Bilmiyorduk. Bu kamplarda yaylı çalgılar dörtlüleri kurdurulan mahkûmlara, yanıbaşlarındakiler teker teker yakılıp yok edilirken ve o dehşeti kendilerinin de yaşaması kaçınılmazken klasik müzik konserleri verdiriliyordu. Buna rağmen müzik, tükenişin en yakın olduğu böylesine zorlu bir zamanda bile yaşama tutunuştu. Dans (belki de) hayata yolculuktu. Aşk ise her daim umuttu. *Dance me to your beauty with a burning violin/ Dance me through the panic 'til I'm gathered safely in/ Lift me like an olive branch and be my homeward dove/ Dance me to the end of love…*

70'lerden bir müzik dersi

O pürüzlü, derin ses bir daha hayatımızdan hiç çıkmadı. Bizi uzak diyarlara, loş mekânlara, âşıkların uğramadığı koridorlara, çocukların oynadığı çatı aralarına, şarkı kulelerinin yüksekliklerine, leylak parklarının derinliklerine taşıdı durdu. Geleceğe ait kehanetlerde bulundu. Krizdeki dünyanın portresini çizdi. Savaş ve kıyımdan kaçıp başka ülkelerde varolma mücadelesi veren insanların acılarını dile getirdi. Hüznün babasıydı, karamsardı. Lakin şiirleri ve şarkıları vardı. Onlarla nefes almış, onlarla umutlanmıştı. Umudun en güzelini ise ***Anthem***'ın dizelerine saklamıştı. *Ring the bells that still can ring/ Forget your perfect offering/ There is a crack in everything/ That's how the light gets in…*

PEN New England, 2012 yılında edebî şarkı sözlerini ödüllendirmek amacıyla yeni bir ödül kategorisi oluşturdu *(Song Lyrics of Literary Excellence Awards)*. Uluslararası Yazarlar Birliği PEN'in 2012'deki bu ilk ödülünü Cohen, bir başka dev efsaneyle, baharın ilk günlerinde kaybettiğimiz Chuck Berry ile paylaştı. Chuck Berry rock'n'roll'un babası ve ***Johnnie B. Goode, Roll Over Beethoven, Sweet Little Sixteen*** gibi daha pek çok unutulmaz parçanın yaratıcısı ve yazarıydı. Bob Dylan için ise, Berry "rock'n'roll'un Shakespeare'i", Cohen "Blues'un Kafkası"ydı. PEN Amerika'nın eski başkanlarından Salman Rushdie, Cohen'e ödülünü takdim ederken sanatçının ***Bird on the Wire*** şarkısına atıfta bulunarak şöyle demişti: "Kısaca ifade etmek gerekirse, eğer ben de böyle yazabilseydim, hiç durmaz yazardım." *Like a bird on the wire/ like a drunk in a midnight choir/ I have tried in my own way to be free.*

Amerika'nın Dylan'ına Kanada'nın cevabıydı Cohen. Şarkı yazarlarının şarkı yazarıydı. Çözümsüzlüklerle dolu bir varoluş üzerine kafa yoran bir filozof, iyi bir ressam, dev bir ozandı. Müziği ise kocaman bir çift kanattı. Onunla büyülü yolculuklara çıktık. İçli sesinin peşine takılıp mekânı ve zamanı aştık. Dev kanatlarına tutunup *"aya ya da şu öteki yıldıza"* ulaştık. Sonra başımızı dünyaya çevirip bir de oralardan kendimize baktık.

Ölüm döşeğindeki büyük aşkı Marianne'e yazdığı veda mektubunu gönderdikten kısa bir süre sonra bir gece uykusunda sessizce ayrıldı aramızdan. Mektubunu şöyle bitirmişti: *"Arkanda olduğumu bil. Öyle ki elini uzatsan elimi tutabilirsin. Seni her zaman sevdim, güzelliğin ve bilgeliğin için. Ama bunları tekrarlamam gereksiz, zaten hepsini biliyorsun. Ben şimdi yalnızca iyi bir yolculuk dilemek istiyorum sana. Hoşçakal eski dost. Sonsuz aşkım, görüşürüz orada."* Giderken en değerli mirasını; şiirlerini, şarkılarını, anlatılarını, yani yaşamı bizlere bırakmıştı. ***You Want It Darker*** ise dünyaya son armağanıydı.

Tam da aynı günlerde, geçtiğimiz sonbahar içinde, Dylan Amerikan şarkı kültüründe yeni ve şiirsel bir anlatım yarattığı için 2016 Nobel Edebiyat Ödülü'ne layık görüldü. Dünya, Nobel Ödül Töreni gecesinde Dylan'ın ödülünü teslim almaya gelen bir başka büyük sesten, Patti Smith'ten Dylan'ın en güzel baladını, bir kuğu şarkısını (hüzünlerini sessizce taşıyan kuğular en güzel şarkılarını ölümlerine saklarlar) ***A Hard Rain's A-Gonna Fall***'u bir kez daha soluğunu tutarak dinledi. Baladda, sert bir yağmur öncesi (belki de bir nükleer serpinti) anne oğluna soruyordu: *"Oh, what'll you do now, my blue-eyed son? Oh, where have you been my darling young one?"* ve oğlu cevap veriyordu: *"I've stumbled on the side of twelve misty mountains, I've walked and I've crawled on six crooked highways, I've stepped in the middle of seven sad forests, I've been out in front of a dozen dead oceans, I've been ten thousand miles in the mouth of a graveyard, and it's a hard, and it's a hard, it's a hard, and it's a hard, and it's a hard rain's a-gonna fall…"*

Yağmurların sert yağmadığı, ormanların üzgün olmadığı, rüzgârların uzakları uzaklarda bırakmadığı bir başka gece bir piyano baladı düştü sessizliğe… Umutlarıyla çocukluklarını gülüşlerinde saklayan eski dostlar melodiyi duyar duymaz başlarını kaldırıp gökyüzüne baktılar ve şarkıdaki komutu yerine getirdiler: Hayal ettiler… *Above us only sky* Bıkmadan usanmadan hayal ettiler… *It's easy if you try* Bakışları, bir yıldız kümesinin bir yanıp bir sönen, muzip ve bilge göz kırpışında karşılaşıncaya kadar hayal ettiler… *You may say I'm a dreamer* İşte o zaman… Gidip de göremedikleri, arayıp da bulamadıkları bir arkadaşlarına kavuşmuşçasına sevindiler ve o sessiz gecenin kuytusundan, uzuuun uzun gülümsediler… Dylan'a ve Cohen'e… Bir de Lennon'a…

Şükran Yücel ('71)

Moda'ya Bir Yolcu

Bir insanı o insan yapanın hatıraları olduğunu düşünürüm. Hatıraları kaybettiğimizde kendi kimliğimizi de kaybederiz. Hiç unutmuyorum, Blade Runner adlı bilim kurgu filminde bir robota insan kimliği kazandırmak için ona (uydurma) geçmişine dair fotoğraflar göstermişlerdi. Ben de Kadıköy'ün geçmiş hatıralarında gezinerek kendimi yeni hayatıma alıştırdım.

Bir yaştan sonra yer değiştirmek zordur. Bir semtten bir semte, bir evden bir eve, bir şehirden bir şehre taşınmak zordur vesselâm. Gençlikte bir ülkeden başka ülkeye gitmek, oraya yerleşmek, oralı olmak kolay gelir insana, çünkü henüz köklenmemiştir. Toprağın derinlerine köklerini salmamıştır. Gitmek ister genç insan, başka dünyaları keşfetmek ister. Başka hayatları görmek, yaşamak arzusuyla doludur. Oysa yaş ilerledikçe insan, evinde hatıralarıyla baş başa, bildiği, alıştığı, sevdiği komşularıyla, dostlarıyla birlikte olmaktan, aynı manzaraya bakmaktan, aynı bakkaldan alışveriş etmekten, aynı sinemaya gitmekten, aynı pastanede arkadaşlarıyla buluşmaktan zevk alır. Bu en azından çoğu insan için böyledir. Yeknesaklıkta huzur vardır. Bu aslında benim için de böyleydi. İzmir'den İstanbul'a yerleşme kararımı çoğu arkadaşım "radikal" bir değişim ve "ters göç" olarak niteledi. Bir insanı bir semte, bir mekâna bağlayan nedir? Bunun üzerine epey düşünmüştüm. Elbette en başta aile, akrabalar, dostlar, arkadaşlar, komşular, tek kelimeyle insanlar gelir. Bir şehri insanlarıyla severiz. İzmir insanlarıyla güzeldir. İleri fikirli, değişime açık ama ilkelerinden vazgeçmeyen, sürekli öğrenen, katı kurallarla sınırlanamayan, özgür ruhlu, geniş ufuklu, modern insanları bugün İzmir'i özlenen bir şehir olarak öne çıkardı. Bugün hangi İstanbullu'ya sorsanız, İzmir'de yaşamak ister. Öyleyse sen niye İstanbul'a taşındın, diye sormanız doğaldır. Ben iki oğlumla küçük ailemi bir araya getirmek için İstanbul'a yerleştim. Bir anda zihnimde çakan şimşek gibi beliriveren İzmir'e dair hatıralarım hep yaşar belleğimde. Mekânlar denince en çok ACI'ın kampüsü gelir gözlerimin önüne. Library'de geçirdiğim çok özel anlar, Beacon yayın kurulu toplantılarımız, Blake House, Heritage Room, dağlara tırmandığımız Hiking Club gezilerimiz, senfoni konserleri, Barok akşamları, Elhamra Sineması, Efes'teki konserler gözümde tüter.

Kadıköy'e yerleşince kendime yeni bir hayat kurmam gerekiyordu. Kadıköy, eski yazarların da belirttiği gibi İstanbul'un "en hür düşünceli" yeri. Gençler burada daha rahat ve serbest yaşayabiliyor. Yazın sahilde müzik çalıp dans edebiliyor, yüksek sesle şarkı söyleyip kız erkek birlikte eğlenmenin tadını çıkarabiliyor. Muhafazakar kesimden tanınmış bir yazar olan Safiye Erol'un "Kadıköyü'nün Romanı" (1938) adlı kitabında geçmişte her kesimden gencin Moda'da plajda, sandallarda, gazinolarda yaşadığı modern hayat anlatılır. Hangi zihniyetten olursa olsun, Kadıköy'le ilgili hatıralarını anlatan insanların tümü Kadıköy'ün özgürlüğünde ve modern batılı hayatında özlenen bir güzellik bulur. Kadıköy'ün çarşısı, sahaflarla ve antikacılarla dolu. Küçük bir kahve fincanında, bir semaverde, eski bir porselende, bir abajurda, bir tabloda geçmişin görkemini hissetmek mümkün. Ben de ilk olarak sahaflardan Kadıköy'ün geçmişiyle ilgili kitapları, hatıraları topladım. İstanbul'un geçmişiyle ilgili o kadar çok anı kitabı var ki.

Bir insanı o insan yapanın hatıraları olduğunu düşünürüm. Hatıraları kaybettiğimizde kendi kimliğimizi de kaybederiz. Hiç unutmuyorum, Blade Runner adlı bilim kurgu filminde bir robota insan kimliği kazandırmak için ona (uydurma) geçmişine dair fotoğraflar göstermişlerdi. Ben de Kadıköy'ün geçmiş hatıralarında gezinerek kendimi yeni hayatıma alıştırdım. İlk sahneye çıkan Türk kadını Kadıköy'de yetişmiş, ilk kez Kadıköy'deki Apollon Tiyatrosu'nda sahneye çıkmıştı. Onu seyreden Reşat Nuri Güntekin gözyaşlarını tutamamış, "Ne saadet! Ne saadet!''Sesimizi duyuyorum sahneden... Türk kızının sesini... Ne tatlı dil bu, ne tatlı dil." demişti yanındaki dostu Halit Fahri Ozansoy'a. O sırada zaptiyeler gelip, oyunu durdurmuştu. Afife'yi arka kapıdan kaçırmıştı arkadaşları. İşte bu cesur kadının ilk kez sahneye çıktığı Apollon, benim şimdi sık sık film seyretmeye gittiğim REXX sinemasıydı. Sahile indiğimde bu sokaklarda sahne almış bütün eski tiyatro sanatçılarını anmak için Haldun Taner'in büstünü selamlıyorum.

Her gün Nâzım Hikmet'in adım attığı sokaklarda yürüyorum. Onun Mühürdar'da Münevver'le ve küçük oğlu Mehmet'le oturduğunu düşlediğim evin önünden geçiyorum. Piraye'yle tanıştığı yerlerden, annesi Celile Hanım'ın oturduğu, eski adı Cevizlik olan Canan Sokak'a yürüyorum. ACI'da okurken şiirlerini çok sevdiğim, ezberlediğim, kültür kolu programlarında Kuvayı Milliye Destanı'nı okuduğum Nâzım'a aşkım depreşti gene. Kızmıştım ona Piraye'yi terk ettiği için. Yıllar beni olgunlaştırdı mı, Kadıköy'ün havasından mı bilmiyorum, ben de son eşi Vera gibi, "Bahtiyar ol, Nâzım" diyorum. Zaman yolculuğuna çıkıp, Türkçe'nin ölümsüz şairinin hatıralarının izini sürüyorum Kadıköy sokaklarında.

Hafızalarda yaşayan Kadıköy ve Moda artık bir masal, bir rüya. İyi ki yazmış Haldun Taner, Selim İleri, Safiye Erol, Dr. Müfid Ekdal, Adnan Giz, Afif Yesari, Ziya Osman Saba, Mina Urgan, Melisa Gürpınar, Ahmet Rasim ve niceleri. O eski günleri hayal edebiliyoruz. Bir zamanların Kadıköy'ü değişse de insanları gene sanat ve özgürlük aşkını hissediyor. Sokaklarında yürürken, Cemal Süreya'nın, Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın kaldırım taşlarına kazınmış şiirlerini okuyoruz. Cemal Süreya Sokağı'nda rastladığım gençler, Cemal Süreya'nın şiirlerini soruyorlar. Kaldırıma kazınmış dizeleri görmeye gelmişler karşıdan. Video çekiyorlar şiirleri okuyarak. Cemal Süreya'nın dizeleri size bir anda sevinç verebilir. Duvarlara gençlerin kazıdığı şiirleri okur, bu şiirler yaşadıkça dersiniz, Kadıköy ruhunu kaybetmez. Umut bir martı olup yüreğinize konar. Her gün yeni tiyatrolar, sanat galerileri açılır Kadıköy sokaklarında. Her zemin kat, her avlu tiyatroya dönüşür. Genç oyuncular, söyleyecek sözü olanlar, biz buradayız derler. Köhnemiş zihniyetlere karşı doğayı, ağacı, özgürlüğü, sevdayı dillendirirler. Kadıköy'ün evlerinde hâlâ ücretsiz oda konserleri verilir. O eski, güzel günleri yeniden yaşamanın mümkünü olmasa da kayıp zamanın peşinde hatıraları okurken, bir zamanların Kadıköy'ü, bir zamanların İstanbul'u bir film şeridi gibi geçer hayalinizden.

Oya Pekin Akıncı ('68)

Üç Moskova

2007 Mayıs. Bizi bayraklı siyah resmî elçilik arabası karşılıyor. Eşim hiç kopmadığı Rusya'ya Büyükelçi oluyor. Daha önceki yıllarda yüzlerce konuk ağırlamakta hep hazırolda olduğum pembe saray, birkaç yıllığına evimiz olacak. Ben de Sefire!

Oya Pekin Akıncı

MAZİ KALBİMDE BİR YARADIR

Moda'ya dair hatıralarda en çok eski, güzel günlere özlem dile getirilir. Masal gibi bir Kadıköy, rüya gibi bir Moda anlatılır. Afif Yesari anlatır: "Çocukluğumdaki Kadıköy, masal gibiydi tam anlamıyla. Küçük Modalı, atlı karıncalı bayramyerleriyle allı morlu, cicili bicili bir Kadıköy... Eski, kocaman, saçakları işlemeli ahşap evlerin, yazları açık pencerelerinden dışarı piyano sesleri taşar, bahçelerinin parmaklıklarından hanımelleri sarkar, hava ıhlamur, leylak kokularıyla dolardı. Keşke anımsamasam." Sadun Aksüt, ekler: "Kadıköy'ün Kuşdili çayırı başında sinema, tiyatro olarak kullanılan bir bina vardı. Bir ara da Hamdi Bey'in Gazinosu diye tanınan bu yerde Civan, Andon, Hristaki kardeşlerin fasıl takımı çalardı. Hafız Burhan da o son derece gür sesiyle burada konserler vermişti. Sonraları bu yeri tramvay deposu, daha sonraları da tramvay müzesi yaptılar. Kuşdili çayırında eğlenceler, bisiklet gezmeleri, cambazlar bitmek, tükenmek bilmezdi... Fenerbahçe'de meşhur Belvü gazinosundan Münir Nureddin Selçuk'un sesi dalga dalga yayılır, Kalamış sahillerini yalar, Moda koyunda yankılanırdı. Bir zamanlardı..."

Yazar Selim İleri, o güzel eski günleri ne tatlı anlatır: "Moda benim için bir yaz mevsimiydi. Uzun mu sürdü o yaz, kısa mı bugün bilemiyorum. Evleri, insanları tek tek yok oldular. Plajdan yükselen şarkılar birer ikişer eridi. İskelesine vapurlar uğramaz oldu. Çarşısından geçenler artık durup birbirleriyle konuşmuyorlar." Zamanı geri almanın mümkünü yok. Hiç değilse bundan sonra bugüne kadar gelmeyi başaran tarihi yapıları koruyalım. Bir rüyayı unutmuş olabiliriz, ama hâlâ sahil yolundan yürüyüp Kurbağalıdere'ye, Yoğurtçu Parkı'na, Fenerbahçe'ye, Kalamış'a gidebilir; dönüşte dünyanın en güzel gurup manzarasını Moda Çay Bahçeleri'nden seyredebiliriz. Geçmişin hayaletlerini teker teker selamlayabiliriz. O köşe masadaki ünlü yazar Ahmet Rasim mi? Reşat Nuri Güntekin ada vapuruna binip gelirdi sık sık Süreyya ve Apollon Sineması'ndaki tiyatro provalarına. Neden saklanıyorsunuz sevgili Afife Jale, bir kahramansınız siz. Siz ölümsüzleştirmediniz mi tiyatronun bütün eski aktörlerini, sayın Haldun Taner? Mina Urgan, evinin önünden denize girerdi bir zamanlar. Gülriz Sururi, Moda plajının kadınlar kısmında yüzerdi arkadaşlarıyla, Tülay German, o unutulmaz sesiyle "Burçak Tarlası"nı söylerdi. Şiirlerle, şarkılarla, öykülerle, piyeslerle, ezgilerle, notalarla, repliklerle, unutulmaz aşklarla geçti aramızdan o eski güzel Modalılar. Hatıraların sesi duyulur mu? Yürekten yüreğe yol geçer mi? Ben seslerinizi duyuyorum. Ne o, karşıda Moda İskelesi'nden kalkan vapur Ziya Osman Saba'nın zarafetle anlattığı Neveser vapuru değil mi? Meğer burnuyla yarıp sevindirdiği dalgaların köpüklerini hiç unutmamış Neveser, bir gün Leyla Erbil'in "Vapur"u gibi alıp başını gitmiş.

Bir zamanların Kadıköyü'nün "ü"sü düşerken, pek çok hatıra da kaybolup yitmiş. Kadıköy vapurlarında gençler hâlâ müzik aletleriyle çalıp şarkı söylerken İstanbul'un gün geçtikçe bozulan siluetine bakıyorum. Bu şehrin efsanesini yaratan edebiyat, resim, heykel, müzik ve sinema başyapıtlarını düşünüyorum. Geleceğe kalacak olan onlar. Biz faniler geçip giderken, güzel İstanbul, şiirlerde, şarkılarda, öykülerde, romanlarda, filmlerde yaşayacak. İstanbul'un hayaleti, hatıralarla dolaşacak değişen sokaklarında. Tevfik Fikret'in "Sis"i kaplarken gökyüzünü, "İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı" diyen Orhan Veli'den "Bırakın İstanbul şehri kana kana ağlasın" dizelerinin yazarı Attila İlhan'a İstanbul'u yazmamış şair var mı? "Köhnemiş yalılar uzak özlemler gibi/ Mâhur beste duyulur hâlâ odalarından/ Korularda bir devrin kaybolmuş saltanatı/ Hayal gibi düş gibi akıp gitmede zaman". İlhan Geçer'in dizelerindeki zamanı hayal gibi, düş gibi tüketirken, yeter ki bitmesin yüreğimizdeki umut kıpırtıları. "Kararmasın yeter ki sol memenin altındaki cevahir."

Şükran Yücel

Ben 1968 mezunu Oya Pekin Akıncı
Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi
1972 mezunuyum.
1971'de diplomat Halil Akıncı ile evlendim.
1972 Aralık'da ilk oğlum doğdu.

Hiç çalışmadım...

Ben böylesini seçmiştim.

Yirmi beş günlük bebeğimizi kucaklayıp gittiğimiz, ilk tayin olduğumuz ülke, zorlu Yugoslavya idi. Sonra sırasıyla tarihine tanıklık ettiğim Sovyetler Birliği, bir on yıl kadar sanki hiç ayrılmayacakmışız gibi iyice yerleştiğimiz rahat Belçika, yine Rusya, sonra mücevher Slovenya ve tutkuyla aşık olduğum Hindistan... Ve nihayet yine Rusya. Yani seke seke üç kez Moskova…

Gittiğim her ülkede, başta ACI'lı olmamın, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde Uluslararası İlişkiler eğitimi görmemin ve 68 gençliğinin bende yeşerttiği enerji, heyecan ve güç; gurbet diyarlardaki yalnızlık ve özlemlerle baş edebildi, bana direnç sağladı sanırım. Bitmeyen öğrenme, keşfetme güdüleri tam kırk beş yıl sürdü. Eşimin Türkiye Cumhuriyetini yurt dışında temsil, görev ve sorumluluğunu paylaşmak, yarı yarıya da omuzlamak bana düştü. Devamlı bir gözlemleme, öğrenme, keşfetme iştahı ve hizmet kaygusu. Türkiye'yi sokakta, akşam yemeklerinde, oğullarımın gittiği okullarda edindiğimiz Rus, Sloven, Hintli dostlarımızla sohbetlerde temsil ederken... Laik özgür Türk kadınına örnek olmaya çabalarken... Hani bize demişlerdi ya 'Enter to learn depart to serve'; işte ben buna uydum galiba ister istemez...

Yeni bir ülkeye tayin olursunuz. Eşiniz ertesi gün Büyükelçiliğin yolunu tutar. Siz ise kendi başınıza, varsa çocuğunuz ile, evde yapayalnız kalırsınız ve umutsuzluk, korku lüksünüz olmadan başlarsınız çözmeye; evi, eşyayı, yolu, bakkalı, okulu, şehri, ülkeyi, dilini ve insanlarını… Dışarıdan bakanlara yansıtılmayan, gösterilmeyen, hissettirilmeyen müthiş bir çabadır bu.

Bu yazımda, 1970'lerde 1990'larda ve 2000 sonlarında üç kez yaşadığım, benim Moskovam'ı anlatacağım sizlere.

1975 sonbaharında, arabamıza atlayıp, üç yaşındaki oğlumuzu anneannesine teslim ediyoruz ve yedi gün akkavak ağaçlarının gizlediği kolhozları sağımıza solumuza alıp Karpatlar'ı aşarak Moskova'ya varıyoruz. Moskova gri binalarıyla, koşuşan gri elbiseli insanlarıyla asık suratlı bir şehir. Kiril alfabesiyle adları yazılı geniş caddeleri, Gaudimsi Rus gotiği gökdelenleri ile gururlu Moskova. "Ben iki süper güçten birinin başkentiyim," dercesine bir duruş sergiliyor. Yabancıları, hele diplomatları, kontrollu gettolara toplayan, kapılarına kuş uçurmayan askeri polisler diken, sistemine fazla bulaştırmak istemeyen...

Yavaş yavaş alfabeyi söküyorum. Barış ve dostluk sloganları, işçi emekçi kahramanlık hikayeleri… Siyah beyaz televizyonda tek kanalda hep 2. Dünya Savaşı zaferleri… Kulaklarda, oğlumun da ezberlediği, Sovyet marşları. Elçilik mensupları arasında benim pek yüz vermediğim, takip edilme ve o tarihlerde bizlere dayatılan korku dolu casusluk sohbetleri; Büyükelçiliğin cesur sekreteri Vera'nın bir gece Amerikan Elçiliğine sığınıverişi...

Alışverişlerde kuyruklar, saygın ritüeller... Üç kez ayrı kasada uzun beklemeler sonunda ulaşılan nefis sarı peynirler, lahanalar... Kapiklerle alabildiğiniz caanım plaklar, kitaplar... Kuyruklarda, metrolarda her yerde okunan Dostoyevskiler... Çilekeş Rus kadınları, tramvay vatmanları, kuğu balerinler... Her kadının ezbere söyleyebildiği en az beş Puşkin şiiri... İş çıkışlarında devletin verdiği paltolar, kürk kalpaklar içinde sizi izleyen, kontrol eden belki de özenen masmavi boncuk gözler... Batıdan gelen jean pantolonlara veya naylon çoraplara, rujlara ve hatta tükenmez kalemlere duyulan tarifsiz özlem…

Muhteşem Bolşoy'da muhteşem gösteriler... Aralarda atıştırılan havyarlı sandviçler ve şampanyalar…

Sonra küçücük evlerimizdeki boş mutfaklara alabildiğimiz tek tip formika takımlar... Elimizde diktiğimiz basma perdeler, kumaşa bir türlü batamayan dikiş iğneleri, bir dikişte kopan ipilikler... Binbir zorlukla bulduğumuz duvar kağıtlarını, kazanlarda kaynattığımız hamurlarla duvarlara yapıştırmamız... Fiillerini bir türlü doğru çekemediğim Rusça gramer dışında kendisinden çok şey öğrendiğim sır dolu Rusça hocam…

Baharda karların erimesiyle birlikte çoluk çocuk bütün Moskovalıların ellerinde fırçalar, şehri dip bucak temizleme bayramı...

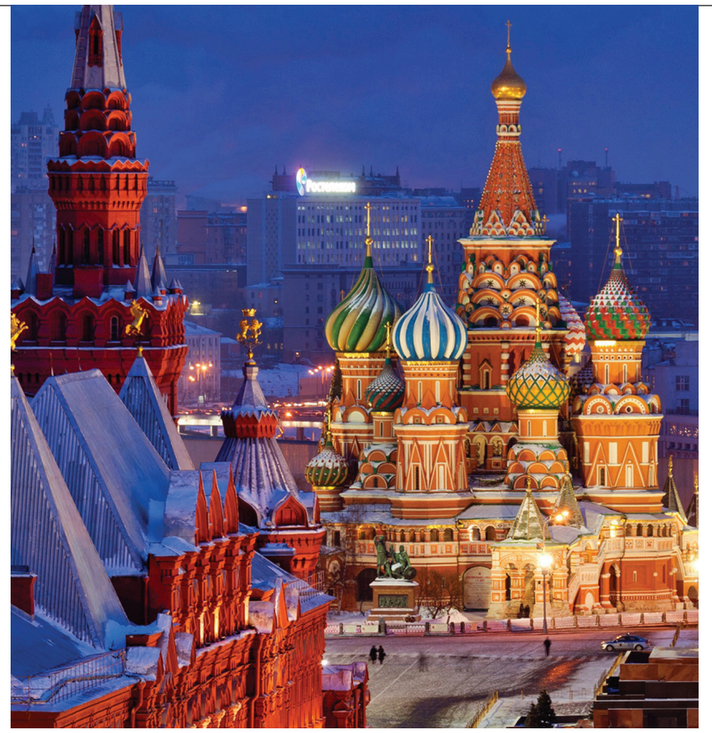
Stalin'in diktiği leylak ağaçları… Her gün saat tam dörtte çıkan enfes üzümlü dondurmalar, ponçikler...

İkinci oğlumuzu banyo perdesi almak için trenle gittiğim Finlandiya'da doğuruvermiştim. Tam 6.5 aylık! Altı ay Helsinki'de hastanede kaldı. Çok çok zor günlerdi.
Yıl 1978, çocuklarımızı sarıp sarmalayıp, karlı bir Şubat gününde döndük ülkemize.

Geride devlet büyüklerinin ciyak ciyak sirenlerle geçtiği 8 gidiş 8 geliş bomboş caddeleri, kuyrukları, her köşebaşından çıkıveren Lenin'i, hiç içlerine giremediğimiz loş sarı ışıklı evleri, balalaykalı Rus şarkılarını bırakarak... Vinç tepesindeki keçe yelekli, çatlak parmaklı emekçi babuşka gülümseyerek el sallıyordu uzaktan… "Apayrı tılsımı var," derler Moskova'nın, o yıllarda orada yaşayanlar. Berlin duvarı yıkıldı…

Yine buluştuk Moskova ile 1989 Nisanında.

Başka duvarlar da yıkıldı...

Brejnev yoktu artık. Sovyet bayrakları solgunlaşmıştı. Gorbaçov'un usul usul özgürlük çabaları, Yeltsin'de tank tepelerinde haykırışa dönüşmüştü. İnanılmaz şeyler oluyordu. Bir gecede fabrika müdürleri el koydular devlet işletmelerine. Devlet parça parça özel ellere geçiyordu. Küçük küçük kiosklarda özel bakkalcıklar doğdu ve bütün şehri sardılar. Çoğunun içinde Laleli'nin ucuz sentetik giyimleri, özlenen çikletler ve bayat Burda mecmuaları... Sonradan, bu dükkancıklardan, süpermarketler doğacaktı.

Eksi 30'larda, neleri var neleri yok sokaklarda satmaya çalıştı, tek sıra olmuş Moskovalı. Titreyen ellerde bazen tek bir salatalık, Amerikan yardımı konserve peynir veya gazeteye sarılı kesilmiş topuzlar, saçlar… Ve ve, güzelim genç kızlar! İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki en acımasız kıtlık başlamıştı... Erkekler votkaya boğuluyor, kadınlar süt kuyruğunda birbirlerini bıçaklıyor…

Orak çekiçli Sovyet bayrağının inip, Rus bayrağının göndere çekildiği, tam da o gün ben oradaydım, Kızıl Meydanda…

Artık evimize girip çıkabilen bir sürü Rus, Azeri, Gürcü dostumuz ve hepsinin hırs ve heyecanla anlattıkları özgürlük hikâyeleri… Varsın yemesinlerdi peyniri, salatalığı; değil mi ki bizlerle veryansın konuşabiliyorlar. Ama yine de o vinç tepesinden inen sanat sevdalısı fakir babuşkam akşam gideceği konserde, son rublesiyle aldığı tek karanfili takdim edecekti sanatçıya. Derin bir saygıyla...

1994 ilkbaharı vedalaşıyoruz yine Moskova ile...

Zor ayrılıyoruz dostlarımızdan. Nazım Hikmet ve giderek benim can dostum olan Vera Fionova, bana el altından pirinç bulan Vala, öğretmenim Ludmilla, susmadan konuşan, "Meğer ne korkulu ve sorgu dolu acılar yaşanmış!" dedirten sevgili Nataşa, sepet dolusu meyve sebzelerle kapıma dayanan Gürcü Givy… Birçok yazar çizer, yeraltından fırlamış aykırı ressamlar, diğer diplomatlar ve eşleri... Dasvidanya Paka ! (Yine görüşürüz)

2007 Mayıs

Bizi bayraklı siyah resmî elçilik arabası karşılıyor. Eşim hiç kopmadığı Rusya'ya Büyükelçi oluyor. Daha önceki yıllarda yüzlerce konuk ağırlamakta hep hazırolda olduğum pembe saray, birkaç yıllığına evimiz olacak. Ben de Sefire!

Rengârenk neşeli bir Moskova. Milyarder oligarkların Versaceli eşlerini gezdiren Rolls Royce'lar. Komünal apartmanlar birleşip kâşaneler oluşmuş. Phillipsler, Moulinexler eski pek işlemeyen 5 rublelik ütülere karşı savaş açmışlar vitrinlerde… McDonaldslar da şaşlıklara… Eski bomboş rafları mangolar, İsviçre çikolataları dolduruyor. Babuşkaların çektikleri bebek kızaklarının yerine Mothercare pusetler…
Duvarların arkalarında gizlenmiş minik Ortodoks kiliseleri fütursuzca ortaya çıkmış, önlerinde ibadet kuyrukları ve siyah örtülü, kızgın, bağnaz ve şirret Rus kadınları. Sovyet zamanı Stalin'in yıkıp açık hava yüzme havuzu yaptığı St.İsak Kilisesi'nin daha büyük bir ihtişamla geri gelişi. Caddelerde kafeler ve artık polisin ayırmaya yeltenmediği sarmaş dolaş gençler. Yepyeni bir telaş, hengâme ve trafik…
Ve LENIN'in mozelesinde, eskiden zımba gibi olan, şimdi elleri cebinde, ağzında sigara ile dolaşan laubali nöbetçiler de en az benim kadar şaşırıyorlar bütün bu olanlara...

Vinç tepesinden inen yorgun, çatlak parmaklı, keçe yelekli, artık yaşlanmış, boynu bükük babuşkamla vedalaşma zamanı gelip çatıyor.

2010 baharında ülkemize geri döndük.

Büyük oğlum iyi bir caz müzisyeni oldu.
Finli oğlum sinema okudu.

Gelmeden önce, o son Haziran'da ikisinin beste ve görselleriyle hazırladıkları 'Nazım HİKMET Şiir ve Anma Günü'nü yaptık nefis bir konser salonunda. Bütün eski yeni dostlarımız davetliydi. Ayrılmamız böylesine anlamlı oldu. Oğullarıma o muhteşem günü sundukları için bir kez daha teşekkür ediyorum.

Ve galiba ben hep çok çalıştım...

Raşel Rakella Asal ('69)

Ütopik Bir Ülke

Küba

Küba gerçekten bir açık hava müzesi… Sanki sihirli bir el her şeyi dondurmuş. Şehre ilk ayak bastığınızda sizi hayranlığa düşüren nostaljik görüntülerle sarmalanıyorsunuz. 1950 model Buickler, Fordlar, Pontiaclar, Chevroletler ilk dikkatinizi çeken nesneler oluyor. Kimisi pırıl pırıl, kimisi kir pas içinde. Çoğu, giderken homurtulu sesler çıkarıyor, bir koku ve duman bulutu bırakıyor arkalarında. Parası olanların otomobillerinin nikelajları ayna gibi, çünkü sahip oldukları en kıymetli eşyaları arabaları.

Hafızamızda bazı resimler vardır, figürleri genellikle yoksul kesimden kişilerdir, hayatlarının basit bir anında yakalanmışlardır. Önemli bir olay yoktur, bazen hiçbir olay yoktur. Dekor olağanüstü ve görkemli unsurlardan yoksundur. Tablonun hoşluğu kişilerin doğallığından, sahnenin masumiyetinden kaynaklanır; mesafenin resimle aramıza soktuğu yumuşak ışık onu güzellikle sarmalar. O sahnelerde hayatın ne kadar kolay ve hoş olabileceğini bize hissettirir, bizi kendimizden geçirir. Küba gezim yaşadığım ve hatırlamaktan çok hoşlandığım bu tür sahnelerle dolu. Yürekleri yapmacıksız, kişilikleri doğal kalabilmiş Kübalıların. Köydeki yaşamın tatlı şiirselliğine bulanmış küçük bir tablodan oluşan bu insan manzaraları belleğimde hep yer alacak.

Havaalanından otele lüks bir arabayla gidiyoruz; duvarlarda bolca Che Guevera resimleri, otobüs duraklarında bekleşenler, tropik iklimin elinize, yüzünüze yapışan sıcaklığı… Küba'daki tüm binalar aynı mimari özellikleri taşıyor. Aslında 1958'de zamana "dur" demişler. Büyük uçaklara, otoyollara, büyük üst geçitlere, köprü ayaklarına, geniş araba yollarına, sürekli akan trafiğe bakan evlere, birdenbire geçen bir trene, inen bir uçağa rastlamıyorsunuz. Karayollarının, hava yollarının, metroların ve otomobillerin sonsuz akışında yaşadığınız bütün hareketliliği geride bırakıp adımınızı atıyorsunuz Küba'ya. Hayatı yavaş tempoya alarak, duraklatarak, bir gezginin iç sessizliğini koruyarak hüzünlü bir kaderi yansıtan bu ülkenin görüntülerini yakalamaya çalışıyorsunuz.

Küba bir ada. Che'nin "Yeşil Timsah" diye betimlediği ülke. Nüfusu az bir ülke, bunun iki milyonu Havana'da yaşıyor. Siyasi tarihe derin izler bırakan ve ülkesinde sağlıktan eğitime, sanattan bilime pek çok alanda köklü reformlar gerçekleştiren Castro 26 Kasım 2016'da sonsuzluğa göç ediyor, Küba'daki genç kuşaklara yol gösterecek değerleri ve idealleri miras bırakarak...

Küba'nın yazgısı Fidel Castro'nun kişiliğinde şekillenmiş demek yanlış olmaz. I926 doğumlu Fidel Castro orta halli, toprak sahibi bir İspanyol göçmen ailenin oğluydu. Havana Üniversitesi'nden hukuk doktoru olarak mezun olmuş. 1950-52 yılları arasında kısa bir süre avukatlık yapmış. Ancak Fidel Castro'yu bugünlere getiren macera 1953'te yeraltına inmesiyle başlamış. Neruda'nın deyişiyle Castro'nun "sabırlı öfkesi" onu bugünlere getiren.

Eğitim Seferberliği

1959'da, devrimden üç ay sonra okuma yazma seferberliği başlatıldı. "Bilmiyorsan öğren, biliyorsan öğret!" ilkesiyle yola çıkan komite ilk iş olarak işsiz öğretmenleri göreve aldı. Devrimden önce faal olarak çalışan 17 bin öğretmen vardı, işsiz öğretmenlerin de göreve alınmasıyla bu sayı 36 bine çıktı. Bu öğretmenlerden 35 bini kampanyaya katıldı. Yeterli gelmedi. Bunun üzerine 1960'da ortaöğretim gençliğine çağrı yapıldı. On binlerce genç çağrıya uydu, aldıkları kısa süreli eğitim sonunda öğretmen eksikliği çekilen bölgelere yollandı. Köylüyle aynı yaşamı paylaşıyor, gündüzleri tarım çalışmalarına katılıyor, akşamları kendilerini ağırlayan aile bireylerine okuma yazma öğretiyorlardı. Okulların kapanmasının ardından 105 bin genç bu eğitim programında yer aldı. Yaş ortalamaları on beş olan bu genç eğitmenlerin 55 bini kadındı. 1961'de işçilere de çağrıda bulunuldu. Okuma yazma öğretilen 20 bini aşkın işçi ülkenin en yoksul bölgelerine gittiler. 11 Aralık 1961'de "Okuma Yazma Seferberliği"nin sona erdiği açıklandı. Bu proje sonunda, okuma yazma bilmeyenlerin oranı yüzde 23,6 dan yüzde 3,9'a düştü. 22 ay gibi kısa bir sürede 700 bini aşkın yetişkin okuma yazma öğrendi.

Rakella Asal

Bu "sabırlı öfke" anlık bir öfke değil. Kişinin egemen olamadığı dürtüsel bir öfke de değil. Tam tersine adalet düşüncesinden kaynaklanan, haksızlıklara karşı çıkmanın yarattığı, ezilenlerin yanında yer alanların bilincine dayalı öfkedir. Büyük devrimleri yaratan da bu öfkedir. Fidel Castro'nun öfkesi kaynağını insanlık felsefesinden alan, tarihin akışını insanlık merceğinden, insan hakları açısından yorumlayan büyük hümanist bir düşüncenin öfkesidir.

Sokakları kirleten reklamlar, panolar, durmadan önünüze konan promosyonlar yok Küba'da. Duyulmayan ihtiyacı yaratan, bunu şaşaalı görsellerle kuvvetlendiren ve en sonunda göz alıcı paketlerle tüketilmeyi bekleyen nesnelere rastlamıyorsunuz. McDonaldslar, Starbuckslar, Armaniler, Louis Vuittonlar buraya uğramamış. Modern dünyanın TV dizileri, sinemaları, fast food markaları, "shopping mall"ları yok. Eviyle işi arasında mekik dokuyan yorgun, mutsuz, sürekli bir yerlere yetişme telaşıyla karşısındakine bakmayan insanlar da yaşamıyor bu ülkede. Elektrik, su, un, şeker, tuz, yağ gibi temel maddeler bedavaya yakın. Eski büyük malikâneleri üç-dört aile birden paylaşıyor. Kadınlar bahçelerdeki eski merdaneli makinelerde çamaşır yıkıyorlar. Sözün özü, Küba'da başka bir hayat var.

Küba gerçekten bir açık hava müzesi… Sanki sihirli bir el her şeyi dondurmuş. Şehre ilk ayak bastığınızda sizi hayranlığa düşüren nostaljik görüntülerle sarmalanıyorsunuz. 1950 model Buickler, Fordlar, Pontiaclar, Chevroletler ilk dikkatinizi çeken nesneler oluyor. Kimisi pırıl pırıl, kimisi kir pas içinde. Çoğu, giderken homurtulu sesler çıkarıyor, bir koku ve duman bulutu bırakıyor arkalarında. Parası olanların otomobillerinin nikelajları ayna gibi, çünkü sahip oldukları en kıymetli eşyaları arabaları. 1959'dan önce binlercesi adaya getirilen ve çoğunluğu 1950-1959 arasındaki yıllara ait olan antika Amerikan otomobillerinin bir kısmı bugün evlerin önünde ya da arka bahçelerinde çürümeye terk edilmiş. Zamanında ülkeye 250 bine yakın otomobil girdiği tahmin ediliyor. İthalatın yasak olduğu ülkede yeni modeller ve modern teknolojilerle neredeyse hiç karşılaşılmazken, Küba mobilitesini sürdürebilmek için kendi oto-tamir yöntemlerini de geliştirmiş. Kübalılar için klasik otomobiller birer gurur kaynağı. Bu eski otomobilleri içinde bulundukları fakirliğin getirdiği birer zorunluluk olarak değil, bir tutku, değeri ölçülemeyecek bir koleksiyon parçası ve daha da önemlisi bırakabilecekleri en değerli mirasları olarak görüyorlar. Babalar oğullarına otomobillerinin tüm inceliklerini, tamir ayarlarını, huyunu, suyunu öğretiyorlar ve oğul da ona gözü gibi bakacağına söz veriyor.

Müzik... Günümüzün yaşam hızının, çoklukla izin vermediği iki erdem müzik ve dans… İnsan duygularının çelişkilerini, gölgelerini ve kimi zaman yapmacıklığını derinlikle irdeleyen Küba müziğini dinlemek, sizi bambaşka dünyalara götürüyor. Hemen hemen her sokakta, her yerde, günlük yaşamın içinde yer alıyor müzik ve dans. Müziklerini duyduğunuzda, sanatlarının içine girdiğinizde Kübalıların güzel ruhları bir kez daha ortaya çıkıyor. Onlar, doğuştan müzisyen ve dansçı. Müzikleri Afrika kokuyor, davul kokuyor, ritimler kalpleri gümbür gümbür attırıyor. İstinasız her restoran, her bar ve her kafede bu doğuştan müzisyenlerin emsalsiz konserlerini dinleyebiliyorsunuz.

Bu amatör ruhlu müzisyenlerin icra ettikleri müzik, tutkulu biçimde çalınıp söylendikçe onlara saygım daha da artıyor. Sanat tarihinde yer almasalar da toplumların duygusal tarihinde muazzam bir yer kaplar böyle müzisyenler. Bu aynı zamanda yerel müziğin toplumsal rolünün ne kadar önemli olduğunun da bir işareti.

Onları dinlerken düşsel bir yolculuğun içine adım atıyorsunuz. Başka bir zamanda bıraktığınız soluk anılarınız şekilleniyor, unutulmaya yüz tutmuş özlemleriniz dilleniyor, müzik aracılığıyla düş ile gerçeğin aslında ne kadar da yakın olduğunu yaşıyorsunuz. Eşsiz Latin ezgileri, salsa melodileri eşliğinde kahvenizi içiyor veya yemeğinizi yiyorsunuz. Ya da mojitonuzu yudumluyorsunuz!

Dans... Tüm dünyanın tek ortak dili; insanoğlunun sahip olduğu tek anonim "sanat" ve diğer tüm güzel sanatların çıkış noktası. Eğer bir Kübalı şarkı söylemiyorsa dans eder, dans edemiyorsa mutlaka bir enstrüman çalar ve müziği mayasına bir şekilde mutlaka katar. Hatta bir deyişe göre "Kübalılar konuşmaz şarkı söyler, yürümez dans eder." Sokaklarda, meydanlarda ritmin ahengine içgüdülerinin sesini katarak, kıvrak vücutlarıyla dans eden coşkulu Kübalıları kıskanmamak mümkün değil. İçlerinden geldiği gibi, kendilerini ritme kaptırarak ve sadece "hissederek" dans ediyorlar. Dans Küba'da her yerde. Küba halkının ruhunu hissedebilmek için sadece danslarını izlemek yeter.

Bol bol rom içiyorlar... Rom, şekerkamışının fermentasyonu ve damıtılmasıyla yapılan alkollü bir içki. Küba'nın önde gelen gelir kaynakları arasında. 16'ncı yüzyılın başına gelindiğinde Atlantik kıyılarında şekerkamışı üretilmeye başlanmış. Hava koşullarının da uygun olması sebebiyle bu bölge dünyanın en büyük şeker üreticisi haline gelmiş. Hatta 1962'deki meşhur Küba Krizi sonrasında başlayan ambargodan çıkış yolu Rusya'ya piyasa fiyatının üzerinde şeker satılarak bulunmuş. Ta ki Rusya'da değişim rüzgârları esinceye kadar…

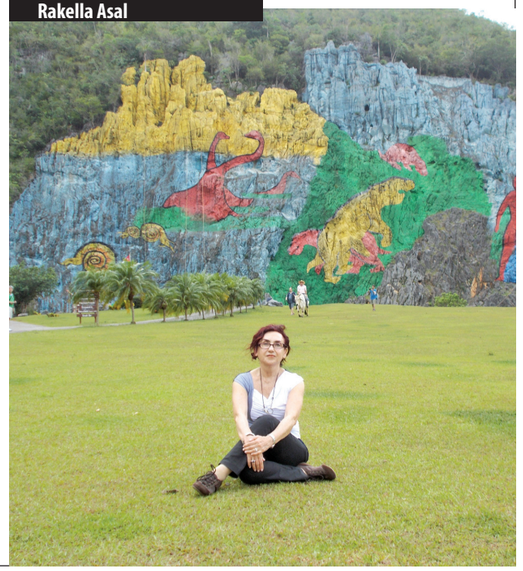
Puro içimi bir rituel... Yakılmaya hazırlanması, yakılması, içildikçe değişen aromasıyla tadı, yanında içmeniz ya da içmemeniz gereken alkollü içkiler bu ritüeli tamamlayan olmazsa olmazlardan. Tadına, sertliğine ve ebadına göre değişen sayısız çeşitte puro üretiliyor. Her markanın kendine has karışımı ve farklı boylarda üretimi var. Bu karışımlar sır olarak saklanıyor. Bu yüzden fabrikalarda fotoğraf çekimi yasak.

Küba bildiğimiz ülkelerden değil. Uçurtma gibi hafif, dantel gibi delikli, cibinlik kadar saydam bir ülke. Kulak kabartırsanız evlerinde fısır fısır konuştuklarını, sürekli laf yarışında birbirleriyle şakalaştıklarını, kahkahalar attıklarını duyarsınız. Ne çok pencere bakar sokaklara; çift kanatlıları, kemerlileri, dar ve sivri kafeslileri. Yer döşemeleri ise birbirinden çeşitli; iri çakıllılar, büyük karolar, parke taşlılar. Ülke her noktasında sürprizlerle doludur. Uzaktan farklı görünen, yaklaşıldığında değişen bir ülkedir Küba. Başka bir galaksiden fırlamış gibidir. Görkemli ve dayanılmaz bir "şimdi"nin tutsağı olursunuz Küba'da. Burada yaşam sürekli yanan bir ateş gibidir. Dünyanın karmaşıklığı ve anlaşılmazlığı karşısında bütünlüğünü yeniden kurmaya, kendi ulusal varlığına anlam katmaya çalışan bir ülkedir Küba. Öylesine büyüleyicidir!
"Küba'da bu kadar büyük bir devrim yaptım, ama Atatürk'ün Türkiye'de yaptıklarını başaramadım. Atatürk, harf devrimi gibi bir takım reformlar yaptı. Ben böyle bir düzen değişikliği yapamazdım!" diyen Fidel Castro Atatürk'ün sıkı bir hayranı olmuş. Yabancı devlet adamlarının heykellerinin bulunmadığı Küba'da bir Atatürk heykeli var. Devlet yetkililerinin isteği üzerine heykeltıraş Metin Yurdanur'un yaptığı heykel başkentin en gözde mekânlarından Puerto Caddesi'ndeki bir parkta yer alıyor. Havana'yı dolaşırken bir ana caddede Atatürk'ün büstünü görmek çok gurur verici...

Yorgun ve eskimiş olmasına rağmen tüm asaletiyle dimdik ayakta duran binalarına, ekonomik zorluklara rağmen neşelerini ve gülümsemelerini hiç kaybetmeyen bu halka hayran kalıyorum. Onların felsefelerini anlıyorum ve bunu hayat felsefemin simgesi yapıyorum. "Yaşama asıl," diyor Kübalılar... Ben de hayata sıkı sıkı tutunuyor, yaşama tüm gücümle asılıyorum...

Rakella Asal

Enis İzmiroğlu ('95)

Venüs'ün Yansımasına Daldırdım Salmamı

Bir Okyanus Geçişi Hikâyesi

Ayın dünyanın gölgesine saklandığı ılık bir yaz gecesini düşünün. Yıldızlar şimdiye kadar görmediğiniz bir netlikte parlayıp bir ufuk çizgisinden diğerine gök kubbeyi sıvama kaplasın. Tabiat ana yolladığı dalgalar ile sizi beşikteki bir bebek gibi tatlı tatlı sallarken rüzgârı arkanıza alıp karanlığa doğru yelken basın. Bu sonsuzlukta Venüs'ün ışığı o kadar kuvvetli olsun ki dolunay onu kıskansın. Pruvanızda aniden beliren iki yunus size okyanusun selamını getirsin. Daldırın salmanızı Venüs'ün yansımasına, bırakın üfürsün rüzgâr sizi ve düşüncelerinizi uzak diyarlara.

Yaklaşık on yıl önce Seattle'daki Lake Washington'ın korunaklı sularında küçücük bir tekne ile yelken yapmaya başladığımda, bir gün okyanusu bir yelkenliyle geçeceğimi hiç düşünmemiştim. İş sonrası kafa dağıtmak için başladığım bu masum aktivite, doğayı hissederken aldığım keyif ve işin entellektüel boyutuyla birleşince zamanla tutkulu bir hobi haline dönüştü. Hani elini veren kolunu kaptırır derler ya, yelken, kolumla yetinmeyip tüm vücudumu, kalbimi ve ruhumu ele geçirdi. Arkadaşlarla gittiğimiz yelken gezilerinde kıyı kaptanı olarak tecrübe kazanırken dünya seyahatine çıkan denizcilerin hatıralarını okumaya devam ediyordum. Bu maceraları okumak çok ilham vericiydi ancak tek başına böyle bir işe kalkışmaya cesaretim yoktu. Uzun yol denizciliğini nispeten güvenli bir ortamda tecrübe etme fırsatı, iki iş arasında kendime verdiğim *sabattical* esnasında, 2016 yılının Kasım ayında geldi.

Atlantic Rally for Cruisers (ARC) her yıl iki yüzden fazla yelkenli teknenin katıldığı, Kanarya Adaları'nın Las Palmas Limanı'ndan başlayıp Karayipler'deki St.Lucia adasında son bulan dünyanın en büyük transatlantik yelken rallisi. Rallinin yarıştan farkı, her ne pahasına olsun kazanma amacı yerine seyir güvenliğinin, sosyal ortamın ve denizcilerin dayanışmasının öne çıkması. Benim katıldığım rallinin adı ana organizasyondan farklı olarak rotanın Cape Verde adalarını da kapsayarak iki etaplı olması nedeniyle ARC+ idi.

Okyanus geçişinin kıyı seyrinden en büyük farkı bir problemle karşılaştığınızda yakın bir limanda size yardımcı olabilecek bir ustanın olmaması. Çözüm için kendi bilgi, tecrübe, ön hazırlık ve yaratıcılığınıza bağımlısınız. Onun içindir ki bütün tekneler ralliye ancak aylarca süren hazırlık sürecinden ve sıkı bir güvenlik testinten geçtikten sonra katılabiliyorlar. Tabii kaptan ve en az bir mürettebatın da denizcilik bilgisinin çok yüksek düzeyde olması şart. İşte bu nedenle ben de ilk okyanus geçişimi profesyonel bir kaptanın teknesinde çoğunluğu İngiliz ve İskoçlardan oluşan toplam 14 kişilik bir ekiple gerçekleştirdim.

Büyük Britanya bandıralı 18 metrelik teknemiz *Clyde Challenger* daha önce dünyayı dört defa dönmüş. Birinci nesil Challenger yarış teknelerinden olup 20 yaşını dolduran emektar teknemiz açık denizde seyir güvenliğini sağlayacak donanıma sahipti. Teknenizin açık denize elverişli olmasının yanında keyifli bir geçişin en önemli unsurlarından biri de birbiriyle iyi anlaşabilen bir ekip. ARC'a katılan denizciler yaklaşık üç gruba ayrılıyor. İlki emeklilik yaşına gelmiş olup, "bende hâlâ iş bitmedi," diyen maceraperestler. Benim de dahil olduğum ikinci grup, kariyerlerinde geçiş döneminde olup iki aylığına kendileri için zaman ayırma lüksüne sahip arayışçılar. Üçüncü grup ise üniversiteyi yeni bitirmiş, hayata atılmadan önce araya bir macera sıkıştırmak isteyen gençler. Bizim mürettebat ilk ve ikinci grubun bir karışımıydı. Tekneye katılım için herhangi bir yelken tecrübesi şart olmasa da bir kişi hariç herkes yelkencilikten değişik derecelerde anlıyordu. Çıkış limanımız olan Las Palmas'daki son hazırlıklarımız yaklaşık bir hafta sürdü. Bu süre boyunca teknede yapılan ufak tamiratlar esnasında, eğitim seminerlerinde, kumanyaların tedariğinde, akşam yemeklerinde ve şehir turlarında birbirimizi tanıma imkânı bulduk. Tabii ki herkesin gerçek rengi okyanusta ortaya çıkacaktı.

Sonunda beklenen an geldi ve biz toplam 22 gün ve 3100 deniz mili (yaklaşık 5700 km.) sürecek maceramızın ilk ayağı için diğer teknelerle birlikte Las Palmas Limanı'ndan ayrılıp Cape Verde'ye doğru yelken açtık. Yola çıkar çıkmaz tayfalar üç takıma ayrılıp nöbetlerine başladı. Okyanus seyrinde gece gündüz yol alındığı için bu işi nöbetleşe yapmak zaruri. Güvertede her ne kadar kısıtlı miktarda efor sarfedilse de açık deniz havası insanı yoruyor ve acıktırıyor. Aç ve yorgun bir mürettebat da dikkati dağılacağı için bir güvenlik zaafiyeti oluşturuyor. Bunu önlemek adına nöbetlerimiz arasında uyku, beslenme ve dinlenme için sekiz saatlik molalar veriyorduk. Bir takım nöbetteyken diğer iki takım dinlenmeye çekiliyordu. Bu sayede dur durak demeden gece gündüz yol alabildik.

İlk günlerde tavan yapan heyecan ilerleyen günlerde yavaş yavaş kendini rutine bırakmaya başladı. Nöbete kalk, giyin, dümen tut, yelkenleri trim et, ufku kolaçan et, nöbet bitiminde temizlik yap, dinlenmeye çekil, bir şeyler ye, sonra tekrar nöbete kalk derken tekne hayatı ritme girdi ve günler birbirini kovalamaya başladı. Boş zamanlarımızda kapalı mekânda kitap okuyor, diğer arkadaşlarla laflıyor veya ön güvertede oturup ufku seyre dalıyorduk. Hatta bazen can sıkıntısından kurtulmak adına yapılacak işler için gönüllü oluyorduk. Arada bize eşlik eden yunus sürüleri ve uzaktan su fışkırtan balinalar anlık heyecan zirveleri yaratıp seyrimizi renklendiriyordu. Sadece önemli ve acil yazışmalar için kullanılan uydu telefonu haricinde dünyadan bi haberdik. Bizim dünyamız artık 18 metrelik tekneden ibaretti. Gran Kanarya Adası'nın gölgesinden çıkmamızdan sonra hızını alan rüzgâr kıçtan gelen ve boyumuzdan büyük dalgaların da yardımıyla bizi 6 günlük bir geçiş sonrası Cape Verde'ye ulaştırdı. Tüm mürettebat karaya ayak basar basmaz kendisini otele attı. Adada verdiğimiz birkaç günlük molada teknedeki ufak tefek tamiratları hallettik, yerel yemekleri tattık ve etrafı gezme fırsatı bulduk. Bu arada iki tayfanın teknemizden ayrılma kararı aldığını öğrenmemiz biraz süpriz oldu. Dar alanda yaşanan trafik sıkışmaları, tekne yalpaya düşüp bizi sağa sola savurdukça vücudumuzda beliren morluklar, uykudan uyandıran sıcak ve nemli kabin havası ve haftada sadece bir kez duş alma izni arkadaşların tadını kaçırmış olsa gerek… Cape Verde'deki birkaç günlük nefeslenmeden sonra kasım ortasında ikinci etap için Karayipler'e doğru yelken açtık. Okyanusta yelken yapmanın en keyifli anlarından birisi ufkun güneş batımında usta bir ressamın tuvalini andırarak turuncu ve morun farklı tonlarına bürünmesini izlemek. Renkten renge giren bulutlar sahneyi güneş batımından sonra önce parlak gezegenlere, sonra da uzaklardan göz kırpan yıldızlara bırakıyorlar. Kutupyıldızı, Samanyolu, Büyükayı derken binlerce

Enis İzmiroğlu

yıldız gökyüzünü dolduruyor ve muhteşem bir gösteri başlıyor. Hele gökte hiç bulut yoksa ve ay da o gece saklanıyorsa, bu seyre doyum olmuyor. Bazen ufuk çizgisinin hemen üzerinde bir kırmızı ışık beliriyor. Acaba bir gemi üzerimize mi geliyor diye telaşlanıp radarı açtığımızda bu ışığın doğmakta olan bir gezegen olduğunu anlayıp rahatlıyoruz.

Benim en keyif aldığım anlar tropik güneş ışınları altında hızını almış bir rüzgârda dümen tutarken yaşadıklarımdı. Yelken, rüzgâr ve dalgalara tercüman olup bana kâh girdiği şekiller kâh çıkardığı seslerle birşeyler anlatıyor. Ben de dümenimle yaptığım küçük hareketlerle onlara cevap veriyorum. Doğanın enerjisi üzerimden akıp geçerken bütünün parçası olduğumu hissediyorum. Gövdenin kenarından akan suyun sesi tüm tasaları alıp götürüyor. Aldığım derin nefes, güneşin yüzüme yansıyan parıltıları ve rüzgârın tatlı uğultusu beni tarifi mümkün olmayan bir boyuta ulaştırıyor. Bu boyuttan tekrar yeryüzüne inmek çok da zor olmadı! Yola çıktığımızın ikinci günü tuvaletimizin tıkanması herkesin yüreğini ağzına getirdi. Neredeyse tüm boruların sökülüp temizlenmesiyle rahat bir nefes alabildik. Derken jeneratörümüz çalışmamaya başladı. Bu da su yapıcımızı kullanamayacağımız anlamına geliyordu. Eyvah, yoksa yolda susuz mu kalacaktık? Neyse ki yedek parçamızın olması sayesinde bu badireyi de atlattık. Bunun yanısıra ben de dahil olmak üzere mürettebatın ihmali yüzünden ufak tefek kazalar atlattık. Dökülen kaynar sular mı istersiniz, dik merdivenden kaymalar mı ya da bir arkadaşımızın boynuna dolanıp onu sağdan sola savuran ana yelken iskotası mı? Kamaradayken ters gelen bir dalgayla dengenizi kaybedip hatıra olarak istenmeyen bir mor dövmeye kavuşmanız işten bile değil. Sanırım Neptün ihmalkâr denizcileri hiç sevmiyor ve onlara dersini anında veriyor. Neyse ki seyahatimizi, biraz da şansımız sayesinde ciddi bir vukuat olmadan tamamlayabildik.

Tüm yolculuk süresince beni en çok zorlayan şey tanımadığım insanlarla uzun bir süre aynı mekânı paylaşmak zorunda kalmak oldu. Mürettebatın büyük çoğunluğu ılımlı insanlardı ancak grup büyük olunca problemlerin çıkmaması mümkün değil. İnsanların gelirken tekneye getirdikleri psikolojik sıkıntılar, mekânın darlığı ve big brother evindeki gibi her hareketinizin gözetim altında olması bir süre sonra anormal davranışları tetikliyor. Birisi hiç beklemediğiniz bir anda, sudan bir sebepten ya da yanlış anlaşmadan dolayı size parlayıp sözlü veya fiziksel saldırıda bulunabiliyor. Egolar birden kabarıp tamiri imkânsız yaralar açabiliyor. Bizim teknede de birkaç kişi arasında tatsızlıklar oldu. Ralliye katılan diğer teknelerden de benzer hikâyeler duydum. Hatta ilk etabın sonunda mürettebatın dağıldığı tekneler bile olmuş. Uyum içerisinde çalışabilen, birbirlerine güvenen, birbirlerinin sınırlarına saygılı, toleranslı ve aynı zamanda pozitif düşünceli bir ekip keyifli bir seyir için şart.

Bir de monotonluğu kırmak ve moralleri yükseltmek için arada yaratıcı olmakta fayda var. Biz de bir arkadaşımızın önerisiyle yarı yolda alkolsüz meyva punch eşliğinde bir parti verdik. Takımlar arasında quiz show, düğüm bağlama, ağızla elma yakalama yarışmaları düzenledik, saklambaç oynadık. Evet, okyanusun ortasında saklambaç. Kulağa inanılmaz geliyor değil mi? Yine de bir kişi öyle iyi saklandı ki sınırlı zamanda onu bulamadık. Bu keyifli akşamüstü, moralleri tekrar yükseltip yolun geri kalanı için bize güç verdi. Kaptan tarafından seyahatin başında dolaba kilitlenmiş rom şişesi de sabırla karaya varacağımız günü beklemeye devam etti.

Az gittik, uz gittik, dalga rüzgâr düz gittik derken 17 gün ve 2200 deniz mili süren ikinci etabı da arkamızda bırakıp sabahın ilk ışıklarıyla pruvamızda St.Lucia'nın siluetini gördük. Herkesi aldı bir heyecan. Artık yorulan teknemiz, yerleştirdiğimiz usturmaçaları bordasında hissedince birden canlanıp bitiş çizgisine doğru son bir hamle yaptı. Alkışlar eşliğinde yarışı bitirip iskeleye yanaştığımızda ARC ekibi ellerinde taze meyve sepeti ve (bu kez alkollü) rom punch ile bizleri bekliyordu. Karaya ayak bastık, karşılama ekibi ve diğer teknelerdeki arkadaşlarımızla kucaklaştık. Rom punch'ın da etkisiyle gittikçe uzayan varış kutlamalarımız mürettebatın, ayırttıkları otel için tekneden ayrılmasıyla son buldu. Artık sıcak bir duşu, sallanmayan bir yatağı ve huzur içinde bir uykuyu haketmiştik.

ARC'a katılmanın bir avantajı da normalde yolunuzun düşmediği coğrafyaları ziyaret edebilmek. Kanarya Adaları'ndaki Las Palmas Limanı'nda Kristof Colomb'un evini görmek, Cape Verde'nin Sao Antao Adası'nda derin uçurumlu yeşil vadilerin arasından süzülmek, Karayipler'deki St. Lucia adasındaki şelalelerde yıkanıp sülfürlü volkan havuzlarında ağrılarımıza derman bulmak, mavi serüvenimize yeşil ve kahverenginin tonlarını katan anlar oldu. Tabii yolculuk öncesinde ve sonrasında diğer teknelerin mürettebatıyla kurduğumuz dostluklar da cabası.

Okyanus geçişi denince akla her ne kadar uçsuz bucaksız denizler ve fırtınalar gelse de paralel bir yolculuğu içinizdeki derinliğe doğru yapıyorsunuz. Konfor alanınızdan çok uzaklaştığınız, sınırlarınızın zorlandığı, kendinize hâkim olmanın sınandığı bir yolculuk bu. Düşünmek, hayatı sorgulamak ve hayal kurmak için bol bol zamanınızın olduğu bir yolculuk. Etrafınızda sizi seven insanların değerini fark ettiğiniz, sabrın sonunun selamet olduğunu ve güzel şeylerin zaman aldığını idrak ettiğiniz bir yolculuk. Tüm yaşananların sonunda kendinizi daha iyi tanıyıp, hayattan

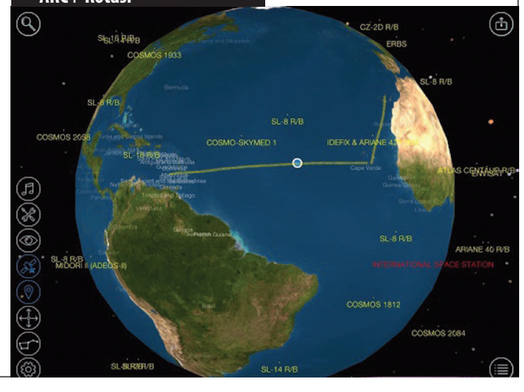
Clyde Challenger ekibi

beklentilerinizi daha iyi kavrayıp, bu seyahatten hayata karşı daha müteşekkir olarak dönebilmek ise alabileceğiniz en güzel mükâfat.

Eğer yazdıklarımla macera iştahanızı kabartabildiysem www.oceancrewlink.com sayfasından gelecek yılki ARC organizasyonu için uygun bir tekne arayışına hemen şimdi başlayabilirsiniz. Eğer ben bu işi kendi teknemle yapacağım derseniz sizi yoğun, uzun ve maliyetli bir hazırlık dönemi bekliyor. Şimdiden kolay gelsin ve pruvanız neta olsun! Mavi denizlerde karşılaşmak dileğiyle.

Enis İzmiroğlu ('95) Boğaziçi Ünversitesi İşletme Bölümü'nü bitirdi. İstanbul'da Borusan Otomotiv'de dört yıllık iş tecrübesinin ardından Northwestern University Kellogg School of Management'da MBA yaptı. Seattle'da T-Mobile'da dört yıl pazarlama alanında çalıştıktan sonra Deutsche Telekom'un Bonn'daki ana merkezine transfer olarak strateji ve inovasyon alanlarında yönetici olarak görev aldı. 2015 yılında kurumsal hayattan ayrılarak kendi işini kuran Enis halen Almanya'da Köln şehrinde yaşamaktadır. Enis'in seyahat anılarını içeren video ve resimleri için blogunu ziyaret edebilirsiniz. www.saltwhistler.com/blog/

ARC+ Rotası

Tangül Kardeş ('95)

Yelkenlide *Çocuk* mu Var!

Ben denizci olmayan bir ailenin kızıyım. Hayatım boyunca Karşıyaka vapuru ve günübirlik tekne turları dışında deniz araçları ile pek bir ilişkim olduğu söylenemez. Ta ki denize aşık bir eşle evlenene kadar... Eşimle önceleri balık avı turlarına katılırdık. Küçük küçük sevmeye başladım mavileri. Aslında oltamın ucundaki heyecanı beklerken dost oluvermiştim denizle, hem de hiç anlamadan. Yıllar içinde yoğun iş temposu izin vermediği için denize sevgi hep özlemle anıldı bizde. Yaz ayları Çeşme'de girilen denizden bahsetmiyorum. İçine dalıp kaybolduğunuz mavilik benim söz ettiğim...

Aklınla, zihninle, bedeninle dalıp gittiğin... Önce küçük bir motorlu tekne, sonra biraz daha büyüğü denize açılan dünyaya köprü oldu, ama yetersizdi. Gürültüyle, dalgaları yara yara konforsuz bir yolculukla karşı kıyıya varıyordunuz. Eşimin bir seyahatinde arkadaşlarıyla yelken turuna katılması bizim yönümüzü tamamen değiştirdi.

"Motorlu tekneyle keyif, demir atınca başlar; yelkenliyle ise demir alınca," sözü anlam kazanıverdi ve eşim yelkenci oluverdi birden. Eyvah ki, ne eyvah! Çünkü o sırada, otuz sekiz feetlik yelkenlimize ilk ayak bastığımda, ben altı aylık hamile ve korkudan titreyen bir acemiydim. Hiç unutmuyorum, çok rüzgârlı bir haziran günü, Çeşme'de üç saatlik bir seyirde o kadar kasmışım ki kendimi doğum başladı zannettim. Üç hafta sonra da doğurdum zaten. Kızımız Deniz'den sonra oğlumuz Rüzgar da dünyaya gelmiş oldu.

İlk uzun seyrimizi oğlumuz bir yaşındayken, Çeşme'den Knidos'a iniş ve tekrar Çeşme'ye çıkış olarak dokuz günlük planladık. Korkudan ölebilirdim. Ben iki çocukla bu seyahati nasıl yapacaktım! Bir çocuk ve bir bebekle karada bile seyahate cesaret edemeyen o kadar çok arkadaşım vardı ki, düşünün bir de denizin üzerindesiniz. Çocuk deyince akla ilk gelen şey güvenliktir... Yelkenli bir anda dünyanın en güvensiz yeri gibi gelmeye başladı... Kâbuslarımda sürekli çocuklardan birinin suya düştüğünü görüyor, karanlık sularda çocuğumu bulamama korkusuna kapılıyordum.

Mavi keyif, kara zulme dönüşmüştü. Akşamları seyahat planı yapmak için masaya oturduğumuzda, eşim varılacak limanları incelerken ben geçeceğimiz suların derinliklerini inceliyordum... Sanki bir çocuk için yarım metre ile iki yüz metre fark edecekmiş gibi... İki yüz metre derin olan boğazdan geçmesek, kıyıdan kıyıdan geçsek, gibi ricalarımı eşim anlamsız buluyordu tabii... Çevremdekiler bu konuda bana hiç yardımcı olmadıkları gibi, benim hangi cesaretle iki küçük çocukla denizin ortasında böyle bir yolculuğa kalkıştığımı da anlayamıyorlardı.

Yelken yapmak denince akla genelde ya bir takım olup yarışmak ya da dalgalarla dans ederek suyun üzerinde seyretmek gelir. Benim durumum bunlardan çok farklıydı. Yelkenci bir adamla evliydim, iki küçük çocukluydum ve de yelkenden hiç anlamıyordum.

Bir gece ciddi bir karar verdim. Bu işten zevk almanın tek yolu bu işi çözmekti. Amatör denizci belgem vardı ama yelken bilgim hiç yoktu. Başladım okumaya.

Pek çok duayen yelkencinin kaleme aldığı birbirinden değerli yazı bana ışık tuttu. Ve tabii ki bu yazıların sonunda bu seyre çıkmaktan vazgeçtim! Yapılacak en "akıllıca" şey buydu çünkü... Teknede olabilecek kazalar mesela sayısızdı; arı soksa, balık çarpsa, güneş dokunsa, ayağın kaysa, su kaynarken yelkenli yatsa!!! Tekne çarpsa, tuvalet tıkansa, yolcuların mideleri bulansa... Çocuk suya düşse... Tekneye fare girse... Hava çok serin olsa, hava çok sıcak olsa...

Küçücük alanda büyük bir kaos! Yok, yok! En iyisi gitmemekti!

Sabah olunca gün içime ışık tuttu. Telefonu elime alıp tanıdığımız bir eğitmeni aradım, ders talep ettim. Bu işi ne yapıp edip öğrenmek zorundaydım. İlk derste tedirginliğimi gören eğitmen, üç saat boyunca yelkenlideki güvenlik önlemlerini çalıştırdı bana. Kimi zaman iki yelkenimi açmış mutlu mutlu seyir ederken ben, çaktırmadan denize attığı balon usturmaça suya düşen çocuk oldu, kurtarmam gerekti... Kimi zaman da benim düşündüğüm tüm tehlikelerin üzerinden sakin sakin, teker teker gittik.

Kendimi artık daha rahat hissediyordum... Müthiş bir hazırlık yaptım. Bütün evi tekneye taşıdım. Günler ve gecelerin ardından seyir günü geldi çattı... Teknenin durumunu anlatmak gerekir size. Tekneden düşmeyelim diye, hepimiz için can yelekleri, can halatları hazırdı. Bir yaşındaki oğlum için havuzlukta çocuk oyun parkı ve mama sandalyesi kuruluydu. Uyurken yatağından kalkıp çıkmasın diye kıç kamaralarından birine çocuk kapısı takılmıştı. Her türlü kazaya ve hastalığa karşı ilaçlar çocuk doktoruna danışılarak bir kutuya doldurulmuştu. Mide bulantısı için dil altı hapları hazırdı. Yüz kırk litre içme suyu, her gün için kahvaltılık, yumurta, kavrulmuş kıyma ve et, vazgeçilmez favori makarna, çocukların seveceği onlarca abur cubur, meyve, tatlı... Tonlarca oyuncak... Çocuklar kusarsa, ıslanırsa, leke yaparsa diye bir sürü yedek kıyafet. Sonuç? Yelken seyrine çıktığı için çok mutlu ama içerisinin tıkabasa dolu olmasından dolayı derinden derine söylenen yelkenci bir baba, mümkün olan tüm güvenlik önlemlerinin alınması nedeniyle içi bir nebze ferah ama yorgun mu yorgun bir anne ve kendilerini olayın eğlencesine kaptırmış iki kıpır kıpır çocuk...

Dokuz gün boyunca günde iki farklı limanda demirleyerek hem Türk hem Yunan sularında salına salına ilerlediğimiz bu seyir farklı farklı heyecanlara sahne oldu ve kazasız belasız atlatıldı. Seyrin sonunda oğlum kendi başına yürümeye başlamıştı. Kızım tüm yelken terimlerine hakimdi. Ben ise... Bacaklarım masa yüksekliği hizasında morluk içinde, çok yorgun, ellerim kurumuş ve çatlamış bir halde, ama yine de çok ama pek çok mutluydum. Bu kadar harika bir deneyimi yaşamak için neden bu kadar geç kalmıştım?

Dönüşümde şöyle yazmışım: "İlk gün güneşin doğumu, son gün güneşin doğumu... güneş aynı güneş... biz aynı biz değiliz... denizin tuzu değdi ya artık tene, şehrin kokusu açmaz bizi bundan böyle...

Dokuz güne üç yüz elli deniz mili, beş ada, biraz Bodrum, biraz Datça, iki çocuk, iki de "biz" sığdırdık... Havaya şükür, tekneye kuvvet, kaptan kocama güç, teknedeki iki kuşuma da sabır dileyerek, şu an hedef son durak, Çeşme Marina-Çeşme Marina-Deniz K..."

Kıvanç Kardeş

Yelkenlimizi büyütüp, iki uzun seyir yaptığımız bir sonraki yaz, "Sakız'dan ayrılırken bulutlar sabahımıza manzara oluyor. Sakinliği bir nefes gibi içine çekiyor insan, öyle serin ve tuzlu, acelesiz ve sessiz... Denize olan saygından ses çıkarmaya kıyamıyor, nefesini tutuyorsun... Manzarayı bozmak tek korkun... Buralarda zamanın tanımı yok, sadece gün doğuyor ve batıyor... Haftanın sonuymuş, tatilmiş, pek umursanmıyor... Keyfine varmak istersen sen de katılıyorsun güneşe... Her gün doğuyorsun, gecesine batıyorsun... Şehirdeki gibi zaman takibi yapmıyorsun... Biri mesaj atmasa, teknoloji olmasa, bilemezsin bugün mü bayram, yarın mı!" yazmışım notlarıma.

Gündoğumlarını, günbatımlarını izlediğimiz, yunus aileleriyle yarıştığımız, komşu teknelerle keyifli dostluklar kurduğumuz bu yolculukların sonunda ben şunu anladım: Korku dediğiniz duygu bilinmezlikten gelir. Çocuklarla yelken yapmaktan neden korkmuştum ki? Muhtemelen bilmediğim için... Tekne seyirlerinde hep dikkat ettim, komşu yelkenlilerin çoğunda farklı yaşlarda çocuklar vardı. Yabancılar bu konuda çok daha rahatlar. Çocuğa tekne hayatını daha küçükken öğretiyorlar ki, buna göre çocuk denizdeki hayatını karadaki hayat normalliğinde algılasın. Hiçbir şeyi büyütmeden, konuyu bir drama, bir krize dönüştürmeden mutlu mesut seyirler yapıyorlar. Oysa üç tarafı denizlerle çevrili ülkemiz için yelken sporu "normal" olmalı. Ben küçük çocukları olan arkadaşlarıma bu konuda iyi bir örnek olmaya çalışıyorum. Yaşadıklarımı özellikle paylaşıyorum. Cesaretli bir anneden çok, çocuklarına ufuklar açmaya çalışan bir anne olmaya çalışıyorum...

Pruvanız neta, rüzgârınız kolayına olsun derler...

Limanınız belli, seyriniz keyifli olsun...

İyi seyirler olsun, hedef limana yelken açanlara, açma cesaretini gösterenlere, limanını arayanlara...

Kerime Arsan ('70)

Yelkenler Fora

Gül Yılmazkoç; İzmir Amerikan Kolejinin değerli matematik öğretmeni, okulun sosyal komite çalışanı, Genç Başarı Kulübü sponsor öğretmeni. Bunu çoğu kişi bilir. Şimdi başka bir Gül Yılmazkoç ile tanışacağız. Yelken Hakemi Gül Yılmazkoç. Gül'ün düzenli, zevkli renk uyumunun ön planda olduğu evinde söyleşiyoruz. Söyleşiye geleceğimi bildiği için bir gün öncesinden her şey çalışılmış. Ne de olsa arkadaşım sorumluluk sahibi biri. O nedenle yelkenle denize açılmış gibi bir söyleşi oluyor.

Bu işe nasıl başladın?
1996 yılında oğlum Yaman 10 yaşında iken Foça Yelken Kulübü'ne yazıldı. Eşim Turan da yönetim kurulunda idi. İkisi de bütün gün kulüpte vakit geçirmeye başlayınca ben de ne oluyor oralarda diye merak ettim. Önce FYİK (Foça Yelken İhtisas Kulübü) annelerine katıldım. Çok güç isteyen bir spor olduğu için annelerle sabah kahvelerinde kaygılarımızı paylaştık; çok kaygılı anneleri, çocuklarının yelkenci olması konusunda ikna ettik. Aileler ve sporcularla kuru fasulye-pilav, balık, mangal partileri düzenledik. Antrenman saatlerinde çocukların beslenmesi için patates, şokella, muz gibi yiyecekler hazır bulunduruyorduk. Çocuklar minicik, kutu gibi teknelerde dalgalarla boğuşur, gidecekleri rotayı belirlerken ve üşüyorken biz anneler de onların yanı başında olmayı seçtik. Kömür sobalarını yakıp ortalığı sıcak tuttuk. Birlikte turlar düzenlemeye başladık. Çok hoş bir grup oluştu. Şadan Gökovalı ile kültür gezileri yaptık. Deplasmanlara, sporcular ve aileleriyle gittik. Bu zor spor sürecinde çocuklarımıza sahip çıkmak ve onların yanında olmak amacıyla ben de FYiK'li oldum.

Anne olarak orada olman çok güzel tabii. Anlaşılır. Peki, sen yelkenciliğe nasıl başladın?
Eşim Turan, hakem olmak isteyen annelere eğitim vermeye başladı. Bu arada çocuklar arasında matematik dersinde sorun yaşayanlara derslerinde yardım ettim. Gül Teyze ve Turan Ağabey olarak o hayatın bir parçası olduk. Usul usul düdük çalaraktan, kronometreyi tutaraktan, şamandırayı ataraktan... Yarıştı, parkurdu, derken biraz daha yelkenin içine girmeye başladım. Karşıyaka Yelken Kulübü'nde hakemlik seminerine gittim. Evde Turan bana sürekli bilgi aktarıyordu. Dinleye dinleye, yarışlarda göre göre alıştım kurallara. Uluslararası yarışlarda İngilizcem olduğu için ufak ufak görev almaya başladım. Matematikçi olduğum için kronometre tutma, finişlerde yelken numaralarını yazma gibi görevler üstlendim. Yani sayısal görevler. Bir de baktım ki bazen bütün günümü deniz üstünde geçiriyorum.

Gül Yılmazkoç

Denizle genelde ilişkin nasıldı?
Yüzme, kürek çekme ve kano seviyordum zaten. Deniz üstünde olmayı seviyordum. Hakemlik sınavına girdim ve hakem olmaya hak kazandım 99 yılında. (Bu arada çalıştığı kitap hukuk kitabı gibi kalın ve birçok kural var ezberlemesi bilmesi gereken. Hiç de kolay bir işe benzemiyor.) İzmir bölgesinde görev aldım. İl hakemi oldum. Genelde Karşıyaka, Foça, Çeşme parkurunda görevliydim. Bu arada Özel Atatürk Kupası, Yarı Yıl Kupası gibi yarışlarda hakemlik yaptım. İngilizcem nedeni ile Universiad-İzmir, Volvo Gençler- İstanbul, Dünya Kupası-Ataköy Marina, lazer ve Optimist-Çeşme Dünya yarışlarında start/finiş hakemi olarak görev yaptım. Uluslararası yarışmalarda sporcular ve antrenörlerle iletişim kurma benim görevlerim arasındaydı.

Tam da senin usta olduğun bir konu. Organizasyon.
Evet ama çok zordu. Sekreterlik. Gıda, T-shirt, doktor, ambulans her şey sana bakıyor. Yani bizim okuldaki Irmak'ın işi X 10. Irmak bizim Extracurricular Activities Coordinator arkadaşımızdır ve ofisi her an vızır vızır çalışır. Ben de Race Office sorumlusu olarak Volvo yarışlarında 12 gün çalıştım. Lazer sınıfının organizasyonu, uçakla gelen gidenin problemi. Organizasyon ve problem çözümü konusunda senden iyisi de olmazdı Gül. Yani hep seveceğim yanlar bulmaya çalıştım. İnsana değer vermeye, kaliteli iş yapmaya çalıştım. Sevmezsen yapılmaz bu iş.

Peki yarışta bir gün nasıl geçer?
Sabah 9.30'da toplantı yapılır. Başhakem, hakemlere görev yerlerini bildirir ve yarışla ilgili brifing verir. Telsiz, rüzgar ölçeği, düdük, kronometre ve evrakları alırsın. Start hakemi start verince başlar yarış. Bizler de balıkçı teknelerinde, kumanya ve suyumuzla yarışı takip ederiz. Yaklaşık, 10.30-18.00 arası sürer yarış. Bazen tuvalete gitmek sorun olabilir. Onun için fazla su içmemeye çalışırız. Düdükler, bayraklar. Her bayrağın farklı anlamı vardır. Onlarla işaretleşiriz. Yarışlarda bazen Melis Baykan gibi, Bora Kozanoğlu gibi, Selim Şenocak gibi ACI'dan öğrencilerle karşılaşırım. Onlarla ayrı bir heyecan yaşarım.

Gül seni büyük bir hayranlıkla dinledim. Başardığın şey az buz değil. Matematik öğretmenliğinden yelken hakemliğine. Ama içinde matematik var, İngilizce var, organizasyon var, problem çözme var, gençler var.
Evet, bu benim hobim. Deniz üstünde zaman nasıl geçiyor anlamıyorum. Bazen dolu yağar, bazen fırtına olur. Doğa ile bir mücadele hep. Doğa ile barışmak önemli. Gençlerle bir arada olmak çok önemli. Onların dostlukları, deplasmanda yeni gençlerle tanışma, kavgalar, itirazlar, protesto kurulları.

Gençler, deniz, rüzgâr, güneş, yelkenler yaşamımızdan hiç eksik olmasın. Sana da bravo Gül.

Hep böyle coşkulu ol! Verdiğin sağlık reçetesi için de teşekkürler!

Yasemin Savranoğlu (’82)

Bu Kadar da Olmaz ki! Hâlâ Rekor Kırılmaz ki!...

Kız, bizim kız…
Yeşim Turan Özdoyuran(’82)...
53 Yaşında…
Hâlâ rekor kırıyor…
Yüzücü o…
Tesadüfen başladı... Ağabeyi Emre yüzmeye başlayınca “Ben de yüzeceğim,” dedi...
Güzel annenin (Işık Evin Turan ’56) güzel kızı Yeşim...
Dokuz yaşında, havuzda ilk kulaçlarını attı. On yaşında milli takımdaydı. Okulda değilse, ödev yapmıyorsa, uyumuyorsa, mutlaka yüzüyordu... Mavi sulara atlıyor, yüzüyor da yüzüyor ve hep kazanıyordu...
On sekiz yaşına geldiğinde yirmi kadar rekor cebinde, yüzden fazla madalya duvarındaydı...
Elit yüzücü kategorisinde yarışıyordu. Serbest, sırt, karışık ve kelebekte sayısız Türkiye rekoru kırdı, sayısız birincilik elde etti.
Boğaziçi Üniversitesi’nde İşletme okudu. Yüzmeyi bıraktığı yıllardı...
Evlendi... İki güzel kızı oldu...
Aslı Chicago’da Güzel Sanatlar/Heykel ve Görsel Eleştirel Bilimler okumakta... Leyla henüz Lise I’de, milli yüzücü o da...
Yeşim 1987’den beri çalışıyor... Başarıya alışkın... Titiz ve hırslı, bir o kadar da alçakgönüllü... Pazarlama ve iletişim alanlarında kariyer yaptı... İş hayatı da başarılarla süslü... Başarılarla dolu bir işi olsa da, sporu yaşamından hiç çıkarmamış olsa da, özledi Yeşim...
Rekorlarla kucaklaşmayı özledi...
Ve 2013’te yeniden başladı...
Önce sıkı antrenmanlara, sonra Master kategorisinde serbest, sırt ve karışıkta yeniden Türkiye rekorlarına...
10 yaşında milli yüzücü idi, bugün de öyle...
2015’te Kazan’da yapılan yarışlarda ‘Dünya Üçüncüsü’ oldu...
İspatladı ki sevdiğimiz şeyleri yapmaktan ancak onları gözden çıkarırsak vazgeçiyoruz...
Çok da istemeden ayrı kalmışsak eğer, dönüp yeniden kavuşuyoruz.
Umut ise... Hep var...
Kız, bizim kız...
Yeşim…
Hâlâ yüzüyor... Ve hâlâ rekor kırıyor...

The Beacon Yayın Kurulu

Yine Blake House... Yine Bahar...

The Beacon toplantısı. Yayın Kurulu “kafe”de iş başında. Harıl harıl çalışmakta. Bir kısmı bilgisayarda uğraşmakta; bir kısmı redaksiyon yapmakta; geri kalanlar matbaada hazırlanan maketin sayfalarını sıraya sokup numaralama çabasında... 1978’den bugüne kadar basılmış ne kadar *The Beacon* varsa masanın üzerine dizilmiş sıra sıra. Bir tarafta ***The Beacon, A Newsletter for Friends of AKL, İzmir 1978*** baskısı: siyah-beyaz, sadece 8 sayfa. Diğer tarafta ***The Beacon, For Friends of ACI, İzmir 2016*** sayısı: rengârenk, cıvıl cıvıl, pırıl pırıl, 72 sayfa. O günden bugüne değişmeden kalan tek şey var, o da müdür yazısı, ve tabii bir de ilk günden beri *The Beacon* için yazmaya devam eden sevgili İsmet Abla... Sahi, biz nereden gelmişiz, nerelere gidiyoruz?

Günlerden bir gün sevgili başkanımız Sevin Abla “Ben sizin arkanızdayım, korkmayın, sınırları aşın!” deyince kendimizi tutamadık, coştuk. Coşuş o coşuş! İlk değişim sayfaların renklenmesiydi, kırmızı tüm canlılığıyla aramıza katılan ilk renkti. Çok geçmedi, diğerleri geldi ve sayfalar bütünüyle renklendi. Derken sayfa sayısı sekizin katlarıyla artmaya başladı, başta hafif çekiniyor, bütçeyi aşmamak için elimizden geleni ardımıza koymuyorduk. Ama desteği almıştık bir kere, bir türlü yavaşlayamıyor, kapsamlı ve donanımlı bir “dergi” olmaya doğru hızla koşuyorduk. Boş zamanlarımızda, kendimizi bu konuda geliştirmek için kaynak kitaplar buluyor, dünyanın en iyi yazarlarından iyi bir söyleşi yapmanın sırlarını öğreniyor, bunları birbirimizle paylaşıyorduk. Yetişenlerden, kampüsten, kültür ve sanatta gururumuz olanlardan haberler, ACI ailesinin dünyaya yayılmış bireyleriyle yapılan kapsamlı söyleşiler, farklı mezunlar aracılığıyla yaşamın her köşesine uzanan yolculuklar... Yansımalar, yansıtmalar... Giderek derginin akışı değişmiş, içerik zenginleşmiş, sorumlu müdür editörleşmişti. Blake House’un ilk katındaki bahçeye bakan o sevimli odada, elinizde tuttuğunuz bu sayıya varıncaya kadar ne kafalar patlatılmış, ne *“brainstorming”*ler yapılmış, ne projeler yaratılmıştı... Bizler, Yayın Kurulu üyeleri, ne çok çalışmış, ne çok çabalamıştık ve kendimizi geliştirirken ne çok şey öğrenmiştik birbirimizden. Yeniler eskilerden, eskiler yenilerden...

Nihayet, ayda bir toplanmak yetmez olduğunda, 25 Ekim 2016’da, teknolojiyle arası iyi olan bir arkadaşımız, **Beacon Emektarları Whatsapp Grubu**’nu kurdu. İlk mesaj “Sevgili arkadaşlar, aranızda olamadığım için çok üzgünüm. Dün tadilat başladı da...” diyerek özür dileyen yağmur-çamur, sıcak-soğuk dinlemeden ve hiç aksatmadan Muğla-Akyaka’dan toplantılara katılan bir arkadaşımızdandı... Önceleri çekingendik, temkinliydik. Giderek rahatladık. Başladı foto paylaşımları; reklam aldık-alamadık muhabbetleri; redaksiyon ofisi açıp kazancıyla dergiye fon sağlama hayalleri; toplantı odası sıcak mı, soğuk mu endişeleri; sağlık önerileri; yeni yıl tebrikleri; deadlinelar, bitti-bitiyorlar, gitti-gidiyorlar... “Günaydın, bir sorun var,” diye sabah güneş doğmadan nazikçe başlayıp, “İyi geceler arkadaşlar, oturum kapanmıştır,” diye geceyarısı hafif buyurucu biçimde biten haberleşmeler... “Şifreler deşifre olmuştur”, “*The Beacon* bitti diye öforik oldum!” cinsinden tuhaf mesajlar ve tabii yine emojiler, emojiler... Yaşasın! Dijital dünyada artık biz de vardık!

Bununla da yetinmedik. Devam ettik. İnteraktif olmaya karar verdik ve bir facebook sayfası açtık. Helen Özbay’ın bu sayımızdaki yazısı ***Why Does It Matter***’da sözünü ettiği facebook sayfamız **The Beacon**’ı lütfen siz de ziyaret edin, yorum yapın, önerilerinizi iletin.

Bundan sonra ne mi olacak? Biz de henüz bilmiyoruz. Sürpriz! Ama Bildiğimiz ve emin olduğumuz tek bir şey var: O da, *The Beacon* aracılığıyla kurduğumuz bağın zamanda ve mekânda sınır tanımadığı. Biz size ulaşmak için elimizden geleni yapıyoruz. Sınırları aşıyoruz. Siz de yapın: Ne yapın, edin, bir şekilde bize erişin. Çünkü bu dergi hepimizin...

Hülda Süloş ('74)

Ödüller

Zeynep Oral'a ('64)

Katalan Pen Yazarlar Birliği geleneksel "**Özgür Ses Ödülü**"nü bu yıl Cumhuriyet Gazetesi yazarı **Zeynep Oral**'a **('64)** verdi. Gazetecilik yaşamında insan hakları, kadın sorunları, gezi yazıları, araştırma dizi ve seri röportaj dallarında ödülleri olan Zeynep Oral bu ödülünü, Menorca Adası'nda gerçekleşen törende İspanya'nın Katalunya Kültür Bakanı Miquel Angel Maria ve PEN Başkanı **Carme Arenas**'ın elinden aldı.

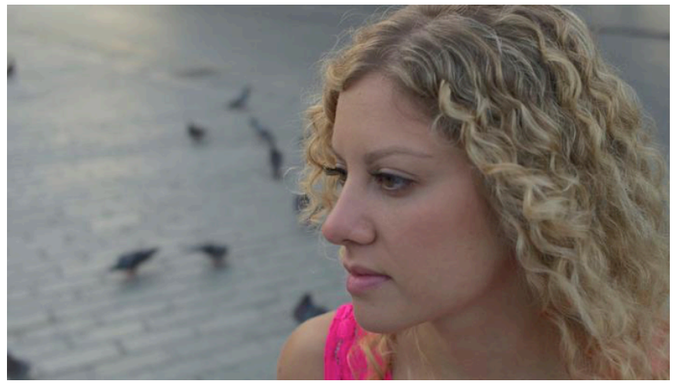

Tuna Bora ('05)

Tuna Bora ('05), animasyon sinemasının en prestijli ödülü ***Annie***'yi prodüksiyon tasarımı dalında aldı. Disney için çektiği Feast adlı kısa filmiyle Oscar kazanan yönetmen Patrick Osborne'un bu kez Google 360 Spotlight Stories adına yaptığı ***Pearl*** isimli kısa animasyon, 2017 Annie ödüllerinde, TV prodüksiyonu dalında en iyi yönetmen, en iyi müzik ve en iyi prodüksiyon tasarımı ödüllerini aldı. Filmin "**En İyi Prodüksiyon Tasarımı Ödülü**" Los Angeles'ta yaşayan mezunumuz Tuna Bora'nın oldu.

Gizem Gökoğlu ('05) ***Garden of Onur*** bestesi ile 2017 ***Herb Alpert Young Jazz Composer Award***'unu aldı.

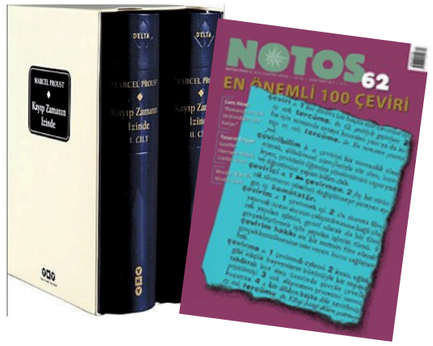

Anber Hacıraifoğlu ('75) İtalya'nın Forli kentindeki 2017 **Vernice Art Fair**'den resim dalında **Gümüş Kategori Ödülü** alarak döndü.

Roza Hakmen ('74)

Roza Hakmen ('74), edebiyatımızın önde gelen dergilerinden Notos'un geleneksel yıllık soruşturmalarının 11.si olan ve 279 yazar ve çevirmenin seçimlerini yansıtan ***En Önemli 100 Çeviri*** dosyasının sıralamasında ***Kayıp Zamanın İzinde*** (Marcel Proust) ile birinciliği, ***Don Quijote*** (Cervantes) ile ikinciliği aldı. Ülkemizde bir yıl içerisinde yaklaşık 25 binden fazla çeviri kitap yayımlanıyor.

Lisa Sardinas ('89) kısa öyküsü ***The Americans*** ile bu yılki ***Pushcart Prize'ın*** altı adayından biriydi.

Sara Pardo ('60), Kasım 2016'da ***Öykülerin İzinde Smyrna'dan İzmir'e*** adlı kitabıyla İzmir Belediyesi tarafından bu yıl 14. kez dağıtılan "**Tarihe Saygı Yerel Koruma Ödülleri**"nden birini aldı. Pardo, Mart 2017'de ise İzmir'e ait bir başka ödülü, Özel Çamlaraltı Koleji'nin geleneksel hale getirdiği ve sahiplerini öğrencilerin belirlediği "**Kentimizde Cumhuriyete Sahip Çıkanlar Ödülleri**"nden birini, İzmir sevdalısı olması ve kent kültürümüzün gelişmesi adına yaptığı çalışmaları nedeniyle kucakladı.

Kitap

Güliz Elal (’74) ***Afrikaname***

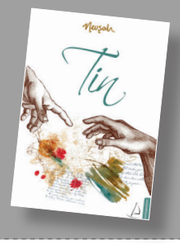
Güliz Elal’ın (’74) *Afrikaname* adlı kitabı Mart 2017’de Yeni İnsan Yayınevi tarafından yayımlandı. Uzun yıllar Boğaziçi Üniversitesi’nde öğretim üyeliği yapan Güliz Elal bu kitabında duru ve sürükleyici diliyle, okuru kendi coğrafyasından koparıp yabancı ve gizemli diyarlara taşırken bir taraftan da yaban hayatı ve kendine özgü ritmiyle insanı büyüleyen bir kıtanın tarihsel birikimini gözler önüne seriyor. *Afrikaname*, aynı zamanda gezginler için de iyi bir kaynak kitabı.

Lemis Elagöz Okandan (‘63) Oya Pekin Akıncı (‘68) ***Bir de Bizden Dinleyin - Türkiye’nin Sefireleri Anlatıyor***

Lemis Elagöz Okandan (‘63) ve **Oya Pekin Akıncı (‘68)**, Alfa Yayınevi tarafından yayımlanan ve Şefik Onat tarafından derlenen 12 sefirenin anekdotlarla sefirelik anılarını anlattığı ***Bir de Bizden Dinleyin - Türkiye’nin Sefireleri Anlatıyor*** adlı kitaba yazılarıyla katkıda bulundular.

Nevşah Fidan (’92)

Nevşah Fidan (’92), Aralık 2016’da Destek Yayınları tarafından yayımlanan yeni romanı ***Tin***’de birbirinden renkli kadın ve erkek kahramanların farklı deneyimlerini ustaca kurgulanmış bir olaylar zinciri içerisinde anlatıyor.

Dilek Erbaş Şeren (’75)

Ünlü çocuk kitapları yazarı James Mayhew’nun, 3-8 yaş arasındaki çocuklarda sanat tarihi temeli oluşturmak amacıyla dünyaca ünlü tüm müzelerde satışa sunulan kitaplarından ***Katie*** dizisi, Yapı Kredi Yayınları tarafından **Dilek Erbaş Şeren**’in **(’75)** çevirisiyle Türkçe’ye kazandırıldı. 1989’da ilk kitabı yayımlanan dizi, ünlü tablolara tırmanıp resimlerin içine giren Katie’nin maceralarını anlatıyor. Dizinin Dilek Erbaş Şeren tarafından dilimize çevrilen dört kitabından ilki olan ***Katie ve Ayçiçekleri***’nde Katie Van Gogh’un resmindeki bahçeden ayçekirdeği toplarken başına olmadık şeyler geliyor; ***Katie ve İzlenimci Ressamlar***’da kahramanımız, Claude Monet, Pierre Auguste Renoir ve Edgar Degas’nın resimlerine girip çıkıyor; ***Katie ve Yıldızlı Gece***’de Van Gogh’un eserleri arasında yolculuk yapıyor; ***Katie ve Dinozorlar***’da ise kendisini aniden dinozorlar zamanında buluyor. Dizi, küçük çocukları olan tüm sanatsever anne babalara önerilir.

Yonca Karaben Sözer (’87) ***Bir***

Yonca Karaben Sözer’in **(’87)** ***Bir*** adlı romanı Ocak 2017’de Doğan Kitap tarafından yayımlandı. 1999 yılından beri Amerika’da yaşayan Yonca Karaben Sözer kitabının günlük yaşamın akışı esnasında unuttuğumuz ya da geçiştirdiğimiz insanlığın temel kurallarıyla ilgili hoş bir hatırlatma olduğunu belirtiyor.

Ahenk Göklü (’89)

Ahenk Göklü’nün **(’89)** ilk kitabı ***Şanslı Kızlar*** Cinius Yayınevi tarafından yayımlandı. Hayattaki her dönüm noktasının seçenekler sunduğunu ve seçenekleri fırsatlara, fırsatları şansa çevirmenin mümkün olduğunu mesaj olarak veren kitap beklenmedik bir Capri yolculuğunu anlatan hoş bir tatil romanı.

Roza Hakmen (’74)

Çeviriler

- *Ben Buradan Okuyorum* - Tim Parks - Metis
- *Kibarlar Âlemi - Kayıp Zamanın İzinde* - Marcel Proust - YKY Doğan Kardeş - Romandan Seçmeler
- *Çocuk Yasası* - Ian McEwan - YKY
- *Castle Rock Manzarası* - Alice Munro - Can Y.
- *Gömülü Dev* - Kazuo Ishiguro - YKY

Müzik

İzmir Devlet Opera ve Balesi tenorlarından **Levent Gündüz (’93)** 35. Fyodor Şalyapin Opera Festivali’ndeydi. Rus müzik ve drama sanatını yükselten opera sanatçısı Şalyapin anısına, sanatçının doğum yeri olan Tataristan’ın Kazan kentinde 1982’den beri düzenlenen bu festivalde performans sergileyen İzmir Devlet Opera ve Balesi tenorlarından Levent Gündüz ayakta alkışlandı.

Levent Gündüz (’93), 24. İzmir Avrupa Caz Festivali kapsamında 28 Şubat 2017’de dünyaca ünlü Tenor Andrea Bocelli tarafından kurulan ve dört İtalyan sopranodan oluşan “LE DIV4S” ile birlikte İzmir Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi’nde aynı sahnede yer aldı.

Baran Say (’98), 30 Mart’ta, yurtiçi ve yurtdışı müzik festivallerinde sahne alan Şirin Soysal’ın AASSM’deki caz konserinde kontrbas çaldı. Baran Say 2004 yılından beri İstanbul caz sahnesinin başarılı müzisyenlerinden olup pek çok seçkin müzisyenle birlikte sahne almış, pek çok caz festivaline katılmıştır.

Oyunlar ve Diziler

Aksel Bonfil (’08) yazıp yönettiği ***Struma*** adlı müzikli oyun ile 22 Nisan’da İsmet İnönü Sanat Merkezi’ndeydi. İstanbul Göztepe Kültür Derneği oyuncularının rol aldığı oyunda, İkinci Dünya Savaşı’nda Romanya’yı terk edip Filistin’e gitmek üzere Struma adlı gemiye binen 769 yolcunun Karadeniz’in sularında son bulan trajik öyküsü anlatılmakta. Duygusal sahneleriyle seyirciyi etkileyen oyunun müzikleri ise **Sabi Saltiel (’05)** imzasını taşıyor.

M. Tevfik Urgancıoğlu (’98) kendi yazıp oynadığı ***Kadın ve Adam*** ile 25 Ocak’ta İstanbul Nola’daydı.

Halim Ercan (’99); Melek Baykal, Suna Keskin, Nedim Saban ve Bülent Seyran ile birlikte Tiyatrokare’nin 25. yıl oyunu olan ***Ahududu***’da. İlk kez 24 Aralık’ta İstanbul Profilo Kültür Merkezi’nde perde açan oyun İstanbul’da pek çok farklı mekânda sahnelendikten sonra 31 Mart - 4 Nisan tarihleri arasında İzmir, Denizli ve Bodrum’da Egelilerle buluştu. Joseph Kesselring tarafından yazılan ve orijinal adı ***Arsenic and Old Lace*** olan bu kara komedi dünyada en çok sahnelenen oyunlardan biri.

Kaan Sevi (’03) ***Adı Efsane*** dizisinde, mahallede sevdiği insanların ihtiyaçlarını karşılamayı görev edinmiş on yedi yaşında bir lise öğrencisi olan Ali’yi canlandırıyor.

Emre Aybek (’09) işgal yıllarında İzmir’de yaşananları anlatan son günlerin popüler dizisi ***Vatanım Sensin***’in reji grubunda görev alıyor.

ACI ‘66

ACI ‘71

ACI ‘76

ACI ‘81

ACI ‘86

ACI ‘91

ACI ‘96

ACI ‘06

Class News

Derleyen: Aynur Sayıner ('83)
Nükhet İzmiroğlu ('71)

70's

İclal Onural Kardiçalı ('76) bu yıl Dünya Kadınlar Günü'nde gönüllü toplum hizmetine sürekli katkılarından dolayı Kültürpark Tenis Kulübü tarafından "İzmir'den Topluma Uzanan 5 Kadın Eli" ödülüne layık görüldü.

Ayşen Ertenu ('77) Çeşme Yıldızburnu'nda Villa Kore isimli butik otel & spa açtı.

80's

Hale Özberk Ören ('80) 9 Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Rektör Yardımcısı oldu.

İdil Yaşar Yiğitbaşı ('82) 2017 TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyeliği'ne seçildi.

Ruhsar Eryöner ('83) Hilton Inn Otel zincirlerinin Türkiye Bölge Müdürü oldu. Hilton'un en iyi yöneticilerini seçtiği 2016 Avrupa & Ortadoğu özel ödülünü aldı.

Gaye Özkaya ('84) girişimcilik ruhu oluşturmayı hedefleyen, koçluk hizmeti veren Bayraklı Danışmanlık'ı açtı.

90'

Gülnur Sarıgül Atalay ('93) ACI'da İngilizce öğretmeni olarak göreve başladı.

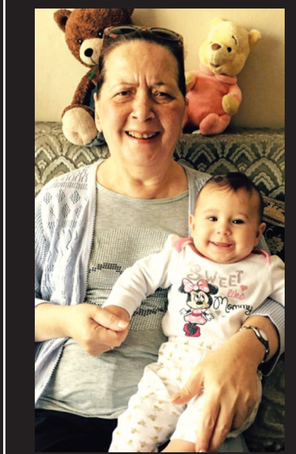
Eda Sıvış Gençel ('94) Terakki Vakfı Okulları Tepeören Yerleşkesi İlkokul Müdür Yardımcısı oldu.

ACI ('97) mezunları, kaybettikleri sınıf arkadaşları Sadık Emre Çaputçu anısına ve adına ACI'dan bir öğrenciye okul hayatı boyunca verilecek bir burs oluşturdu.

Başak Akiş ('98) Avon Geliştirme ve Planlama Müdürü oldu.

00'

Deniz Can ('05) İstanbul Zilberman Art Gallery'de çalışmaya başladı.

ZEYTİN DALI VE SERÇEMİZ

Zeytin dalı da yoruldu, serçe de...
Bir ürkek serçe tedirginliğiyle geçti hayatımızdan Sevinç Zeytin.

Reyhan Milligan 8 Kasım 2016'da şöyle sesleniyordu bizlere:

"Annemmmm... Leylamın bir tanecik anneannesi... Canımın ta içi, gözümden sakındığım, kalbimin büsbüyük parçası, dünya tatlısı, bir tanecik melek annemi dün akşam kaybettik. Dilim söylemeye, elim yazmaya varmıyor, inanamıyorum, inanmak istemiyorum. Tek tesellim, acısından kurtulmuş olması, huzura ermesi. Onu 9 Kasım Çarşamba Alsancak Hocazade Camiinde öğle namazını takiben Hacılarkırı Mezarlığında sonsuzluğa uğurlayacağız. Kalbimin içindesin melek annem..."

O gün hepimiz Alsancak'ta camideydik... Onu uğurlarken hepimizin dudaklarından dökülen sözcükler aynıydı. İnce, zarif, narin, naif, iyi kalpli, ince düşünceli, hassas, masum ve sevgi dolu ürkek bir kardeşimizdi o. Piyanonun başına oturduğunda büyürdü ürkek serçemiz. Bemollerin, diyezlerin üzerinde gezinen elleri, mekânı aşan muhteşem sesiyle devleşirdi.

Artık telefonlarda bile duyamayacaktık o sesi. Özlemle anmaktan başka bir şey kalmıyor geriye.

Bir ürkek serçe tedirginliğiyle geçti hayatımızdan Sevinç Zeytin. O güzel billur sesi, çaldığı piyanonun notaları gönüllerimizde asılı kaldı sonsuza dek. Bir de onun yegâne mutluluk kaynakları haklı gururu kızı Reyhan ve gözbebeği torunu Leylası... Onlar birer armağan ve emanet bize bundan böyle...

Huzur ve barış içinde uyu Küçük Serçemiz. Işıklar içinde dinlen artık...

Güler Kamer Erdur '70 ve ACI 70 Mezunları

We grieve for:

- **Şule Gürsoy Erkun ('43)**
- **Beria Altınkalem Tükel ('43), Seniha Altınkalem Talay's ('39)** & Sabiha Altınkalem's ('42) **sister**, Nükhet Tükel İzmiroğlu's ('71) & Piraye Tükel Ögel's ('74) **mother**
- **Behice Kocademir Ünsal ('51)**
- **Şengün Horasani Sipahi ('56)**, Nalan Sipahi Umul's ('76) **mother**
- **Feyhan Pekçağlı Alemdar ('56)**, Seden Alemdar Balcı's ('80) **mother**
- **Ülgen Erenkuş ('58)**
- **Ayla Okan ('59)**, Ülkü Okan's ('63) **sister**, Deniz Erokay Özyiğit's ('82) **mother**
- **Birgül Nazlı Güvendeğer ('60)**, Birsen Nazlı Şanlı's ('52) **sister**, Neslim Güvendeğer Doksat's ('87) **mother**
- **Çiçek Yelken Kaynar ('61)**
- **Fügen Beğer Ünaydın ('65)**
- **Sahire Gezen Erturan ('67)**
- **Mehlika Seval ('69)**
- **Sevinç Zeytin ('70)**
- **Özlem Erel ('80)**
- **Bahar Cireli Göktaş ('80)**
- **Ayşıl Kayahan ('85)**
- **İpek Sokman ('88)**
- **Sadık Emre Çaputçu ('97)**
- Altan Emrez Kodanaz's ('49) **husband**
- Güler Ürgen Gönlübol's ('55) **husband**
- Semra Budur Dinçer's ('55) **husband**
- Akgün Sandıkoğlu Bozkurt's ('55) **husband**
- Sevin Nalbant Oran's ('56) **husband**, Yeşim Oran Koçyiğit's ('81) & Banu Oran's ('86) **father**
- Ayla Tansu Sağıroğlu's ('56) **husband**, Sedef Sağıroğlu Orbay's ('81) **father**
- Tülin Perk Şendil's ('59) **husband**, İnci Şendil Tokatlıoğlu's ('84) **father**
- Tuğal Yücel's ('60) & Nural Yücel's ('65) **mother**
- Tezer İzmiroğlu Gülan's ('61) **husband**, Görkem Gülan's ('99) **father**
- Sevtap Yanaşmayan Çayırlı's ('65) **mother**
- Gönül Yazgılı Çandar's ('67) **husband**
- Suay Özkula Aksoy's ('68) **husband**
- Sıdıka Mersin Gökalp's ('70) **mother**
- Benal İzmirden's ('71) **mother**
- Lütfiye Hünler Kamberler's ('72) **mother**
- Çiğdem Ardalı Köstepen's ('73) **mother**
- Ferda Aysan's ('74) & Feyza Aysan's ('76) **mother**
- Arzu Akkum Batmaz's ('75) **mother**
- Zeynep Bagana Önen's ('75) **mother**
- Canan Usmen Blumel's ('77) **son**, Seyit Bernhard Blumel's ('06) **brother**
- Nur Bayar Gidergi's ('78) & Candan Bayar Edis' ('83) & Heyecan Bayar Çam's ('86) **mother**
- Perin Öztin's ('78) **father**
- Sedef Hamurlar's ('79) **father**
- Resa Tuksavul Özakat's ('79) **mother**
- Işık Görün Sarıgöllü's ('80) **mother**
- Banu Şahinoğlu Sandal's ('80) **husband**
- Çiğdem Uz Sebik's ('81) **father**
- Rina Varon's ('82) **mother**
- Simin Esenol's ('82) **father**
- Bahar Arbil's ('82) **mother**
- Yeşim Yorulmaz Elmacı's ('82) **father**
- Sedef Gökberber's ('83) **father**
- Afife Can Ersoy's ('83) **mother**
- Gözde Kızılışık's ('85) **father**
- Tilda Koenka's ('88) **mother**
- Seda Uytun Has' ('90) **father**
- Mert Turgat's ('95) **father**
- Melda Efe's ('95) **father**
- Gamze Heper Hısım's ('95) **mother**
- Lara Sezerler's ('05) **mother**

We celebrate the births of:

- Bahar Dayı Vardarlı's ('68) **grandson Pamir**
- Işıl Saatman's ('68) **granddaughter Dilara**
- Nihal Göksay Halu's ('71) **granddaughter İpek Nur**
- Ruşen Moral Ildız's ('72) **grandson Can**
- Filiz Türker Güngördü's ('72) **grandson Aria**
- Mina Tükel Argün's ('72) **grandson Kaplan**
- Güven Arun Satin's ('72) **grandson Vittorio Ömer**
- Nur Ülkü's ('72) **granddaughter Selin**
- Sema Dost's ('72) **grandson Aslan**
- Tansu Tançın Öz's ('73) & Canan Şerbetçioğlu's ('76) **granddaughter Mila**
- Zuhal Bubulaki's ('77) **grandchild ??**
- Aslı Önen Ülker's ('77) **grandchild ??**
- Berna Karacasulu Kayhan's ('79) **granddaughter Füreya**
- Esra Aytaylan's ('80) **granddaughter ???**
- Rozet Şen Kanyas' ('80) **granddaughter Rona**
- Ayşe Güçlü Onur's ('92) **daughter Nil**
- Seyyare Özbaşlı Tınaz's ('92) **son Deniz**
- Burcu Kaner Soylu's ('94) **second daughter Lane**
- Nadir Çınar's ('94) **twins Lara & Can**, Füsun Şenocak's ('72) **grandchildren**
- Gülfem Terek Ece's ('95) **daughter Alara**
- Mehmet Zincircioğlu's ('98) **daughter Pırıl**
- Efe Aylin's ('98) **daughter ??**
- Barış Tokatlıoğlu's ('98) **daughter ??**
- Aslı Feyzullah's ('98) **son ??**
- Seli Kaya's ('98) **son Jack**, Jessie Gomel Kaya's ('72) **grandson**
- Onur Bozkurt's ('99) **daughter Dilruba**
- Zeynep İzmiri Çelik's ('99) **twins Elif & Zeynep**
- Ayşegül Kuyumcu Türker's ('99) **son Selim Emre**, Tülin Altunhan Kuyumcu's ('76) **grandson**
- Ali Sami Er ('01) & Özge Toğan Er's ('01) **son, Arden**
- Başar Akyelli ('02) & Melis Süloş Akyelli's ('03) **daughter Aylin**, Gülden Ayker's ('74) **granddaughter**
- Gözde Atabay Hıdır's ('02) **son Bora,** Rengin Alpay's ('72) **grandson**
- Ali Özpoyraz's ('03) **daughter Lidya**, Şafak Barışçimen Özpoyraz's ('80) **granddaughter**
- Mutlu Can Günel's ('03) **daughter Leyla**, Meltem Bükey Günel's ('76) **granddaughter**
- Kutay Karatepe's ('03) **daughter Su**

We celebrate the marriages of:

- Semra Yazal Yavuz's ('64) **son**
- Ayşen Eriz Dursun's ('66) **daughter**
- Dirayet Somer's ('74) **son**
- Semra San Erdoğan's ('74) **daughter**
- Şahika Egeli's ('74) **son**
- Melek Akbaş's ('77) **daughter**
- Oya Yüncü İzmirlioğlu's ('81) **son**
- Yakut Birgen's ('84) **daughter**
- **Tanya Eskinazi ('94)**
- **Çiğdem Şaroğlu ('95)**
- **Faik İşçimenler ('98)**
- **Mete Kural ('98)**
- **Barış Akyelli ('98)** , Gülden Ayker's ('74) **son**
- **Mert Arslanalp ('02)**
- **Buse Kırkağaç Kaplan ('02)**
- **Seda Akad Ölmez ('08),** Sedef Menteşe Akad's ('83) **daughter**
- **İris Süloş Özbaş ('08),** Hülda Öklem Süloş' ('74) **daughter**
- **Yusuf Saban ('08)**

LYS

ACI 2016 Üniversite Yerleştirme Sonuçları

Ad Soyad	Program Adı	Üniversite Adı
EFE ÇITAK		Bocconi University (Italy)
CEM GÜDÜM		Bocconi University (Italy)
SELİM EMRE SEBİK		Bocconi University (Italy)
ECE ZEYNEP ÖZYALÇIN		Bocconi University (Italy)
CEVHER ÖZYAVUZ		Bocconi University (Italy)
ALBER ARİ SİNAY		Boston University (US)
BURAK YERGUZ		Boston University (US)
CAN EREN DERMAN		Brown University (US)
JOEL ÖZKESEN		Concordia University (Canada)
ALTAN TUTAR		Davidson College (US)
KOREL MEHMET GÜNAR		FH Achen University at Freshman Institut (Germany)
CAN MUNGAN		FH Achen University at Freshman Institut (Germany)
DEFNE AZBAZDAR		FH Achen University at Freshman Institut (Germany)
ONUR TALU		Franklin W.Olin College of Engineering (US)
BERİL KILIÇ		King's College London (UK)
EGE ODACI		McGill University (Canada)
FATİH ÖNGÖREN		McGill University (Canada)
MERT GÜRKAN		McGill University (Canada)
HAZIM TEVFİK KATIRCIOĞLU		McGill University (Canada)
ASLI CEYDA AKDOGAN		McGill University (Canada)
DİLİN İZOL		McGill University (Canada)
AYŞE YAREN AVCI		Northeastern University (US)
ALİN HULLİ		Northwestern University (US)
MURAT ERSÖZ		Nuova Academia di Bella Arti Milano (Italy)
CEYLA SAKAOĞLU		Nuova Academia di Bella Arti Milano (Italy)
BERTUĞ GÖRYAKIN		Purdue University (US)
ANAMARIA PUSCAU		Royal Holloway, University of London (UK)
MARTYN SANFORD		Royal Holloway, University of London (UK)
BERKAY IŞIK		San Diego State University (US)
TİMUR EMRE CİVAN		Science Po - Columbia University Dual Diploma Program
EMRE ÇANDIR		SHWS - University of Applied Sciences Wurzburg (Germany)
MUTLU AKAR		Technical University of Munich (Germany)
EDA BAYSAK		The New School - Parsons (US)
KEREM POSACIOĞLU		The Ohio State University (US)
PELİN ŞEKERCİOĞLU		Universite Paris VI-Pierre et Marie Curie (France)
SELİN İNAN		University College London (UK)
ALİ ÜNLÜ		University of Bristol (UK)
DORUK KAAN ÇITAK		University of Cincinnati (US)
YAVUZ TUNÇ EMRAN		University of Exeter (UK)
ELİF EKİN ERK		University of King's College (Canada)
HAKAN ŞAMLI		University of Miami (US)
EREN KEFELİ		University of Southampton (UK)
ALP PİŞKİN		Worcester Polytechnic Institute (US)
SİNEM SINMAZ		Yale University (US)
EDA ŞEMSİOĞLU		Yale-NUS College (Singapore)
GÜZ ALPAY	İşletme (Almanca)	TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
BERİL AKÇAGÜL	Tıp Fakültesi (İngilizce) (%50 Burslu)	ACIBADEM ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
GÜNCE MENTEŞEOĞLU	Hukuk Fakültesi (%25 Burslu)	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
BERKAY KORALTÜRK	Bilgisayar Mühendisliği (İngilizce) (Ücretli)	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
SENEM BAYAR	Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce)	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
SEDEF YAĞCI	Endüstri Mühendisliği (İngilizce)	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
MEHMET ÇELİMLİ	Bilgisayar Mühendisliği (İngilizce)	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
DORUK BAŞOĞLU	Psikoloji (İngilizce)	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
BERKAY ONUR TÜRK	Endüstri Mühendisliği (İngilizce)	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
DENİZ SAYLIK	İktisat	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)
GÜLİZ NARİN	İktisat (İngilizce)	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)
ELİF BELKIS HOŞCOŞKUN	Tıp Fakültesi	EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)
ZEYNEP YURDAKUL	Tıp Fakültesi	EGE ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)
DENİZ TEKTEN	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı (İngilizce) (Ücretli)	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)
CAN ÇETİNDAĞ	Elektrik-Elektronik Mühendisliği (İngilizce) (%50 Burslu)	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)
BARTU ORAL	Hukuk Fakültesi (Ücretli)	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)
ÖYKÜ SU ÖKKAN	Mimarlık (İngilizce) (Tam Burslu)	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)
NUREDDİN CANER TERCİOĞLU	İktisat (İngilizce) (Ücretli)	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)
CEYLİN KARAKAYA	Mimarlık (İngilizce) (Ücretli)	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)
DENİZ YÜKSEL	Bilgisayar Mühendisliği (İngilizce) (Ücretli)	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)
DENİZ ÇAKIR	Mimarlık (İngilizce) (Ücretli)	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)
ONUR SUNAY	Psikoloji (İngilizce) (%50 Burslu)	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)
ÖZCE ŞAHİN	Medya ve İletişim Sistemleri (İngilizce) (%50 Burslu)	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
SELMA İLAYDA BAHÇIVAN	Reklamcılık (İngilizce) (%50 Burslu)	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
YAĞIZ KAZIM ÖZKAN	Sinema ve Televizyon (İngilizce) (%50 Burslu)	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
ZEYNEP BESTE SALTIK	Hukuk Fakültesi (Ücretli)	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
CAN YILDIZ	Hukuk Fakültesi (Ücretli)	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
YAĞIZ ÖZTİM	Hukuk Fakültesi (Ücretli)	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
EGE TUNA ÖZDEMİR	Mimarlık (İngilizce) (Ücretli)	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
EGEHAN MUSTAFA YAVUZ	Gastronomi ve Mutfak Sanatları (İngilizce) (Ücretli)	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
MELTEM ŞİVELİOL	Hukuk Fakültesi (Ücretli)	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
BARAN BİLDİK	Ekonomi (İngilizce) (%50 Burslu)	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
PELİN VENTURA	Endüstri Ürünleri Tasarımı (İngilizce) (%50 Burslu)	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
PEREN SU İNAN	İletişim Tasarımı ve Yönetimi (İngilizce) (%50 Burslu)	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
ŞİİR SUBİKE ÖNER	Kimya	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
NAİM TİRALİ	Matematik Mühendisliği	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DENİZ AHMAN	İşletme (İngilizce) (UOLP-SUNY New Paltz) (Ücretli)	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DENİZ KELEŞ	İngiliz Dili ve Edebiyatı (İngilizce)	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
İDİL GNOSTİS	Fransız Dili ve Edebiyatı (Fransızca)	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
ONAT AKSARAY	Makine Mühendisliği (İngilizce) (%25 Burslu)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
SADİ CAN SÖNMEZ	Tıp Fakültesi (İngilizce) (%50 Burslu)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
SEVGİ AKSOY	İşletme (İngilizce) (Ücretli)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
DORUK TANELİ	Bilgisayar Mühendisliği (İngilizce) (%50 Burslu)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
TEVFİK MURATCAN ACARGÜR	Uluslararası İlişkiler (İngilizce) (%25 Burslu)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
YASEMİN ÇALIŞAL	Hukuk Fakültesi (Ücretli)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
PINAR BERCİS AYCAN	Psikoloji (İngilizce) (%50 Burslu)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
ZEYNEP İDİL AKALIN	Medya ve Görsel Sanatlar (İngilizce) (Ücretli)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
DENİZ NAM	İşletme (İngilizce) (%50 Burslu)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
CEREN AYKUT	Ekonomi (İngilizce) (%25 Burslu)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
İPEK KALELİ	Hukuk Fakültesi (Ücretli)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
REVNA ULU	Hukuk Fakültesi (Ücretli)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
LORA CRESPİN	Hukuk Fakültesi (Ücretli)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
AHMET YAĞIZ GÜVEN	Ekonomi (İngilizce) (%25 Burslu)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
IŞIK ERTÜRK	Medya ve Görsel Sanatlar (İngilizce) (%25 Burslu)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
KEREM BAYRAKTAROĞLU	İşletme (İngilizce) (%25 Burslu)	KOÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
ONUR EGE TARHAN	Hukuk Fakültesi (Ücretli)	MALTEPE ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
SERCEN BATUHAN ODABAŞ	Hukuk Fakültesi (Ücretli)	MALTEPE ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
ENVER İLBARS DENİZOĞLU	Tıp Fakültesi (İngilizce) (%50 Burslu)	OKAN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
EGE PEKGENÇ	Küresel Siyaset ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce) (UOLP-SUNY Binghamton) (Ücretli)	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)
DİDEM SINMAZ	Girişimcilik (İngilizce) (Tam Burslu)	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
METEHAN KORKMAZ	İnşaat Mühendisliği (İngilizce) (%50 Burslu)	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
ATABERK UNCUER	Bilgisayar Mühendisliği (İngilizce) (Ücretli)	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
CAN AĞAOĞLU	Ekonomi (İngilizce) (%50 Burslu)	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
İZGÜ TOKSAL	Endüstri Ürünleri Tasarımı (İngilizce) (%50 Burslu)	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
YİĞİT TAYLAN TANRIVERDİ	Ekonomi (İngilizce) (%50 Burslu)	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
DENİZHAN GÜNER	İşletme (İngilizce) (%50 Burslu)	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
ADNAN SARP HIZER	İşletme (İngilizce) (%50 Burslu)	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
SAADET ALARA ALÇI	Psikoloji (İngilizce) (%50 Burslu)	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
BERKAY BEYHAN	Uluslararası İşletmecilik ve Ticaret (İngilizce) (%50 Burslu)	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
YAĞMUR KAYNAK	Gastronomi ve Mutfak Sanatları (İngilizce) (%50 Burslu)	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
İREM CAN	İşletme (İngilizce) (%50 Burslu)	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
ZEYNEP YAMAZHAN	Tıp Fakültesi	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ (DENİZLİ)
ONUR MERT KESKİN	Yönetim Bilimleri Programları (İngilizce) (%25 Burslu)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
DERİN IŞIK	Yönetim Bilimleri Programları (İngilizce) (%25 Burslu)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
BERKE ERUZ	Endüstri Mühendisliği Programları (İngilizce) (Ücretli)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
KEMAL ÖZAŞ	Endüstri Mühendisliği Programları (İngilizce) (%25 Burslu)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
CAN KARAHAN	Sanat ve Sosyal Bilimler Programları (İngilizce) (%25 Burslu)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
AYDIN KEREM İBİŞ	Yönetim Bilimleri Programları (İngilizce) (%25 Burslu)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
AHMET BURAK TOKGÖZ	Sanat ve Sosyal Bilimler Programları (İngilizce) (%25 Burslu)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
ALARA AFİFE ÜNLÜ	Yönetim Bilimleri Programları (İngilizce) (%25 Burslu)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
KEREM GÖKÇE	Mühendislik ve Doğa Bilimleri Programları (İngilizce) (%25 Burslu)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
MELİH PEKRÜ	Mühendislik ve Doğa Bilimleri Programları (İngilizce) (%25 Burslu)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
KARÇA İLBERK AKİL	Mühendislik ve Doğa Bilimleri Programları (İngilizce) (%25 Burslu)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
ASLI ÖZBAŞATAK	Mühendislik ve Doğa Bilimleri Programları (İngilizce) (Ücretli)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
DENİZ TURGUT MIZRAKCI	Mühendislik ve Doğa Bilimleri Programları (İngilizce) (%25 Burslu)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
HAKAN ATA TÜRKER	Mühendislik ve Doğa Bilimleri Programları (İngilizce) (Ücretli)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
ÖZGÜR TAYLAN KENANOĞLU	Mühendislik ve Doğa Bilimleri Programları (İngilizce) (Ücretli)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
YALIM AYSAL	Endüstri Mühendisliği Programları (İngilizce) (Ücretli)	SABANCI ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
GÖKSENİN GÖK	Tıp Fakültesi (İngilizce) (Ücretli)	YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ (KKTC-LEFKOŞA)
AHMET SELÇUK ATALAY	Hukuk Fakültesi (Ücretli)	YAŞAR ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)
ESRA KARAMERCAN	Eczacılık Fakültesi (İngilizce) (%50 Burslu)	YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
ZEYNEP ÖZEL	Tıp Fakültesi (İngilizce) (Ücretli)	YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
YAĞMUR GÜVEN	Tıp Fakültesi (İngilizce) (Ücretli)	YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
ASLI SİLKÜ	Diş Hekimliği Fakültesi (İngilizce) (Ücretli)	YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
SELİN GÜVENAL	Hukuk Fakültesi (%50 Burslu)	YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
FEYHAN BALCI	Tıp Fakültesi (İngilizce) (Ücretli)	YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)
ANILCAN KIRMIZITOPRAK	İktisat	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)

16’ncı kuruluş yılımızda, gençlerimiz ile ülkemizin parlak geleceğine katkı yapmanın onur ve gururunu yaşıyoruz.

İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ

veysi’s
cafe & restaurant

Mithatpaşa Caddesi No: 933 Göztepe / İZMİR

0 232
285 46 00
254 57 57

DAĞIN YENİ ARMAĞANI,
ULUDAĞ PREMIUM
DOĞAL KAYNAK SUYU.

ULUDAĞ'IN KALBİNDEN

Uludağ
PREMIUM